การเปิดเผยข้อมูล การดำรงเงินกองทุน ตามเกณฑ์ Pillar III ธันวาคม 2560

ไทยพาณิชย์ SCB

ประสบการณ์ใหม่
ตอบโจทย์ทุกไลฟ์สไตล์

สารบัญ

1. บทนำ 1

2. ขอบเขตการเปิดเผยข้อมูล 3

3. เงินกองทุนตามกฎหมาย 5

3.1 การบริหารเงินกองทุน 5

3.2 โครงสร้างและความเพียงพอของเงินกองทุน 5

4. การบริหารความเสี่ยง 15

4.1 โครงสร้างการบริหารความเสี่ยง 15

4.2 นโยบายการบริหารความเสี่ยง 16

4.3 ระบบการบริหารความเสี่ยง 17

4.4 ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ 20

5. ความเสี่ยงด้านเครดิต 22

6. ความเสี่ยงด้านตลาด 41

7. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน 43

8. ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคาร 45

9. ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง 47

10. ฐานะที่เกี่ยวข้องกับตราสารทุนในบัญชีเพื่อการธนาคาร 49

11. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ 51

12. ความเสี่ยงด้านชื่อเสียง 52

13. ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยี 53

14. ความเสี่ยงด้านบุคคล 54

ภาคผนวก 55

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1: โครงสร้างเงินกองทุนและความเพียงพอของเงินกองทุน 8

ตารางที่ 2: เงินกองทุนขั้นต่ำที่ต้องดำรงจำแนกตามประเภทความเสี่ยง 9

ตารางที่ 3: คุณสมบัติที่สำคัญของตราสารทางการเงินที่นับเป็นเงินกองทุน 10

ตารางที่ 4: การกระทบยอดของเงินกองทุนภายใต้งบการเงินรวมและงบการเงินภายใต้เกณฑ์กำกับรวมกลุ่ม 11

ตารางที่ 5: ฐานะเงินกองทุนช่วงระหว่างบังคับใช้ 14

ตารางที่ 6: ยอดคงค้างสินทรัพย์ในงบดุลและรายการนอกงบดุลที่สำคัญ 29

ตารางที่ 7: ยอดคงค้างสินทรัพย์ในงบดุลและรายการนอกงบดุลที่สำคัญจำแนกตามภูมิภาค 30

ตารางที่ 8: ยอดคงค้างสินทรัพย์ในงบดุลและรายการนอกงบดุลที่สำคัญจำแนกตามอายุสัญญาคงเหลือ 31

ตารางที่ 9: ยอดคงค้างเงินให้สินเชื่อรวมดอกเบี้ยค้างรับและเงินลงทุนในตราสารหนี้จำแนกตามภูมิภาคลูกหนี้และเกณฑ์การจัดชั้นของ ธปท. 32

ตารางที่ 10: เงินสำรองที่กันไว้และหนี้สูญที่ตัดบัญชีระหว่างงวดสำหรับเงินให้สินเชื่อและเงินลงทุนในตราสารหนี้จำแนกตามภูมิภาค 33

ตารางที่ 11: ยอดคงค้างเงินให้สินเชื่อจำแนกตามประเภทธุรกิจและเกณฑ์การจัดชั้นของ ธปท. 34

ตารางที่ 12: มูลค่าเงินสำรองที่กันไว้และหนี้สูญที่ตัดบัญชีระหว่างงวดสำหรับเงินให้สินเชื่อจำแนกตามประเภทธุรกิจ 35

ตารางที่ 13: มูลค่าเงินสำรองที่กันไว้และหนี้สูญที่ตัดบัญชีระหว่างงวดสำหรับเงินให้สินเชื่อ 36

ตารางที่ 14: ยอดคงค้างสินทรัพย์ในงบดุลและมูลค่าเทียบเท่าของรายการนอกงบดุลจำแนกตามประเภทสินทรัพย์ภายใต้วิธีมาตรฐาน (SA) 37

ตารางที่ 15: ยอดคงค้างสินทรัพย์ในงบดุลและมูลค่าเทียบเท่าของรายการนอกงบดุลหลังปรับลดความเสี่ยงด้านเครดิตจำแนกตามประเภทสินทรัพย์และน้ำหนักความเสี่ยงภายใต้วิธีมาตรฐาน (SA) 38

ตารางที่ 16: ยอดคงค้างในส่วนที่มีหลักประกันของแต่ละประเภทสินทรัพย์จำแนกตามประเภทหลักประกันภายใต้วิธีมาตรฐาน (SA) 40

ตารางที่ 17: เงินกองทุนขั้นต่ำที่ต้องดำรงสำหรับความเสี่ยงด้านตลาดภายใต้วิธีมาตรฐาน (SA) 42

ตารางที่ 18: เงินกองทุนขั้นต่ำที่ต้องดำรงสำหรับความเสี่ยงด้านการดำเนินงานภายใต้วิธีมาตรฐาน (SA) 44

ตารางที่ 19: ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยต่อรายได้ดอกเบี้ยสุทธิ กรณีดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 46

ตารางที่ 20: ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยต่อมูลค่าทางเศรษฐกิจ กรณีดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 46

ตารางที่ 21: มูลค่าฐานะที่เกี่ยวข้องกับตราสารทุนในบัญชีเพื่อการธนาคารภายใต้วิธีมาตรฐาน (SA) 50

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่ 1: รายชื่อบริษัทและประเภทธุรกิจของบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารไทยพาณิชย์.....4

แผนภาพที่ 2: โครงสร้างของเงินกองทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560.....6

แผนภาพที่ 3: อัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุน ภายใต้วิธีมาตรฐาน (SA).....7

1. บทนำ

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2556 **ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ("ธนาคาร") และกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคาร ("กลุ่มฯ")** ได้ใช้หลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนตาม Basel III ซึ่งเป็นเกณฑ์มาตรฐานสากลในการประเมินความเพียงพอของเงินกองทุนและการวัดความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง เพื่อเพิ่มความแข็งแกร่งในการบริหารเงินกองทุนและสภาพคล่องให้แก่ธนาคาร โดยธนาคารได้นำหลักเกณฑ์ Basel III ที่กำหนดโดยคณะกรรมการกำกับดูแลสถาบันการเงิน (BCBS) และธนาคารแห่งประเทศไทย ("ธปท.") มาปรับใช้อย่างเคร่งครัด และเมื่อเดือนกันยายน 2560 ธปท. ได้ประกาศให้ธนาคารเป็นสถาบันการเงินที่มีความสำคัญเชิงระบบสำหรับประเทศไทย (Domestic Systemically Important Banks: D-SIBs) ซึ่งมีผลให้ธนาคารต้องดำรงเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของ (CET1) เพิ่มขึ้นอีกในอัตราร้อยละ 0.5 ในปี 2562 และเพิ่มเป็นร้อยละ 1.0 ในปี 2563 นอกเหนือจากการดำรงเงินกองทุนส่วนเพิ่มเพื่อรองรับผลขาดทุนในภาวะวิกฤต (Capital Conservation Buffer) ที่ปัจจุบันดำรงอยู่ในอัตราร้อยละ 1.25 และจะทยอยเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 0.625 ต่อปี จนครบร้อยละ 2.50 ในปี 2562 เพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับกลุ่มธนาคารขนาดใหญ่และลดผลกระทบที่อาจมีต่อระบบการเงินและเศรษฐกิจในกรณีที่เกิดความเสียหายกับกลุ่มธนาคารดังกล่าว นอกจากนี้ ธนาคารยังต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านกฎเกณฑ์ทางการที่เกี่ยวกับการดำรงเงินกองเงินทุนและการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยง การเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีซึ่งส่งผลต่อการกันสำรองหนี้สูญ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่มีผลกระทบต่อรูปแบบการดำเนินธุรกิจ ซึ่ง**ธนาคารได้ตระหนักและคำนึงถึงปัจจัยเหล่านี้ในการวางแผนเงินกองทุนทั้งในระยะสั้นและระยะยาว**

หลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนตามเกณฑ์ Basel ประกอบด้วย 3 หลักการ โดยแต่ละหลักการมุ่งเสริมสร้างเสถียรภาพในระบบสถาบันการเงินของไทย ได้แก่

หลักการที่ 1 (Pillar I)	กำหนดแนวทางในการดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำสำหรับความเสี่ยงด้านเครดิต ความเสี่ยงด้านตลาด และความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน
หลักการที่ 2 (Pillar II)	กำหนดหลักการสำคัญสำหรับกระบวนการกำกับดูแลโดยทางการ และแนวทางการบริหารความเสี่ยงซึ่งไม่ได้ครอบคลุมอยู่ในหลักการที่ 1 โดยมุ่งเน้นกระบวนการประเมินความเพียงพอของเงินกองทุน (Internal Capital Adequacy Assessment Process: ICAAP)
หลักการที่ 3 (Pillar III)	การใช้กลไกตลาดเพื่อส่งเสริมการกำกับดูแล โดยให้มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความเพียงพอของเงินกองทุนและการประเมินความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

การเปิดเผยข้อมูลการดำรงเงินกองทุนรายปีในครั้งนี้ เป็นการเปิดเผยข้อมูลตามเกณฑ์ Pillar III ทั้งในระดับธนาคาร (อ้างถึงข้อมูล "**เฉพาะส่วนของธนาคาร**") และระดับกลุ่มฯ (อ้างถึงข้อมูล "**กลุ่มธุรกิจทางการเงิน**") ในเรื่องความเพียงพอของเงินกองทุนและการวัดความเสี่ยงด้านเครดิต ความเสี่ยงด้านตลาดในฐานะบัญชีเพื่อการค้า และความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน โดยมีรายละเอียดเพิ่มเติมทั้งในเรื่องข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพตลอดจนแนวทางและกรอบการบริหารความเสี่ยงของธนาคารและกลุ่มฯ องค์ประกอบของแต่ละประเภทความเสี่ยง วิธีการติดตามและรายงานผลภายใต้กรอบการบริหารความเสี่ยงแต่ละประเภท รวมถึงวิธีการที่ใช้ในการประเมินความเพียงพอของการดำรงเงินกองทุน ซึ่งสอดคล้องกับกรอบของการดำรงเงินกองทุนตามหลักเกณฑ์ Basel III ทั้งนี้ การเปิดเผยข้อมูลเชิงคุณภาพจะจัดให้มีการทบทวนเป็นประจำทุกปีหรือทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายอย่างมีนัยสำคัญ

การจัดทำรายงานเปิดเผยข้อมูลการดำรงเงินกองทุนตามเกณฑ์ Pillar III เป็นไปตามข้อกำหนดของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยกำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลเป็นรายครึ่งปีและรายปี คืองวดเดือนมิถุนายนและเดือนธันวาคม ซึ่งธนาคารจะต้องเปิดเผยข้อมูล

ให้แล้วเสร็จภายใน 4 เดือนนับจากวันสิ้นงวดบัญชีดังกล่าว โดยเปิดเผยไว้ที่เว็บไซต์ของธนาคารในส่วนของนักลงทุนสัมพันธ์ที่ *http://www.scb.co.th/th/about-scb/investor-relations/financial-information/pillar*

รายงานฉบับนี้ไม่ได้ถูกกำหนดให้ต้องได้รับการตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีภายนอก อย่างไรก็ตาม ข้อมูลที่เปิดเผยได้รับการสอบทานความถูกต้องและมีการอนุมัติที่สอดคล้องกับนโยบายการเปิดเผยข้อมูลตามเกณฑ์ Pillar III ของธนาคาร นอกจากนี้ ยังเป็นข้อมูลที่ผู้บริหารใช้และเป็นข้อมูลชุดเดียวกับที่รายงานต่อธนาคารแห่งประเทศไทย

อนึ่ง การเปิดเผยข้อมูลเชิงปริมาณในรายงานฉบับนี้เน้นความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลตาม Pillar III ภายใต้กรอบการดำรงเงินกองทุนตามหลักเกณฑ์ Basel III มากกว่ามาตรฐานการบัญชีไทย ดังนั้นข้อมูลที่เปิดเผยตาม Pillar III จึงไม่สามารถเปรียบเทียบได้โดยตรงกับข้อมูลในงบการเงินของธนาคาร ตัวอย่างเช่น การคำนวณความเพียงพอของเงินกองทุนจะรวมวงเงินส่วนที่ยังมิได้เบิกจ่ายที่มีลักษณะเป็น Committed Line เป็นสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตด้วย ซึ่งรายการดังกล่าวมิได้รวมอยู่ในการจัดทำงบการเงินของธนาคาร

2. ขอบเขตการเปิดเผยข้อมูล

Standardized Approach

ธนาคารและกลุ่มฯ ได้ใช้วิธีมาตรฐาน (Standardized Approach: SA) ตามเกณฑ์ ธปท. ในการวัดความเสี่ยงด้านเครดิต ความเสี่ยงด้านตลาด และความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน เพื่อการดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำตามเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนด

Accounting Consolidation

วิธีการจัดทำงบการเงินรวมตามมาตรฐานการบัญชีไทยได้ถูกอธิบายไว้ในรายงานประจำปี 2560 โดยงบการเงินจะรวมรายการด้านสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทย่อยต่าง ๆ ที่ธนาคารมีอำนาจควบคุมทุกบริษัท

Regulatory Consolidation [1/]

การรวมกลุ่มธุรกิจทางการเงินตามเกณฑ์การกำกับแบบ Consolidated Supervision แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ กลุ่มธุรกิจภายใต้ **Solo Consolidation** ซึ่งประกอบด้วยธุรกิจให้สินเชื่อซึ่งธนาคารถือหุ้นอยู่เกินกว่าร้อยละ 75 ของหุ้นที่ออกและชำระแล้ว และกลุ่มธุรกิจภายใต้ **Full Consolidation** (“กลุ่มธุรกิจทางการเงิน”) ซึ่งรวมทุกบริษัทภายในกลุ่มธุรกิจทางการเงินทั้งที่ประกอบธุรกิจให้สินเชื่อ (Solo Consolidation) และบริษัทย่อยอื่น ๆ ของธนาคารที่ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการเงินหรือธุรกิจสนับสนุน โดยธนาคารถือหุ้นอยู่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของหุ้นที่ออกและชำระแล้ว อนึ่ง ภายใต้หลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนตาม Basel III เงินลงทุนในกิจการที่ทำธุรกิจเกี่ยวกับการประกันชีวิตและธุรกิจทางการเงินอื่นที่ธนาคารถือหุ้นอยู่ตั้งแต่ร้อยละ 10 แต่ไม่เกินร้อยละ 50 ที่เรียกว่า Investment outside scope of consolidation จะถูกนำมาคำนวณตามเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนด

Investment outside scope of consolidation ตัวอย่างเช่น บริษัทประกันชีวิต จะพิจารณาจากนัยสำคัญของเงินลงทุนในหุ้นสามัญจดทะเบียนและชำระแล้วที่อัตราร้อยละ 10 โดยที่:

- กรณีที่เงินลงทุนของธนาคารไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินลงทุนในหุ้นสามัญจดทะเบียนและชำระแล้ว ธปท. กำหนดให้แบ่งการคำนวณออกเป็นสองส่วน คือ ส่วนแรก กรณีที่ถือเงินลงทุนทั้งหมดเกินร้อยละ 10 ของเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของสุทธิ (Net CET1) ส่วนที่เกินร้อยละ 10 นั้นจะถูกหักออกจากเงินกองทุนตามชั้นของเงินกองทุน (Corresponding Approach) ส่วนที่สอง คือ ส่วนที่ไม่เกินร้อยละ 10 เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของสุทธิ กำหนดให้คำนวณสินทรัพย์เสี่ยงตามเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนด
- กรณีที่เงินลงทุนของธนาคารเกินกว่าร้อยละ 10 ของเงินลงทุนในหุ้นสามัญจดทะเบียนและชำระแล้ว ซึ่งจะถือว่าธนาคารมีเงินลงทุนแบบมีนัยสำคัญ (Threshold Approach) โดย ธปท. กำหนดให้แบ่งการคำนวณออกเป็นสองส่วน คือ ส่วนแรก กรณีเงินลงทุนเกินกว่าร้อยละ 10 ของเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของสุทธิ ส่วนที่เกินร้อยละ 10 นั้น จะถูกหักออกจากเงินกองทุนตามประเภทเงินลงทุนที่ถือ หากเงินกองทุนส่วนที่หักมีไม่เพียงพอ เงินกองทุนชั้นที่สูงกว่าจะถูกหักเป็นลำดับถัดไป ส่วนที่สอง คือ ส่วนที่ไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของสุทธิ ให้คำนวณสินทรัพย์เสี่ยงโดยใช้น้ำหนักความเสี่ยงที่ร้อยละ 250

ทั้งนี้ ข้อมูลเชิงปริมาณในรายงานฉบับนี้ได้ถูกเปิดเผยทั้งในระดับธนาคาร (“เฉพาะส่วนของธนาคาร”) และระดับกลุ่มธุรกิจทางการเงินตามเกณฑ์ Full Consolidation (“กลุ่มธุรกิจทางการเงิน”)

[1/] ดูรายละเอียดเพิ่มเติมของ Regulatory Consolidation ได้ในภาคผนวก

แผนภาพที่ 1: รายชื่อบริษัทและประเภทธุรกิจของบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารไทยพาณิชย์

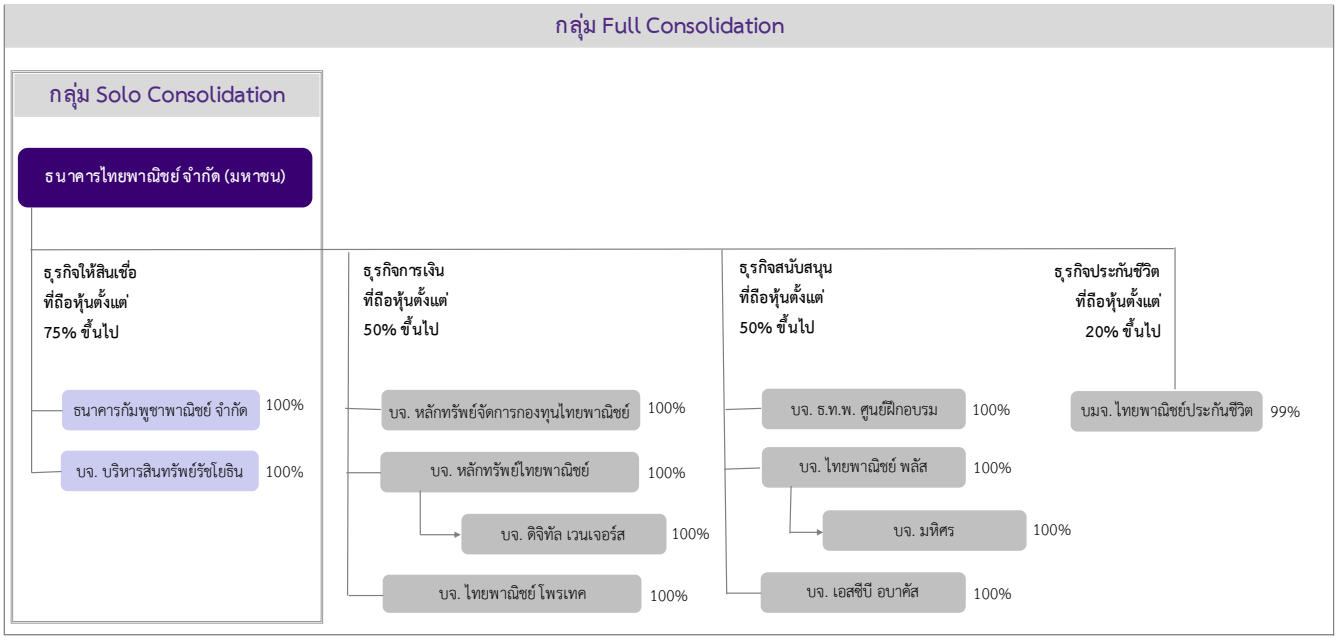

3. เงินกองทุนตามกฎหมาย

3.1 การบริหารเงินกองทุน

เนื่องจากเงินกองทุนเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญยิ่งในธุรกิจสถาบันการเงิน ธนาคารและกลุ่มฯ จึงได้นำกระบวนการประเมินความเพียงพอของเงินกองทุน (Internal Capital Adequacy Assessment Process: ICAAP) มาใช้ในการประเมินความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญและการประมาณการความต้องการเงินกองทุนเพื่อรองรับการดำเนินธุรกิจของธนาคาร ทั้งภายใต้ภาวะปกติและภาวะวิกฤต ซึ่งการประเมินความเพียงพอของเงินกองทุนนั้น ธนาคารและกลุ่มฯ ได้จัดทำนโยบายและวิธีปฏิบัติเพื่อให้มั่นใจว่าเงินกองทุนของธนาคารนั้น

- สามารถรองรับส่วนสูญเสียที่ไม่ได้คาดการณ์ไว้ (Unexpected Losses) อันเกิดขึ้นจากความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจ และเพื่อให้บุคคลภายนอกมีความเชื่อมั่นต่อความมั่นคงของธนาคาร โดยเงินกองทุนของธนาคารนั้นต้องสูงกว่าเงินกองทุนขั้นต่ำตามที่กฎหมายกำหนดไว้อยู่ตลอดเวลา
- เพียงพอที่จะสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของธนาคารและกลุ่มฯ ภายใต้ความเสี่ยงที่มีอยู่ และรองรับการขยายตัวตามยุทธศาสตร์ของธนาคาร รวมถึงสามารถรองรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในช่วงเศรษฐกิจตกต่ำได้
- สะท้อนความสมดุลระหว่างผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นและความแข็งแกร่งของเงินกองทุนของธนาคาร

ทั้งนี้ ผู้บริหารระดับสูงของธนาคารได้ร่วมกันพิจารณาและสอบทานความเพียงพอของเงินกองทุนตามกฎหมายอย่างสม่ำเสมอ โดยคำนึงถึงความต้องการเงินกองทุนสำหรับการดำเนินธุรกิจและการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดของทางการที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตเป็นสำคัญ

3.2 โครงสร้างและความเพียงพอของเงินกองทุน

3.2.1 โครงสร้างเงินกองทุน

การดำรงเงินกองทุนภายใต้หลักเกณฑ์ Basel III ได้แบ่งเงินกองทุนออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของ เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นตราสารทางการเงิน และเงินกองทุนชั้นที่ 2 โดยรายละเอียดของเงินกองทุนแต่ละประเภทมีดังนี้

(1) **เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของ** (Common Equity Tier 1 Capital: CET1) ประกอบด้วยเงินกองทุนที่มีคุณภาพสูงที่สุด ได้แก่

- ทุนชำระแล้วของหุ้นสามัญ
- ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ
- กำไรสะสมจัดสรรแล้ว
- ทุนสำรองตามกฎหมาย
- องค์ประกอบอื่นของส่วนของเจ้าของ เช่น การเปลี่ยนแปลงในส่วนเกินทุนจากการตีราคาที่ดิน อาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง รวมถึงกำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเผื่อขาย

หมายเหตุ: อัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของขั้นต่ำ รวมเงินกองทุนส่วนเพิ่ม (Conservation Buffer) คือ ร้อยละ 5.75 ของสินทรัพย์เสี่ยงทั้งหมด

(2) **เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นตราสารทางการเงิน** (Additional Tier 1 Capital) ประกอบด้วยเงินกองทุนที่มีคุณภาพสูง ได้แก่

- หุ้นบุริมสิทธิชนิดไม่สะสมเงินปันผล
- ส่วนเกินมูลค่าหุ้นบุริมสิทธิชนิดไม่สะสมเงินปันผล
- เงินที่ได้รับจากการออกตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่มีสิทธิด้อยกว่าผู้ฝากเงิน เจ้าหนี้สามัญ และเจ้าหนี้ด้อยสิทธิทุกประเภท แบบไม่มีกำหนดระยะเวลาการชำระคืน

หมายเหตุ: อัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของและเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นตราสารทางการเงินขั้นต่ำ รวมเงินกองทุนส่วนเพิ่ม (Conservation Buffer) คือ ร้อยละ 7.25 ของสินทรัพย์เสี่ยงทั้งหมด

(3) **เงินกองทุนชั้นที่ 2** (Tier 2 Capital) ประกอบด้วย

- เงินที่ได้รับจากการออกตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่มีสิทธิด้อยกว่าผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้สามัญ
- เงินสำรองสำหรับสินทรัพย์จัดชั้นปกติ (General Provision) โดยกำหนดให้นับเข้าเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 2 ได้ไม่เกินร้อยละ 1.25 ของยอดสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต

หมายเหตุ: อัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุนขั้นต่ำ รวมเงินกองทุนส่วนเพิ่ม (Conservation Buffer) คือ ร้อยละ 9.75 ของสินทรัพย์เสี่ยงทั้งหมด

แผนภาพที่ 2: โครงสร้างของเงินกองทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

(ล้านบาท)

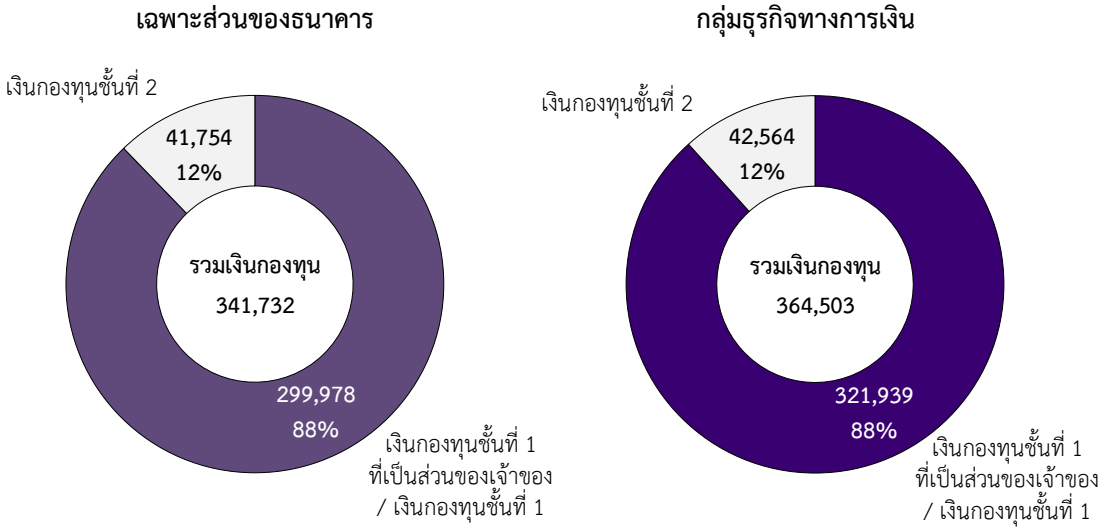

เงินกองทุนที่แข็งแกร่งอย่างต่อเนื่อง

ผลประกอบการที่ดีตลอดหลายปีที่ผ่านมาของธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินส่งผลให้เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของ (CET1) ซึ่งเป็นเงินกองทุนที่มีคุณภาพสูงที่สุดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีอัตราส่วนสูงถึงร้อยละ 88 ของเงินกองทุนรวมทั้งหมด สะท้อนถึงความมั่นคงของฐานะเงินกองทุนของธนาคารในการรองรับส่วนสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นในภาวะเศรษฐกิจถดถอยหรือสภาวการณ์ที่มิพึงประสงค์ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงและการเติบโตของธุรกิจในอนาคต

3.2.2 ความเพียงพอของเงินกองทุน

การดำรงเงินกองทุนในระดับที่เหมาะสมมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความมั่นคงทางการเงินของธนาคารและกลุ่มฯ เนื่องจากเงินกองทุนจะถูกใช้เพื่อรองรับความเสี่ยงจากการดำเนินธุรกิจต่าง ๆ โดยธนาคารและกลุ่มฯ ได้บริหารความเสี่ยงผ่านกระบวนการควบคุมภายในและการทดสอบภาวะวิกฤต (Stress Testing) ทั้งนี้ กระบวนการดังกล่าวจะประเมินและบริหารความเสี่ยงผ่านขั้นตอนการวางแผนเงินกองทุน โดยแยกเป็นการวิเคราะห์สถานการณ์จำลอง (Scenario Analysis) และการทดสอบภาวะวิกฤต (Stress Testing) ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการประเมินความเพียงพอของเงินกองทุนอันเนื่องมาจากแผนธุรกิจ รวมถึงผลกระทบจากสถานการณ์ที่รุนแรงอื่น ๆ อีกด้วย โดยธนาคารและกลุ่มฯ ใช้การวิเคราะห์ดังกล่าวเป็นเครื่องมือในการคาดการณ์ผลกระทบทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นจากแผนธุรกิจและความต้องการของเงินกองทุน ตลอดจนใช้พิจารณาวางแผนดำเนินการเพื่อบรรเทาความรุนแรงของผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากสถานการณ์ดังกล่าว

ปัจจุบัน ธปท. กำหนดให้ธนาคารและกลุ่มฯ ต้องดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านเครดิต ความเสี่ยงด้านตลาดและความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน อีกทั้งยังมีเงินกองทุนส่วนเพิ่มเพื่อรองรับผลขาดทุนในภาวะวิกฤต (Capital Conservation Buffer) ที่ธนาคารต้องทยอยดำรงเพิ่มเติมจากเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 ในอัตราร้อยละ 0.625 ต่อปี จนครบอัตราร้อยละ 2.5 ในวันที่ 1 มกราคม 2562

นอกจากนี้ ธนาคารที่ถูกจัดให้เป็น Domestic Systemically Important Banks (D-SIBs) จะต้องทยอยดำรงเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของเพิ่มขึ้นอีกในอัตราร้อยละ 0.5 ในปี 2562 และร้อยละ 1 ในปี 2563 เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการรองรับความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น และลดผลกระทบที่อาจมีต่อภาคการเงินและภาคเศรษฐกิจของประเทศ

ทั้งนี้ ในปี 2560 ธนาคารจะต้องดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของ อัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 และอัตราส่วนเงินกองทุนรวมขั้นต่ำที่ร้อยละ 5.75 ร้อยละ 7.25 และร้อยละ 9.75 ตามลำดับ

ตามแผนภาพที่ 3 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ธนาคารและกลุ่มฯ มีอัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุน (Capital Adequacy Ratio: CAR) เท่ากับร้อยละ 17.22 และร้อยละ 17.73 โดยที่อัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของเท่ากับร้อยละ 15.12 และร้อยละ 15.66 ตามลำดับ

หมายเหตุ: ตามข้อกำหนดของ ธปท. อัตราส่วนเงินกองทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ยังไม่ได้รวมกำไรสุทธิหลังหักเงินปันผลของงวดครึ่งปีหลังของปี 2560 หากนับรวมรายการดังกล่าว อัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของ และอัตราส่วนเงินกองทุนรวม ของเฉพาะส่วนของธนาคารจะเท่ากับร้อยละ 15.27 และร้อยละ 17.37 และเท่ากับร้อยละ 15.80 และร้อยละ 17.87 สำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

แผนภาพที่ 3: อัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุนภายใต้วิธีมาตรฐาน (SA)

(ร้อยละต่อสินทรัพย์เสี่ยง)

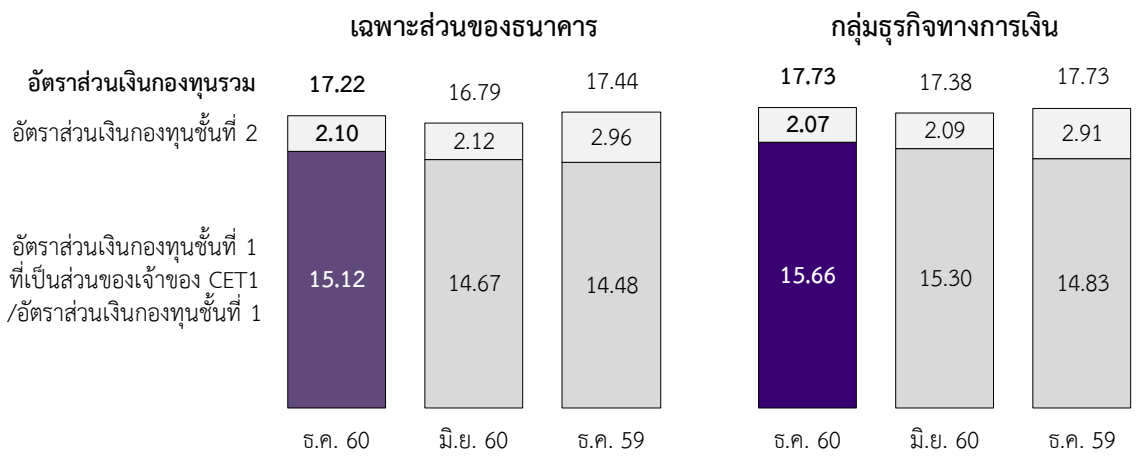

ตารางที่ 1: โครงสร้างเงินกองทุนและความเพียงพอของเงินกองทุน

(ล้านบาท)

	เฉพาะส่วนของธนาคาร		กลุ่มธุรกิจทางการเงิน	
	31 ธ.ค. 60	30 มิ.ย. 60	31 ธ.ค. 60	30 มิ.ย. 60
เงินกองทุนชั้นที่ 1	**299,978**	**286,268**	**321,939**	**308,097**
เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของ	**299,978**	**286,268**	**321,939**	**308,097**
ทุนที่ออกและชำระแล้ว	33,992	33,992	33,992	33,992
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	11,124	11,124	11,124	11,124
ทุนสำรองตามกฎหมาย	7,000	7,000	7,000	7,000
กำไรสุทธิคงเหลือหลังจากการจัดสรร	242,347	226,032	265,905	249,589
องค์ประกอบอื่นของส่วนของเจ้าของ				
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	16,596	16,467	20,476	18,323
รายการอื่นของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากผู้เป็นเจ้าของ	-	-	(2,364)	(2,364)
รายการหักออกจากเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของ	(11,082)	(8,347)	(14,193)	(9,567)
เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นตราสารทางการเงิน	**-**	**-**	**-**	**-**
เงินกองทุนชั้นที่ 2	**41,754**	**41,334**	**42,564**	**42,046**
หุ้นกู้ด้อยสิทธิ	20,000	20,000	20,000	20,000
เงินสำรองสำหรับสินทรัพย์จัดชั้นปกติ	21,754	21,334	22,564	22,046
รวม เงินกองทุนทั้งสิ้นตามกฎหมาย	**341,732**	**327,602**	**364,503**	**350,143**
สินทรัพย์เสี่ยงตามประเภทความเสี่ยง				
ความเสี่ยงด้านเครดิต	1,740,347	1,706,743	1,805,137	1,763,698
ความเสี่ยงด้านตลาด	42,539	45,658	43,934	45,906
ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน	201,429	198,714	206,867	204,653
รวม สินทรัพย์เสี่ยง	**1,984,315**	**1,951,115**	**2,055,938**	**2,014,257**
อัตราส่วนเงินกองทุนรวมทั้งสิ้นต่อสินทรัพย์เสี่ยง	**17.22%**	**16.79%**	**17.73%**	**17.38%**
อัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 ต่อสินทรัพย์เสี่ยง	**15.12%**	**14.67%**	**15.66%**	**15.30%**
อัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของต่อสินทรัพย์เสี่ยง	**15.12%**	**14.67%**	**15.66%**	**15.30%**
เงินกองทุนหลังหักเงินกองทุนส่วนเพิ่มเพื่อรองรับการให้สินเชื่อแก่กลุ่มลูกหนี้รายใหญ่	341,029	326,705	363,997	349,439
อัตราส่วนเงินกองทุนรวมทั้งสิ้นหลังหักเงินกองทุนส่วนเพิ่มต่อสินทรัพย์เสี่ยง	17.19%	16.74%	17.70%	17.35%
อัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุนขั้นต่ำตามกฎหมาย				
อัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุนรวมขั้นต่ำ	8.50%	8.50%	8.50%	8.50%
อัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุนชั้นที่ 1 ขั้นต่ำ	6.00%	6.00%	6.00%	6.00%
อัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของขั้นต่ำ	4.50%	4.50%	4.50%	4.50%
อัตราส่วนเงินกองทุนส่วนเพิ่มเพื่อรองรับผลขาดทุนในภาวะวิกฤต[1/]	1.25%	1.25%	1.25%	1.25%
อัตราส่วนเงินกองทุนรวมขั้นต่ำทั้งสิ้น (รวม[1/])	9.75%	9.75%	9.75%	9.75%

1/ อัตราส่วนเงินกองทุนส่วนเพิ่มเพื่อรองรับผลขาดทุนในภาวะวิกฤต (Capital Conservation Buffer) โดย ธปท. กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของเพิ่มเติมจากการดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนขั้นต่ำในอัตราร้อยละ 0.625 ต่อปี ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 เป็นต้นไป จนครบอัตราร้อยละ 2.5 ในปี 2562

ตารางที่ 2: เงินกองทุนขั้นต่ำที่ต้องดำรงจำแนกตามประเภทความเสี่ยง

(ล้านบาท)

ประเภทความเสี่ยง	เฉพาะส่วนของธนาคาร		กลุ่มธุรกิจทางการเงิน	
	31 ธ.ค. 60	30 มิ.ย. 60	31 ธ.ค. 60	30 มิ.ย. 60
ความเสี่ยงด้านเครดิต – Standardized Approach				
ลูกหนี้ปกติ				
ลูกหนี้รัฐบาล ธนาคารกลาง ธนาคารเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ[1/]	39	628	355	842
ลูกหนี้สถาบันการเงินและ PSEs[2/] ที่ใช้น้ำหนักความเสี่ยงเหมือนกับ				
ลูกหนี้สถาบันการเงิน	2,641	2,367	2,585	2,421
ลูกหนี้เอกชน[3/] และ PSEs[2/] ที่ใช้น้ำหนักความเสี่ยงเหมือนกับลูกหนี้เอกชน	86,657	86,232	86,938	86,527
ลูกหนี้รายย่อย	30,280	29,280	30,327	29,319
ลูกหนี้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย	16,411	15,769	16,411	15,769
สินทรัพย์อื่น[4/]	8,738	8,229	13,629	12,434
ลูกหนี้ด้อยคุณภาพ	3,163	2,569	3,191	2,602
First-to-Default credit derivatives and securitization	-	-	-	-
เงินกองทุนขั้นต่ำที่ต้องดำรงเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านเครดิต	**147,930**	**145,073**	**153,437**	**149,914**
ความเสี่ยงด้านตลาด – Standardized Approach				
ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย	3,042	3,330	3,049	3,333
ความเสี่ยงด้านราคาตราสารทุน	-	-	112	18
ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน	573	551	574	551
ความเสี่ยงด้านราคาสินค้าโภคภัณฑ์	-	-	-	-
เงินกองทุนขั้นต่ำที่ต้องดำรงเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาด	**3,616**	**3,881**	**3,734**	**3,902**
ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน – Standardized Approach				
เงินกองทุนขั้นต่ำที่ต้องดำรงเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน	**17,121**	**16,891**	**17,584**	**17,395**
รวม เงินกองทุนขั้นต่ำที่ต้องดำรงทั้งสิ้น[5/]	**168,667**	**165,845**	**174,755**	**171,212**

1/ Multilateral development banks

2/ Public sector entities (องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ)

3/ รวมลูกหนี้รายย่อยและผู้เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 ที่ไม่เข้าตามเกณฑ์ของลูกหนี้รายย่อย

4/ สินทรัพย์อื่นภายใต้หลักเกณฑ์ Basel III โดยรวมถึงเงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทที่ทำธุรกิจทางการเงินหรือธุรกิจสนับสนุนที่อยู่นอกเกณฑ์การกำกับแบบรวมกลุ่ม ซึ่งได้รับน้ำหนักความเสี่ยงร้อยละ 250

5/ เงินกองทุนขั้นต่ำที่ต้องดำรงคำนวณจากอัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุนขั้นต่ำตามกฎหมายที่ร้อยละ 8.5 หากนำเงินกองทุนส่วนเพิ่มเพื่อรองรับผลขาดทุนในภาวะวิกฤต (Capital Conservation Buffer) ที่เกิดขึ้นในปี 2560 ในอัตราร้อยละ 1.25 มารวมในการคำนวณเงินกองทุนขั้นต่ำที่ธนาคารต้องดำรง จะทำให้เงินกองทุนขั้นต่ำที่ธนาคารต้องดำรง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 เพิ่มขึ้นเป็น 193,470 ล้านบาท สำหรับเฉพาะส่วนของธนาคาร และ 200,453 ล้านบาท สำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

ตารางที่ 3: คุณสมบัติที่สำคัญของตราสารทางการเงินที่นับเป็นเงินกองทุน

	หุ้นสามัญ	ตราสารทางการเงิน 2/2555
ผู้ออกตราสารทางการเงิน	ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)	ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
รุ่นหรือหมายเลขของผู้ออกตราสารทางการเงิน	ISIN Code: TH0015010000	ISIN Code: TH0015034901
การนับตราสารทางการเงินเข้าเป็นเงินกองทุนตามหลักเกณฑ์ ธปท.		
ประเภทตราสารทางการเงิน	เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของ	เงินกองทุนชั้นที่ 2
มีคุณสมบัติเป็นตามหลักเกณฑ์ Basel III ครบถ้วนหรือไม่	ครบถ้วน	ไม่ครบถ้วน
กรณีที่มีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ Basel III ให้ระบุคุณสมบัติดังกล่าว	-	ขาดคุณสมบัติ loss absorption
ต้องทยอยลดนับหรือนับเต็มจำนวน	นับเต็มจำนวน	ทยอยลดนับ (ปีละ 10%)
จัดอยู่ในระดับธนาคารพาณิชย์ / ระดับกลุ่ม / ระดับกลุ่มและระดับธนาคารพาณิชย์	ระดับกลุ่มและระดับธนาคารพาณิชย์	ระดับกลุ่มและระดับธนาคารพาณิชย์
จำนวนที่สามารถนับเป็นเงินกองทุนตามหลักเกณฑ์ของทางการ (หน่วย: ล้านบาท)	33,992[1/]	20,000
มูลค่าที่ตราไว้ของตราสารทางการเงิน (หน่วย: บาท)	10	1,000
การจัดประเภทตามหลักการบัญชี	ส่วนของผู้ถือหุ้น	หนี้สินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย
วันที่ออกตราสารทางการเงิน (Original date)	Multiple	17 กันยายน 2555
ตราสารทางการเงินที่ไม่มีกำหนดระยะเวลาชำระคืนหรือมีกำหนดระยะเวลาชำระคืน	ไม่มีกำหนดระยะเวลาชำระคืน	มีกำหนดระยะเวลาชำระคืน
วันครบกำหนด (Original maturity date)	ไม่มีวันครบกำหนด	17 กันยายน 2567
ผู้ออกตราสารทางการเงินสามารถไถ่ถอนตราสารทางการเงินก่อนได้รับการอนุมัติจากผู้กำกับดูแลหรือไม่	ไม่ได้	ไม่ได้
วันที่มีสิทธิไถ่ถอน วันที่มีภาระผูกพันในการไถ่ถอนและจำนวนเงินในการไถ่ถอน	-	17 กันยายน 2562 / ไถ่ถอนทั้งจำนวน
วันที่มีสิทธิไถ่ถอนภายหลัง (ถ้ามี)	-	วันกำหนดชำระดอกเบี้ยใด ๆ หลังจากวันครบรอบ 7 ปี นับแต่วันออกตราสาร
ดอกเบี้ยและผลตอบแทนอื่นใด		
ผลตอบแทน / เงินปันผลคงที่หรือลอยตัว	ธนาคารเป็นผู้กำหนดจำนวนเงินปันผล	อัตราดอกเบี้ยคงที่
อัตราผลตอบแทนหรือดัชนีอื่นที่เกี่ยวข้อง	หุ้นสามัญจะได้รับผลตอบแทนตามกำไรที่ประกาศจ่ายเป็นเงินปันผล	4.65% ต่อปี
มี dividend stopper หรือไม่	ไม่มี	ไม่มี
ธนาคารพาณิชย์มีอำนาจเต็มที่ในการยกเลิกการจ่ายดอกเบี้ยหรือผลตอบแทนอื่นใดได้เองทั้งหมด หรือบางส่วนหรือตามคำสั่งที่ได้รับ	มีอำนาจเต็มที่	ตามคำสั่งที่ได้รับ
มีเงื่อนไขที่เป็นแรงจูงใจให้ธนาคารพาณิชย์ไถ่ถอนก่อนกำหนดหรือไม่ เช่น มีเงื่อนไขในการกำหนดผลตอบแทนให้สูงขึ้นในลักษณะขั้นบันได (step up)	ไม่มี	ไม่มี
ไม่สะสมผลตอบแทน หรือสะสมผลตอบแทน	ไม่สะสมผลตอบแทน	ไม่สะสมผลตอบแทน
สามารถแปลงสภาพได้ หรือไม่สามารถแปลงสภาพได้	ไม่สามารถแปลงสภาพได้	ไม่สามารถแปลงสภาพได้
คุณสมบัติในการลดมูลค่า	ไม่มีการลดมูลค่า	ไม่มีการลดมูลค่า
สถานะของลำดับการด้อยสิทธิในกรณีที่มีการชำระบัญชี	หุ้นสามัญจะได้รับส่วนแบ่งทุนของธนาคารเมื่อธนาคารหยุดการดำเนินงานโดยจะได้รับส่วนแบ่งหลังจากผู้มีลำดับการชำระหนี้สูงกว่าได้รับชำระหนี้แล้ว	ผู้ถือตราสารหนี้ด้อยสิทธิมีสิทธิเสมอกันกับผู้ถือตราสารหนี้ด้อยสิทธิอื่น (Basel II) ที่ออกโดยธนาคาร

1/ สิทธิในการแปลงสภาพของหุ้นบุริมสิทธิ (ประมาณ 38 ล้านบาท) ได้หมดอายุลงเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2552 ดังนั้นสิทธิของหุ้นบุริมสิทธิดังกล่าวได้สิ้นสุดลงและมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับหุ้นสามัญ

ตารางที่ 4: การกระทบยอดของเงินกองทุนภายใต้งบการเงินรวมและงบการเงินภายใต้เกณฑ์การกำกับแบบรวมกลุ่ม

(ล้านบาท)

รายการที่เกี่ยวข้องกับเงินกองทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	จำนวนที่เปิดเผยในงบการเงินที่เผยแพร่ต่อสาธารณะ [1/]	จำนวนที่เปิดเผยในงบการเงินภายใต้หลักเกณฑ์การกำกับดูแลกลุ่มธุรกิจทางการเงิน [2/]	แหล่งอ้างอิง
สินทรัพย์			
เงินสด	40,797	40,793	-
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	316,733	307,323	-
สิทธิในการเรียกคืนหลักทรัพย์	-	-	-
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	43,499	43,277	-
เงินลงทุนสุทธิ	570,371	306,894	-
เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมสุทธิ	-	40,851	-
เงินลงทุนฯ ไม่รวมค่าความนิยมแฝงและรายการหักเงินกองทุน		34,029	-
ค่าความนิยมแฝง		3,805	L
เงินลงทุนในตราสารทุนรวมถึงใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นของบริษัทที่ธนาคาร			
ถือเกินกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่าย		1,787	P
เงินลงทุนในตราสารทุนรวมถึงใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นของสถาบันการเงินอื่น		1,230	O
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ			
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	2,059,948	2,050,624	-
ดอกเบี้ยค้างรับ	3,328	2,989	-
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	2,063,277	2,053,613	-
หัก รายได้รอตัดบัญชี	(25,216)	(25,216)	-
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(85,699)	(85,699)	-
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่นับเป็นเงินกองทุน		(22,564)	R
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่ไม่นับเป็นเงินกองทุน		(63,135)	-
หัก ค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้	(4,291)	(4,291)	-
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	1,948,070	1,938,406	-
ภาระของลูกค้าจากการรับรอง	-	-	-
ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	11,284	11,284	-
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	44,164	44,038	-
ค่าความนิยมและสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นสุทธิ	18,107	8,896	-
ค่าความนิยม	10,135	1,270	M
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	7,972	7,626	-
ทยอยนับปีละ 20% ในระหว่างช่วงปี 2557 - 2561		6,101	N
ส่วนที่เหลือ		1,525	-
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	111	111	-
สินทรัพย์อื่นสุทธิ	30,896	28,066	-
รวมสินทรัพย์	**3,024,032**	**2,769,940**	-
หนี้สิน			
เงินรับฝาก	2,092,457	2,092,570	-
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	108,573	110,526	-
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	23,671	23,671	-
ภาระในการส่งคืนหลักทรัพย์	60	60	-
หนี้สินทางการเงินที่กำหนดให้แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม	-	-	-
หนี้สินตราสารอนุพันธ์	44,984	45,206	-
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	78,538	79,194	-
ตราสารที่นับเป็นเงินกองทุน		20,000	Q
ตราสารที่ไม่นับเป็นเงินกองทุน		59,194	-
ภาระของธนาคาร (สถาบันการเงิน) จากการรับรอง	-	-	-
ประมาณการหนี้สิน	7,730	7,606	-
หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	3,590	2,771	-
หนี้สินอื่น	300,667	48,807	-
รวมหนี้สิน	**2,660,269**	**2,410,411**	-

ตารางที่ 4 (ต่อ)

(ล้านบาท)

รายการที่เกี่ยวข้องกับเงินกองทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	จำนวนที่เปิดเผยในงบการเงินที่เผยแพร่ต่อสาธารณะ [1/]	จำนวนที่เปิดเผยในงบการเงินภายใต้หลักเกณฑ์การกำกับดูแลกลุ่มธุรกิจทางการเงิน [2/]	แหล่งอ้างอิง
ส่วนของเจ้าของ			
ทุนเรือนหุ้น			
ทุนที่ออกและชำระแล้ว			
หุ้นบุริมสิทธิ	38	38	A
หุ้นสามัญ	33,954	33,954	B
ส่วนเกิน (ต่ำกว่า) มูลค่าหุ้น			
ส่วนเกิน (ต่ำกว่า) มูลค่าหุ้นบุริมสิทธิ	15	15	C
ส่วนเกิน (ต่ำกว่า) มูลค่าหุ้นสามัญ	11,109	11,109	D
องค์ประกอบอื่นของส่วนของเจ้าของ			
การเปลี่ยนแปลงในส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์	16,329	16,329	-
นับเข้าเป็นเงินกองทุน		14,773	G [3/]
ไม่นับเป็นเงินกองทุน		1,555	-
กำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเผื่อขาย	6,016	6,016	-
นับเข้าเป็นเงินกองทุน		5,631	H [3/]
ไม่นับเป็นเงินกองทุน		384	-
รายการอื่น ๆ			
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	(330)	(330)	-
ทยอยนับปีละ 20% ในระหว่างช่วงปี 2557 - 2561		(264)	I
ส่วนที่เหลือ		(66)	-
ผลต่างจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทย่อย	(2,364)	(2,364)	K
ส่วนเกิน (ต่ำกว่า) จากการประเมินมูลค่ายุติธรรมตราสารป้องกันความเสี่ยงสำหรับการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด (ส่วนที่มีประสิทธิผล)	335	335	J
กำไร (ขาดทุน) สะสม			
จัดสรรแล้ว			
ทุนสำรองตามกฎหมาย	7,000	7,000	E
ยังไม่ได้จัดสรร	291,362	287,428	
กำไรสุทธิหลังการจัดสรรเข้าเป็นเงินกองทุน		265,905	F [4/]
กำไรสุทธิงวดบัญชีก่อนที่ยังไม่ได้จัดสรรเข้าเป็นเงินกองทุน		21,523	-
รวมส่วนของบริษัทใหญ่	363,464	359,529	-
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	299	-	-
รวมส่วนของเจ้าของ	**363,763**	**359,529**	-
รวมหนี้สินและส่วนของเจ้าของ	**3,024,032**	**2,769,940**	-

1/ งบการเงินที่เผยแพร่ต่อสาธารณะ หมายถึงงบการเงินรวมที่รายงานต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยประกอบด้วยบริษัทแม่ (Parent company) และบริษัทย่อย (Subsidiary company) ทุกบริษัทภายใต้โครงสร้างของธนาคาร

2/ งบการเงินภายใต้หลักเกณฑ์การกำกับดูแลกลุ่มธุรกิจทางการเงิน จัดทำภายใต้หลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยกลุ่มธุรกิจทางการเงินนี้จะไม่รวมถึงกิจการที่ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการประกันภัย

3/ การเปลี่ยนแปลงในส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์และกำไรจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเผื่อขาย สามารถนับเป็นเงินกองทุนได้เฉพาะรายการที่ได้รับอนุมัติจากธนาคารแห่งประเทศไทย

4/ กำไรสุทธิจัดสรรแล้วที่ได้รับอนุมัติจากมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น

ตารางที่ 4 (ต่อ)

(ล้านบาท)

องค์ประกอบของเงินกองทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	เงินกองทุนที่รายงานโดยกลุ่มธุรกิจทางการเงิน	แหล่งที่มาของการอ้างอิงในงบการเงิน
เงินกองทุนชั้นที่ 1		
เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของ		
ทุนชำระแล้ว (หุ้นสามัญ) หลังหักหุ้นสามัญซื้อคืน	33,992	A + B
ส่วนเกิน (ต่ำกว่า) มูลค่าหุ้นสามัญ (สุทธิ)	11,124	C + D
ทุนสำรองตามกฎหมาย	7,000	E
กำไรสุทธิคงเหลือหลังจากการจัดสรร	265,905	F
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสะสม		
การเปลี่ยนแปลงในส่วนเกินทุนจากการตีราคาที่ดิน อาคาร หรือห้องชุดในอาคารชุด	14,773	G
กำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเผื่อขายของตราสารหนี้และตราสารทุน	5,631	H
กำไร (ขาดทุน) จากการแปลงค่างบการเงินจากการดำเนินงานในต่างประเทศ	(264)	I
กำไร (ขาดทุน) จากการประเมินมูลค่ายุติธรรมตราสารอนุพันธ์สำหรับการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด	335	J
รายการอื่นของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากผู้เป็นเจ้าของ	(2,364)	K
รวมเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของก่อนรายการปรับและรายการหัก	336,132	-
รายการปรับเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของ	-	-
รายการหักเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของ		
ค่าความนิยม	5,075	L + M
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น (นอกเหนือจากค่าความนิยม)	6,101	N
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	-	-
เงินลงทุนในตราสารทุนรวมถึงใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นของสถาบันการเงินอื่น	1,230	O
เงินลงทุนในตราสารทุนรวมถึงใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นของบริษัทที่ธนาคารถือเกินกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่าย	1,787	P
รวมรายการหักเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของ	14,193	-
รวมเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของ	**321,939**	-
เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นตราสารทางการเงิน		
รวมเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นตราสารทางการเงิน	-	-
รวมเงินกองทุนชั้นที่ 1	**321,939**	-
เงินกองทุนชั้นที่ 2		
เงินที่ได้รับจากการออกตราสารหนี้ด้อยสิทธิ	20,000	Q
เงินสำรองสำหรับสินทรัพย์จัดชั้นปกติ	22,564	R
รวมเงินกองทุนชั้นที่ 2 ก่อนรายการหัก	42,564	-
รายการหักเงินกองทุนชั้นที่ 2	-	-
รวมเงินกองทุนชั้นที่ 2	**42,564**	-
รวมเงินกองทุนตามกฎหมายทั้งสิ้น	**364,503**	-

ตารางที่ 5: ฐานะเงินกองทุนช่วงระหว่างบังคับใช้

(ล้านบาท)

	เฉพาะส่วนของธนาคาร		กลุ่มธุรกิจทางการเงิน	
	มูลค่าเงินกองทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	ยอดสุทธิคงเหลือจากการทยอยนับเข้าหรือทยอยหักตามหลักเกณฑ์ Basel III	มูลค่าเงินกองทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	ยอดสุทธิคงเหลือจากการทยอยนับเข้าหรือทยอยหักตามหลักเกณฑ์ Basel III
เงินกองทุนชั้นที่ 1				
เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของ				
ทุนชำระแล้ว (หุ้นสามัญ) หลังหักหุ้นสามัญซื้อคืน	33,992		33,992	
ส่วนเกิน (ต่ำกว่า) มูลค่าหุ้นสามัญ (สุทธิ)	11,124		11,124	
ทุนสำรองตามกฎหมาย	7,000		7,000	
กำไรสุทธิคงเหลือหลังจากการจัดสรร	242,347		265,905	
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสะสม				
การเปลี่ยนแปลงในส่วนเกินทุนจากการตีราคาที่ดิน อาคาร หรือห้องชุดในอาคารชุด	13,738		14,773	
กำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเผื่อขายของตราสารหนี้และตราสารทุน	2,858	42 [1/]	5,631	384 [1/]
กำไร (ขาดทุน) จากการแปลงค่างบการเงินจากการดำเนินงานในต่างประเทศ	-		(264)	(66) [1/]
กำไร (ขาดทุน) จากการประเมินมูลค่ายุติธรรมตราสารอนุพันธ์สำหรับการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด	(0)		335	
กำไร (ขาดทุน) จากการประเมินมูลค่ายุติธรรมตราสารอนุพันธ์สำหรับการป้องกันความเสี่ยง	-		-	
รายการอื่นของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากผู้เป็นเจ้าของ	-		(2,364)	
รายการที่สามารถนับเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของ	311,059		336,132	
รายการปรับจากเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของ	-		-	
รายการหักจากเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของ				
ค่าความนิยม	(5,075)		(5,075)	
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น (นอกเหนือจากค่าความนิยม)	(6,006)	(1,502) [2/]	(6,101)	(1,525) [2/]
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	-		-	
เงินลงทุนในตราสารทุนรวมถึงใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นของสถาบันการเงินอื่น	-		(1,230)	
เงินลงทุนในตราสารทุนรวมถึงใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นของบริษัทที่ธนาคารถือเกินกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่าย	-		(1,787)	(447) [3/]
รวมรายการหักจากเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของ	(11,082)		(14,193)	
เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของสุทธิ	299,978		321,939	
เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นตราสารทางการเงิน	-		-	
รวมเงินกองทุนชั้นที่ 1	**299,978**		**321,939**	
เงินกองทุนชั้นที่ 2				
เงินที่ได้รับจากการออกตราสารหนี้ด้อยสิทธิ	20,000	(20,000) [4/]	20,000	(20,000) [4/]
เงินสำรองสำหรับสินทรัพย์จัดชั้นปกติ	21,754		22,564	
รายการที่สามารถนับเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 2	41,754		42,564	
รายการหักจากเงินกองทุนชั้นที่ 2	-		-	
รวมเงินกองทุนชั้นที่ 2	**41,754**		**42,564**	
เงินกองทุนตามกฎหมายทั้งสิ้น	**341,732**		**364,503**	

1/ ส่วนเกินทุนจากการตีราคาตราสารหนี้เผื่อขายและกำไร (ขาดทุน) จากการแปลงค่างบการเงินจากการดำเนินงานในต่างประเทศ ทยอยนับเข้าร้อยละ 20 ต่อปี ในระหว่างช่วงปี 2557-2561

2/ สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น (นอกเหนือจากค่าความนิยม) เช่น สิทธิการใช้ซอฟท์แวร์ ทยอยหักออกร้อยละ 20 ต่อปี ในระหว่างช่วงปี 2557-2561

3/ เงินลงทุนในตราสารทุนและใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นของบริษัทที่ทำธุรกิจทางการเงินและธุรกิจสนับสนุนที่ธนาคารถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทนั้น โดยเงินลงทุนส่วนที่เกินกว่าร้อยละ 10 ของเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของสุทธิจะทยอยหักออกร้อยละ 20 ต่อปี ในระหว่างช่วงปี 2557-2561

4/ ตราสารที่นับเป็นเงินกองทุนที่ไม่เข้าเกณฑ์ Basel III จะถูกทยอยลดนับร้อยละ 10 ต่อปี จากเพดานยอดรวมตราสารทางการเงิน ณ วันที่ 1 มกราคม 2556

4. การบริหารความเสี่ยง

การที่ธนาคารไทยพาณิชย์มีผลการดำเนินงานที่โดดเด่นอย่างต่อเนื่องในช่วงหลายปีที่ผ่านมา โดยมีขนาดสินทรัพย์ จำนวนลูกค้าและจำนวนพนักงานเพิ่มขึ้นอย่างมาก รวมทั้งการดำเนินธุรกิจที่มีความซับซ้อนและมีขนาดใหญ่ขึ้น ธนาคารจึงต้องให้ความสำคัญกับการเติบโตที่ยั่งยืน นอกจากนี้ ความสำเร็จของธนาคารในช่วงที่ผ่านมาได้สร้างความคาดหวังที่สูงขึ้นให้กับลูกค้า ผู้ถือหุ้น และผู้เกี่ยวข้อง ด้วยปัจจัยเหล่านี้ ธนาคารเชื่อว่าการบริหารความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ ยังคงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการเติบโตอย่างยั่งยืน และรักษาความสามารถในการทำกำไรของธนาคาร

ด้วยเหตุนี้ ธนาคารจึงมุ่งพัฒนาและเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับระบบการบริหารความเสี่ยง โดยกรอบการบริหารความเสี่ยงจะอยู่ภายใต้การกำกับดูแลที่โปร่งใสเพื่อให้การบริหารความเสี่ยงเกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยรายละเอียดเกี่ยวกับกรอบการบริหารความเสี่ยงของธนาคารจะถูกกล่าวถึงในส่วนถัดไป

ธนาคารจะมุ่งสร้างความแข็งแกร่งของกรอบการบริหารความเสี่ยงและธรรมาภิบาลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ธนาคารมีความพร้อมสำหรับสภาพเศรษฐกิจทั้งในปัจจุบันและอนาคต ไม่ว่าเศรษฐกิจนั้นจะสดใสหรือเป็นไปในทิศทางใด โดยภาพรวมของโครงสร้างการบริหารความเสี่ยง นโยบายการบริหารความเสี่ยงและระบบการบริหารความเสี่ยง มีดังนี้

4.1 โครงสร้างการบริหารความเสี่ยง

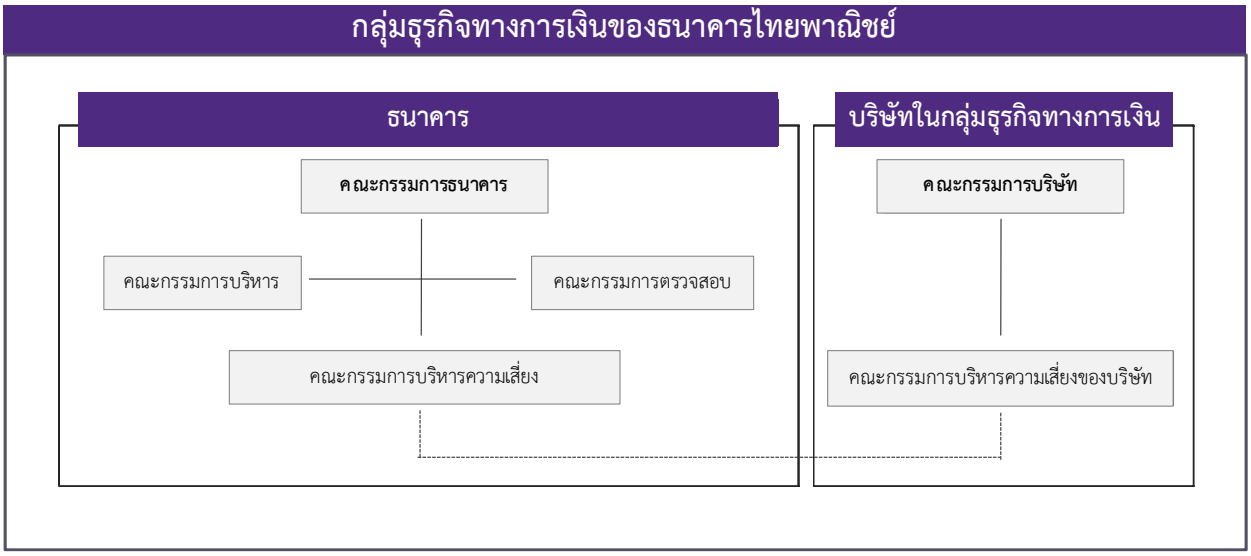

คณะกรรมการธนาคารเป็นผู้มีอำนาจในการอนุมัติอำนาจกระทำการของฝ่ายบริหารและคณะกรรมการชุดต่าง ๆ อำนาจกระทำการดังกล่าวครอบคลุมทั้งอำนาจอนุมัติสินเชื่อ ตลอดจนอำนาจในการรับความเสี่ยงประเภทต่าง ๆ โดยยึดหลักการกระจายอำนาจให้มีความเหมาะสมเป็นไปตามระดับความเสี่ยง

โดยคณะกรรมการที่ได้รับการมอบหมายจากคณะกรรมการธนาคารให้ดูแลเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของธนาคารมีดังนี้

1. คณะกรรมการบริหาร มีหน้าที่ทบทวน เสนอแนะ และให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้คณะกรรมการธนาคารพิจารณาอนุมัติ รวมถึงอนุมัตินโยบายการบริหารความเสี่ยงตามที่ได้รับมอบอำนาจจากคณะกรรมการธนาคาร นอกจากนี้ คณะกรรมการบริหารยังมีอำนาจอนุมัติสินเชื่อ อำนาจอนุมัติการลงทุน และการบริหารด้านอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการธนาคารกำหนด

2. คณะกรรมการตรวจสอบ ประกอบด้วยกรรมการอิสระของธนาคาร มีหน้าที่สอบทานความเพียงพอของการกำกับนโยบายการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน ตลอดจนการสอบทานประสิทธิภาพของระบบการบริหารความเสี่ยงของธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงิน โดยหน่วยงานตรวจสอบทำหน้าที่ประเมินประสิทธิภาพของการบริหารความเสี่ยงของธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงิน และรายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการตรวจสอบ

3. คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง มีหน้าที่ทบทวนและให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายการบริหารความเสี่ยง กรอบการบริหารและควบคุมความเสี่ยง เพื่อให้คณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการธนาคารพิจารณาอนุมัติ รวมถึงกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยงให้สอดคล้องกับแนวทางที่คณะกรรมการธนาคารกำหนด ตลอดจนกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยงโดยภาพรวมของทั้งธนาคาร

นอกเหนือจากคณะกรรมการดังที่กล่าวไปแล้วในข้างต้น ธนาคารยังได้จัดตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ เพื่อทำหน้าที่บริหารความเสี่ยงเฉพาะด้าน ได้แก่

- **คณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน** เพื่อบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ความเสี่ยงด้านตลาด และความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย
- **คณะกรรมการบริหารการลงทุนตราสารทุน** เพื่อบริหารความเสี่ยงจากการลงทุนในตราสารทุนของธนาคาร
- **คณะกรรมการสินเชื่อ คณะกรรมการสินเชื่อรายย่อยและคณะกรรมการแก้ไขสินทรัพย์ที่มีปัญหา** เพื่อทำหน้าที่อนุมัติสินเชื่อแต่ละประเภทตามอำนาจกระทำการที่กำหนดไว้ โดยสินเชื่อที่เกินกว่าอำนาจที่กำหนดจะเป็นอำนาจอนุมัติของคณะกรรมการบริหาร / คณะกรรมการธนาคารตามระเบียบอำนาจอนุมัติสินเชื่อ นอกจากนี้ สำหรับการพิจารณาสินเชื่อให้กับผู้ที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง ผู้ถือหุ้นรายใหญ่และผู้ที่เกี่ยวข้อง กำหนดให้เป็นอำนาจอนุมัติของคณะกรรมการธนาคารเท่านั้น สำหรับกรณีสินเชื่อที่คณะกรรมการบริหารเห็นว่ามีประเด็นซับซ้อนและอาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงของธนาคารอย่างมีนัยสำคัญ ให้นำเสนอขออนุมัติต่อคณะกรรมการธนาคาร ตามที่เห็นสมควร
- **คณะกรรมการพิจารณาการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์** เพื่อพิจารณา ทบทวน และอนุมัติการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ โดยพิจารณาความเสี่ยงด้านตลาด รวมถึงให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการบริหาร หรือคณะกรรมการธนาคารในกรณีที่เกินอำนาจที่กำหนดหรือเมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความเสี่ยงสูง
- คณะกรรมการชุดอื่น ๆ อาทิ คณะกรรมการลงทุน

หน่วยงานบริหารความเสี่ยง

ธนาคารจัดตั้งหน่วยงานบริหารความเสี่ยง (Chief Risk Office) ซึ่งรายงานตรงต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ เพื่อทำหน้าที่กำหนดกรอบการบริหารความเสี่ยง เสนอแนะแนวนโยบายการบริหารความเสี่ยง ตลอดจนติดตามและรายงานความเสี่ยงประเภทต่าง ๆ หน่วยงานบริหารความเสี่ยงรับผิดชอบโดยตรงต่อการผลักดันให้การบริหารความเสี่ยงของธนาคารมีคุณภาพตามมาตรฐานสากล เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของหน่วยงานที่กำกับดูแล (Regulator) ตลอดจนมีกรอบการปฏิบัติที่สอดคล้องกันทั่วทั้งธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงิน นอกจากหน่วยงานบริหารความเสี่ยงที่มีหน้าที่ด้านการบริหารความเสี่ยงดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมี Chief Financial Office ซึ่งทำหน้าที่บริหารและกำกับดูแลความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง และความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคาร Chief People Office กำกับดูแลความเสี่ยงด้านบุคคล และ Chief Strategy Office กำกับดูแลความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ เป็นต้น

4.2 นโยบายการบริหารความเสี่ยง

ธนาคารในฐานะบริษัทแม่ มีหน้าที่ในการกำกับดูแลความเสี่ยงของกิจการในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน โดยกำหนดให้กิจการในกลุ่มธุรกิจทางการเงินต้องมีระบบการบริหารความเสี่ยงในระดับที่ได้มาตรฐานของธนาคารและสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การกำกับแบบรวมกลุ่ม (Consolidated Supervision) ของธนาคารแห่งประเทศไทย

ธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินได้กำหนดและวางกรอบนโยบายการบริหารความเสี่ยงออกเป็น 2 ระดับ คือ

- **ธนาคารในฐานะบริษัทแม่** โดยมีคณะกรรมการธนาคารทำหน้าที่กำหนดกลยุทธ์และอนุมัตินโยบายการบริหารความเสี่ยงของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ซึ่งกำหนดให้กิจการในกลุ่มต้องมีนโยบายการบริหารความเสี่ยง โครงสร้างองค์กร เพดานการรับความเสี่ยง วิธีการบริหารความเสี่ยง ขึ้นอยู่กับความเสี่ยงเฉพาะของกิจการแต่ละประเภท โดยนโยบายดังกล่าวได้ผ่านการกลั่นกรองและให้ความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของกลุ่มฯ คณะกรรมการบริหาร และคณะกรรมการตรวจสอบ ตามลำดับ เพื่อการกำกับดูแลความเสี่ยงในภาพรวม ซึ่งครอบคลุมความเสี่ยงที่สำคัญของกลุ่มฯ ได้แก่ ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) ความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk) ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk) ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคาร (IRRBB) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) ความเสี่ยงด้านชื่อเสียง (Reputational Risk) ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยี (Technology Risk) และความเสี่ยงด้านบุคคล (People Risk) รวมถึงระบุความเสี่ยงหลักของแต่ละประเภทธุรกิจที่บริษัทในกลุ่มฯ ดำเนินกิจการ ตลอดจนกำหนดแนวทางการบริหารและควบคุมความเสี่ยงของแต่ละประเภทธุรกิจ และกำหนดรูปแบบการรายงาน เพื่อควบคุมและติดตามความเสี่ยงของทั้งกลุ่มธุรกิจการเงินให้มีประสิทธิภาพ และเป็นมาตรฐานเดียวกัน
- **บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน** มีหน้าที่จัดทำนโยบายการบริหารความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญตามลักษณะการดำเนินธุรกิจของแต่ละแห่งให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารความเสี่ยงของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ซึ่งนโยบายความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ของบริษัทนั้น ต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทและต้องผ่านความเห็นชอบจากธนาคารโดยผ่านคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของกลุ่มฯ

คณะกรรมการธนาคารเป็นผู้มีอำนาจในการสอบทานและอนุมัตินโยบายการบริหารความเสี่ยงที่สำคัญของธนาคาร อาทิ

- นโยบายการบริหารความเสี่ยงของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน
- นโยบายการทำธุรกรรมภายในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน
- แนวนโยบายสินเชื่อ
- นโยบายการประเมินความเพียงพอของเงินกองทุน
- นโยบายการทดสอบภาวะวิกฤต
- นโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านตลาด
- นโยบายการบริหารฐานะในบัญชีเพื่อการค้า
- นโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคาร
- นโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง
- นโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน
- นโยบายการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ
- นโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านชื่อเสียง และ
- แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านบุคคล

4.3 ระบบการบริหารความเสี่ยง

ธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาระบบการบริหารความเสี่ยงให้มีความสอดคล้องกันทั้งระดับธนาคารและระดับกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ซึ่งในฐานะที่ธนาคารเป็นศูนย์กลางในการบริหารความเสี่ยงของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ธนาคารได้มีการกำหนดกรอบนโยบายการบริหารความเสี่ยง แนวทางการบริหารความเสี่ยงและควบคุมการบริหารความเสี่ยงของบริษัทในกลุ่มฯ ทั้งนี้ เพื่อรองรับการขยายตัวทางธุรกิจให้เติบโตอย่างยั่งยืน และเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ภายใต้การบริหารงานที่โปร่งใสและยึดหลักธรรมมาภิบาลที่ดี

ระบบการบริหารความเสี่ยงของธนาคาร ประกอบด้วยกระบวนการสำคัญ 4 ด้าน ได้แก่

4.3.1 การระบุประเภทความเสี่ยง

ความเสี่ยงหลักของธนาคาร จะเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวเนื่องกับการทำธุรกรรมและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ กับทั้งลูกค้าและคู่ค้า ได้แก่

- **ความเสี่ยงด้านเครดิต** หมายถึง ความเสี่ยงจากการที่ลูกหนี้ไม่สามารถชำระเงินต้นและดอกเบี้ยได้ตามสัญญา หรือกรณีที่คู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือข้อตกลงในสัญญา ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลเสียหายต่อรายได้และกระทบกับเงินกองทุนของธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ไม่ว่าจะเป็นไปโดยเหตุจำเป็นหรือความจงใจของลูกหนี้หรือคู่สัญญา ทั้งนี้ ความเสี่ยงด้านเครดิตครอบคลุมธุรกรรมประเภทเงินให้สินเชื่อ การลงทุน การก่อภาระผูกพัน ตลอดจนการทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อ ทั้งธุรกรรมที่เป็นรายการในงบดุลและธุรกรรมนอกงบดุล
- **ความเสี่ยงด้านตลาด** หมายถึง ความเสี่ยงที่ธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินอาจเกิดความเสียหายจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของฐานะที่อยู่ในงบดุลและนอกงบดุลที่เกิดจากการเคลื่อนไหวของปัจจัยความเสี่ยงด้านตลาด อันประกอบด้วย อัตราแลกเปลี่ยน อัตราดอกเบี้ย ราคาตราสารทุน Credit Spreads และราคาสินค้าโภคภัณฑ์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อรายได้และเงินกองทุนของธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงิน
- **ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน** หมายถึง ความเสี่ยงที่จะเกิดความเสียหายอันเนื่องมาจากความไม่เพียงพอ หรือความล้มเหลวของกระบวนการภายใน บุคลากร ระบบงาน หรือจากเหตุการณ์ภายนอก โดยรวมถึงความเสี่ยงด้านกฎหมายและผลกระทบต่อชื่อเสียงอันเกิดจากความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน แต่ไม่รวมถึงความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ซึ่งความเสี่ยงด้านการดำเนินงานมีสาเหตุมาจากทั้งปัจจัยภายในและภายนอก ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงในด้านบุคลากร โครงสร้างองค์กร กระบวนการ ระบบงาน ผลิตภัณฑ์ ลูกค้า รวมถึงสภาพแวดล้อมทางธุรกิจหรือมาตรฐานการปฏิบัติงาน ตลอดจนกิจกรรมที่เกิดจากการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ
- **ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง** หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่ธนาคารไม่สามารถชำระหนี้สินและภาระผูกพันใด ๆ ของธนาคารได้เนื่องจากไม่สามารถจัดหาเงินทุนมาใช้ได้อย่างเพียงพอ หรืออาจทำให้เกิดต้นทุนเพิ่มขึ้นจากการที่จะต้องกู้ยืมเงินฉุกเฉินจากแหล่งเงินอื่น หรือเกิดผลขาดทุนจากการขายสินทรัพย์เพื่อนำเงินมาใช้
- **ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคาร** หมายถึงความเสี่ยงต่อความเสียหายของรายได้ดอกเบี้ยสุทธิและ/หรือ มูลค่าทางเศรษฐกิจ (Economic Value of Equity) ของธนาคารจากการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย ซึ่งอาจเกิดจากฐานะทั้งในและนอกงบดุลที่อยู่ในบัญชีเพื่อการธนาคาร (Banking Book)
- **ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์** หมายถึง ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อผลประกอบการและเสถียรภาพของธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ทั้งในปัจจุบันและอนาคต เช่น รายได้ กำไร และเงินกองทุน อันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมในการดำเนินธุรกิจ การตัดสินใจด้านกลยุทธ์ที่ผิดพลาด การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติอย่างไม่เหมาะสม หรือการที่ธนาคารไม่สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของอุตสาหกรรม เศรษฐกิจ หรือเทคโนโลยี ได้อย่างทันท่วงที
- **ความเสี่ยงด้านชื่อเสียง** หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลภายนอก เช่น ลูกค้า คู่สัญญา นักลงทุน หรือผู้กำกับดูแลสูญเสียความเชื่อมั่น หรือมีภาพลักษณ์ในเชิงลบต่อธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ซึ่งอาจนำไปสู่ผลกระทบต่อรายได้ และ/หรือ เงินกองทุน ทั้งในปัจจุบันและอนาคต
- **ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยี** หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ซึ่งอาจส่งผลต่อเนื่องถึงรูปแบบการทำธุรกรรมและบริการของธนาคารในเชิงลบ ตลอดจนความเสี่ยงที่เกิดจากบุคลากรด้านเทคโนโลยี กระบวนการหรือการดำเนินการทางด้านเทคโนโลยี และความเสี่ยงของระบบงานและข้อมูล เช่น ระบบงานล้าสมัย ขาดความปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ความไม่พร้อมใช้ของระบบงานและข้อมูล ทำให้ไม่สามารถรองรับต่อความต้องการของลูกค้าหรือรับมือต่อเหตุวิกฤตที่อาจเกิดขึ้นต่อระบบงาน อันเป็นเหตุให้ส่งผลกระทบในเชิงลบต่อลูกค้าและธนาคาร ซึ่งอาจจะนำไปสู่ผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขัน และความสามารถในการทำกำไรของธนาคาร
- **ความเสี่ยงด้านบุคคล** หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นกับองค์กรจากการกระทำ หรือละเลยไม่กระทำของบุคคลในองค์กร และความเสี่ยงที่เกิดขึ้นกับบุคคลในองค์กร จากการดำเนินการหรือละเลยไม่ดำเนินการขององค์กร ซึ่งความเสี่ยงด้านบุคคลนี้

สามารถกระทบไปถึงความเสี่ยงด้านอื่น ๆ อาทิ ความเสี่ยงด้านเครดิต ความเสี่ยงด้านตลาด ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ความเสี่ยงด้านชื่อเสียง ความด้านการดำเนินงาน และความเสี่ยงด้านกลยุทธ์

4.3.2 การวัดความเสี่ยง

ธนาคารมีการวัดความเสี่ยงแต่ละประเภทโดยใช้วิธีการวัดทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่แตกต่างกันไปตามประเภทความเสี่ยง ตัวอย่างของเครื่องมือที่ธนาคารใช้เพื่อวัดความเสี่ยงด้านต่างๆ มีดังนี้

- การวัด**ความเสี่ยงด้านเครดิต** ใช้การจัดลำดับความเสี่ยงเพื่อวัดโอกาสที่ลูกหนี้จะผิดนัดชำระ (PD) โดยมีการใช้ Credit Scoring เช่น Application Score และ Behavior Score เพื่อวัดความเสี่ยงของลูกหนี้รายย่อยและลูกค้าธุรกิจขนาดย่อย และใช้ Borrower Risk Rating เพื่อวัดความเสี่ยงของลูกค้าธุรกิจ นอกจากนี้ ธนาคารยังมีการทำแบบจำลองความเสี่ยงเพื่อใช้ประมาณการความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นเมื่อลูกค้าผิดนัดชำระหนี้ (LGD) และประมาณการยอดหนี้เมื่อลูกค้าผิดนัดชำระหนี้ (EAD) โดยอนุพันธ์ทางการเงิน ธนาคารใช้วิธีการวัดค่าความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต (Potential Future Exposure) เพื่อวัดความเสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญา
- การวัด**ความเสี่ยงด้านตลาด**มีการใช้เครื่องมือทางสถิติคือ Value at Risk (VaR) และเครื่องมือที่ไม่ใช่ทางสถิติ เช่น การวิเคราะห์ความอ่อนไหวต่อปัจจัยเสี่ยงด้านตลาด (Sensitivity Analysis) การวัดฐานะการถือครองและการทดสอบภาวะวิกฤตของฐานะในบัญชีเพื่อการค้า (Trading Book)
- สำหรับการวัด**ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน**ธนาคารมีการประเมินและควบคุมความเสี่ยงด้วยตนเอง (Risk and Control Self Assessment) และการวิเคราะห์ข้อมูลเหตุการณ์ความเสียหาย (Incident and Loss Data) เพื่อประเมินความเสี่ยงจากการดำเนินงานและประสิทธิภาพของปัจจัยการควบคุมในแต่ละหน่วยงานธุรกิจ

  ในส่วนของการลดความเสี่ยงของธนาคารในด้านการดำเนินงาน ธนาคารได้มีการจัดทำแผนการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง (Business Continuity Plan) เพื่อใช้ในการกอบกู้ธุรกรรมสำคัญระหว่างภาวะวิกฤต นอกจากนี้ ธนาคารยังมีกระบวนการพิจารณาความเสี่ยงจากการออกผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อให้มั่นใจว่าความเสี่ยงที่เกิดจากผลิตภัณฑ์ใหม่ตลอดจนความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงใด ๆ อันส่งผลกระทบต่อผลิตภัณฑ์เดิมที่ธนาคารมีอยู่แล้วยังอยู่ในระดับที่ยอมรับได้เพื่อบรรเทาผลกระทบจากความเสี่ยงด้านการดำเนินงานที่อาจจะเกิดขึ้นได้
- **ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง** ธนาคารได้ทำการวัดความเสี่ยงในหลากหลายรูปแบบซึ่งรวมถึงการประเมินโครงสร้างของงบดุล กระแสเงินสดจากสินทรัพย์และหนี้สินรวมถึงรายการนอกงบดุล โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวัดความเสี่ยงด้านสภาพคล่องประกอบด้วย อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่อง (Liquidity Ratio) กระแสเงินสดไหลออกสุทธิ (Maximum Cumulative Outflow: MCO) และ Liquidity Coverage Ratio (LCR)
- **ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคาร**จะมีการวัดความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยด้วยการประเมินผลกระทบที่มีต่อรายได้ดอกเบี้ยสุทธิ และมูลค่าทางเศรษฐกิจ (Economic Value of Equity: EVE) ภายใต้สมมติฐานของการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยในภาวะปกติและภาวะวิกฤต
- **ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์** ธนาคารวัดและประเมินความเสี่ยงโดยเน้นการวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงในเชิงคุณภาพและตัวบ่งชี้ทางเศรษฐกิจในเชิงปริมาณ
- สำหรับ**ความเสี่ยงด้านชื่อเสียง** และ**ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยี** ธนาคารมีการวิเคราะห์และวัดความเสี่ยงในเชิงคุณภาพเป็นหลัก
- **ความเสี่ยงด้านบุคคล** ธนาคารใช้เครื่องมือในเชิงปริมาณในการวัดและประเมินความเสี่ยง เช่น อัตราการลาออกของพนักงานรวมถึงการสูญเสียพนักงานที่มีผลกระทบสำคัญต่อองค์กร เป็นต้น

นอกจากนี้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการวัดความเสี่ยงในอนาคต ธนาคารได้จัดทำการทดสอบภาวะวิกฤต (Stress Test) เพื่อใช้ในการวัดความเสี่ยงด้านตลาด ความเสี่ยงด้านเครดิต และความเสี่ยง

ด้านสภาพคล่อง เพิ่มเติมจากเครื่องมือการวัดความเสี่ยงอื่น ๆ ที่มีอยู่แล้ว

4.3.3 การติดตามและควบคุมความเสี่ยง

ธนาคาร โดยคณะกรรมการธนาคารและผู้บริหารระดับสูง ได้ร่วมกันกำหนดระดับความเสี่ยงที่ธนาคารยอมรับได้ (Risk Appetite Statement: RAS) ให้สอดคล้องกับเป้าหมายระยะยาวของกลุ่มธุรกิจการทางเงินของธนาคาร เพื่อใช้ในการพิจารณาและควบคุมความเสี่ยงรวมถึงสอบทานความเพียงพอของเงินกองทุนอย่างสม่ำเสมอ

การติดตามและควบคุมความเสี่ยงโดยการกำหนด Key Risk Indicator และเพดานความเสี่ยง (Risk Limit) สำหรับระดับธนาคารในภาพรวม ระดับลูกค้า ระดับผลิตภัณฑ์ ระดับธุรกรรม และระดับอื่น ๆ ตามความเหมาะสม ตลอดจนมีกระบวนการควบคุมภายใน เพื่อให้การจัดการความเสี่ยงเป็นไปตามนโยบายและกระบวนการที่ธนาคารกำหนด และมีกระบวนการสอบทานเพื่อประเมินประสิทธิภาพและความเหมาะสมของการบริหารความเสี่ยงด้านต่าง ๆ โดยหน่วยงานตรวจสอบภายในของธนาคาร

4.3.4 การรายงานความเสี่ยง

ธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินมีการกำหนดระยะเวลาและรูปแบบการรายงานความเสี่ยงที่หน่วยงานแต่ละระดับจะต้องรายงานไปยังผู้เกี่ยวข้องและผู้บริหารอย่างสม่ำเสมอ โดยมีความถูกต้องและรวดเร็ว เพื่อให้การควบคุมและบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

หน่วยงานบริหารความเสี่ยงจะมีการรายงานระดับความเสี่ยง แนวโน้มการเปลี่ยนแปลง รวมถึงประเด็นความเสี่ยงที่สำคัญด้านต่าง ๆ เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของกลุ่มฯ คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการบริหาร และคณะกรรมการธนาคารอย่างสม่ำเสมอ

4.4 ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ (Emerging Risks)

ธนาคารได้ยกระดับกระบวนการประเมินความเสี่ยงของธนาคารให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมอบหมายให้ทุกหน่วยงานประเมินและทบทวนความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ทั้งที่อาจส่งผลกระทบได้ในระยะสั้น (ภายใน 1 ปี) และระยะยาว (ระหว่าง 3 - 5 ปี) อันเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของหน่วยงาน และนำเสนอให้คณะกรรมการจัดการรับทราบและอนุมัติรายการความเสี่ยงดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อให้ธนาคารมีความพร้อมในการรับมือ และสามารถบริหารจัดการกับความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยข้อมูลที่หลากหลาย ขณะเดียวกันยังเป็นการสร้างความตระหนักถึงความสำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยงภายในองค์กรอย่างทั่วถึงอีกด้วย

ในปี 2560 ธนาคารได้ระบุความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ที่สำคัญ อันอาจส่งผลกระทบในระยะยาวต่อการดำเนินงานของธนาคาร โดยแบ่งเป็น ความเสี่ยงจากปัจจัยภายใน และความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอก

4.4.1 ความเสี่ยงจากปัจจัยภายใน

ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและรุนแรงของเทคโนโลยีในปัจจุบันส่งผลให้ความต้องการของลูกค้าเปลี่ยนแปลงตามไป ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบหรือความรวดเร็วในการให้บริการ ธนาคารจึงเพิ่มสัดส่วนการลงทุนด้านเทคโนโลยี ภายใต้การดำเนินงานของกระบวนการเปลี่ยนผ่านองค์กร (Transformation Program) ในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการให้บริการที่รวดเร็ว สามารถตอบสนองความต้องการที่เปลี่ยนไปของลูกค้าได้ รวมทั้งพัฒนากระบวนการป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากเทคโนโลยี (Cyber Risk)

ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างองค์กร

การปรับการดำเนินงานสู่ดิจิทัลแบงก์กิ้งอย่างเต็มรูปแบบ และความสามารถในการปรับเปลี่ยนองค์กรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและการแข่งขันที่สูงขึ้น อาจก่อให้เกิดความท้าทายในการสรรหาและดึงดูดพนักงานที่มีความชำนาญทางเทคโนโลยีเฉพาะด้าน เช่น การบริหารจัดการและวิเคราะห์ข้อมูล (Data Management และ Data Analytics) เพื่อเป็นการป้องกันการขาดแคลนบุคลากรที่อาจก่อให้เกิดการหยุดชะงักในการดำเนินธุรกิจ ธนาคารจึงจัดตั้ง SCB Academy ที่มุ่งให้ความรู้และพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานในธุรกิจการเงินการธนาคารควบคู่ไปกับการให้ความรู้ด้านเทคโนโลยี ตลอดจนจัดให้มีการพัฒนาพนักงานศักยภาพสูง (Talent Program) และการวางแผน

หาผู้สืบทอดตำแหน่ง (Succession Plan) กับบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และมีศักยภาพที่พร้อมจะดำรงตำแหน่งที่ว่างหรือตำแหน่งใหม่ที่เกิดขึ้น

ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงวิธีการปฏิบัติงาน

การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งในเชิงเทคโนโลยี กฎระเบียบ โครงสร้างองค์กร หรือแม้แต่ความต้องการที่เปลี่ยนไปของลูกค้า อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านการกำกับดูแลตามแนวปฏิบัติด้านการตลาด (Market Conduct) หรือด้านการปฏิบัติงาน (Execution Risk) ที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นของลูกค้า หรือถูกกำหนดบทลงโทษจากหน่วยงานกำกับดูแล ธนาคารจึงกำหนดกรอบการขออนุมัติในการออกผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ต้องประเมินผลกระทบในภาพรวม รวมทั้งต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความถูกต้อง ควบคู่ไปกับการจัดอบรมและสื่อความแก่พนักงานอย่างต่อเนื่องเพื่อไม่ให้เกิดการให้บริการที่ไม่เหมาะสม

4.4.2 ความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอก

ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อม

ความเสี่ยงที่เกิดจากสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนไป เช่น ความแห้งแล้ง อุทกภัย ภาวะโลกร้อน อาจทำให้การดำเนินธุรกิจของลูกค้าประสบปัญหา ไม่สามารถดำเนินงานตามเป้าหมาย ส่งผลต่อเนื่องถึงความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้า โดยธุรกิจที่อาจได้รับผลกระทบ เช่น ธุรกิจเกษตรกรรม ธุรกิจพลังงานธรรมชาติ ธนาคารจึงได้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงดังกล่าว โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาความเสี่ยงสินเชื่อ (Underwriting Criteria) ที่ครอบคลุมถึงการพิจารณาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ควบคู่ไปกับการให้การสนับสนุนทางการเงินแก่ธุรกิจที่ช่วยบรรเทาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม การกำหนดรูปแบบของผลิตภัณฑ์สินเชื่อระยะสั้น การบริหารจัดการวงเงินโดยให้อิงกับราคาตลาดของผลิตภัณฑ์เกษตร การกำหนดให้ลูกค้าจัดทำประกันเพื่อรองรับความเสียหายที่อาจเกิดจากธุรกิจหยุดชะงักหรือเหตุการณ์ภัยธรรมชาติ เป็นต้น

ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี

ความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี ส่งผลให้ธุรกิจของลูกค้า เช่น ธุรกิจสิ่งพิมพ์ ธุรกิจรถยนต์ ธุรกิจน้ำมัน อาจถูกแทนที่ด้วยเทคโนโลยีใหม่ ธนาคารจึงกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมในการวิเคราะห์แนวโน้มของอุตสาหกรรมที่อาจถูกแทนที่ในอนาคตเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนกลยุทธ์ของธนาคาร รวมทั้งให้คำแนะนำกับลูกค้าในกลุ่มธุรกิจดังกล่าวเพื่อให้สามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้

ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจภายในประเทศ

ความผันผวนและความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจ อันเกิดจากนโยบายของคู่ค้าที่สำคัญของประเทศไทย เช่น สาธารณรัฐประชาชนจีน สหรัฐอเมริกา และประเทศในทวีปยุโรป ที่อาจส่งผลกระทบต่อการส่งออกของไทย ตลอดจนภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศที่ยังมีความผันผวนจากความไม่แน่นอนทางด้านการเมือง การที่ภาวะเศรษฐกิจมีความอ่อนไหว อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้า โดยเฉพาะภาคครัวเรือนซึ่งถือเป็นกลุ่มลูกค้าหลัก ธนาคารจึงได้มีการจัดทำการทดสอบภาวะวิกฤต (Stress Test) เพื่อวิเคราะห์ความอ่อนไหวของพอร์ตต่อการเปลี่ยนแปลงจากตัวเลขทางเศรษฐกิจ ควบคู่ไปกับการกำหนดตัวชี้วัดเพิ่มเติม เช่น สัดส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ มูลค่าทางเศรษฐกิจ เพื่อใช้ในการกำหนดสัดส่วนการให้สินเชื่อที่เหมาะสม

5. ความเสี่ยงด้านเครดิต

5.1 โครงสร้างการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต

เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล กลุ่มธุรกิจทางการเงินมีหน่วยงานเฉพาะที่รับผิดชอบการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต และกำหนดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานดังกล่าวไว้อย่างชัดเจนโดยแยกออกจากหน่วยงานด้านธุรกิจ สำหรับการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของธนาคาร ได้มีการจัดโครงสร้างหน่วยงานภายใต้หน่วยงานบริหารความเสี่ยง ดังนี้

- **บริหารความเสี่ยงสินเชื่อ** มีหน้าที่หลักในการอนุมัติสินเชื่อตามขอบเขตอำนาจที่ได้รับ ตลอดจนให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อประกอบการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อของผู้มีอำนาจอนุมัติลำดับถัดไปอย่างเป็นอิสระ ภายใต้กรอบแนวนโยบายและมาตรฐานการอำนวยสินเชื่อที่กำหนดขึ้น
- **นโยบายและกระบวนการสินเชื่อ** มีหน้าที่หลักในการให้ความเห็นในประเด็นการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ตลอดจนจัดทำแนวนโยบายสินเชื่อ และนำเสนอระเบียบอำนาจอนุมัติสินเชื่อของธนาคาร
- **บริหารความเสี่ยงสินเชื่อรายย่อย** มีหน้าที่ควบคุมดูแลนโยบายการบริหารความเสี่ยงสินเชื่อโดยรวมทั้งหมดของลูกค้ารายย่อย และลูกค้าธุรกิจขนาดย่อย ซึ่งประกอบด้วยนโยบายสินเชื่อ อำนาจอนุมัติ การจัดทำ Product Program / Risk Program สำหรับแต่ละผลิตภัณฑ์สินเชื่อรายย่อย แนวทางการคัดเลือกลูกค้าเป้าหมาย การตั้งราคาให้เหมาะสมตามระดับความเสี่ยง การเพิ่ม/ลดวงเงินสินเชื่อ มาตรฐานการวัดและประเมินความเสี่ยงทั้งตามผลิตภัณฑ์ และตามกลุ่มลูกค้า (Segmentation) รวมถึงการบริหารความเสี่ยงและวิเคราะห์พอร์ตสินเชื่อรายย่อยโดยรวม (Retail Portfolio Management) นอกจากนี้ยังดูแลครอบคลุมถึงการกำหนดกลยุทธ์การติดตามหนี้ร่วมกับหน่วยงานพัฒนาและเร่งรัดสินเชื่อธุรกิจรายย่อย (Collection: SCB Plus) อีกด้วย
- **วิเคราะห์ความเสี่ยงสินเชื่อ** มีหน้าที่วิเคราะห์พอร์ตสินเชื่อรวมถึงพัฒนาและทดสอบโมเดลต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงสินเชื่อ (Model Development and Validation) ตลอดจนดูแลจัดการระบบการให้คะแนนสินเชื่อสำหรับสินเชื่อรายย่อยทุกประเภท (Credit Scoring)

5.2 นโยบายและแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต

นโยบายการบริหารความเสี่ยงของกลุ่มธุรกิจทางการเงินกำหนดให้บริษัทที่ประกอบธุรกิจธนาคาร เงินทุน ลีสซิ่ง หลักทรัพย์ บริหารสินทรัพย์ บริหารจัดการกองทุน และประกันชีวิต ซึ่งเป็นบริษัทที่มีความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างมีนัยสำคัญ ต้องจัดทำนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตเช่นเดียวกันกับธนาคาร ดังนี้

- จัดทำนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต
- มีการกำหนดระดับของผู้มีอำนาจอนุมัติให้สอดคล้องกับระดับความเสี่ยง (Risk-based limits and authorities) อย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร
- มีกระบวนการอนุมัติสินเชื่อที่ถ่วงดุลอำนาจ (Checks and Balances) เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและตรวจสอบได้ตามหลัก “Four-Eye Principle”
- มีการกำหนด Concentration Limit โดยในส่วนของธนาคารมีการควบคุมทั้งการกระจุกตัวรายลูกหนี้และรายอุตสาหกรรม

5.2.1 นโยบายด้านหลักประกันและการปรับลดความเสี่ยงด้านเครดิต

การปรับลดความเสี่ยงด้านเครดิตจะลดมูลค่าความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเมื่อลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ โดยที่สามารถขายหลักประกันหรือเรียกชำระหนี้จากผู้ค้ำประกัน ธนาคารและบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินใช้กรอบการบริหารเงินกองทุนภายใต้วิธีมาตรฐาน (Standardized Approach) เพื่อคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต จึงแบ่งประเภทของหลักประกันที่สามารถนำมาใช้ในการปรับลดความเสี่ยงด้านเครดิตออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. **หลักประกันทางการเงิน** (Financial Collateral) ได้แก่ หลักประกันที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้โดยง่าย และสามารถหามูลค่าหรือราคาตลาดอ้างอิงได้ เช่น เงินสด เงินฝาก ตราสารหนี้ ตราสารทุนและหน่วยลงทุน

2. **การค้ำประกันและอนุพันธ์ด้านเครดิต** (Guarantee and Credit Derivatives) ธนาคารกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติสำหรับการประเมินมูลค่าของหลักประกันหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการรับชำระหนี้ หรือซื้อมาจากการประมูลหนี้ไว้ใน “นโยบายการประเมินมูลค่าหลักประกันและอสังหาริมทรัพย์รอการขายที่ได้มาจากการชำระหนี้หรือซื้อจากการขายทอดตลาด” ซึ่งนโยบายดังกล่าวถูกใช้เป็นแนวทางในการบริหารหลักประกันเพื่อให้สะท้อนถึงมูลค่ายุติธรรม โดยจะดำเนินการทั้งก่อนและหลังการรับเข้ามาเป็นหลักประกันของธนาคาร

สำหรับหลักประกันทางการเงิน ธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินได้กำหนดหลักการโดยสังเขปเพื่อให้การบริหารมูลค่าหลักประกันเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ดังนี้

- ประเภทของหลักประกันต้องไม่มีการกระจุกตัวอยู่ในประเภทใดประเภทหนึ่ง หรือผู้ออกตราสารรายใดรายหนึ่ง
- หลักประกันต้องไม่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับความเสี่ยงจากการผิดนัดชำระหนี้ของลูกหนี้อย่างมีนัยสำคัญ
- สกุลเงินของภาระหนี้กับหลักประกันไม่ควรแตกต่างกัน หากมีความแตกต่างต้องมีการคิดลดมูลค่าหลักประกันเพิ่มเติมเพื่อชดเชยความเสี่ยง
- อายุสัญญาของภาระหนี้กับหลักประกันไม่ควรแตกต่างกัน หากมีความแตกต่างจะต้องมีการติดตามและดำเนินการต่ออายุสัญญาก่อนวันหมดอายุ ทั้งนี้เพื่อให้มีผลบังคับต่อเนื่องตลอดอายุของภาระหนี้
- สัญญาของหลักประกันต้องเป็นมาตรฐานและได้รับการทบทวน เพื่อให้มีผลสมบูรณ์ตามกฎหมายตลอดอายุสัญญา

การประเมินมูลค่าหลักประกันทางการเงินจะมีการทบทวนมูลค่าอย่างน้อยเดือนละครั้งโดยใช้ราคาเสนอซื้อครั้งสุดท้าย (Bid Price) เป็นราคาประเมิน ในส่วนของการค้ำประกันนั้น ผู้ค้ำประกันที่จะนำมาใช้ปรับลดความเสี่ยงด้านเครดิตได้ จะต้องมีน้ำหนักความเสี่ยงต่ำกว่าลูกหนี้ โดยกรณีผู้ค้ำประกันเป็นธุรกิจเอกชนจะต้องมี Rating ที่ได้รับจากสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือที่ดีกว่าของลูกหนี้

สำหรับหลักประกันอื่น ๆ ให้เป็นไปตามนโยบายการประเมินมูลค่าหลักประกันและอสังหาริมทรัพย์รอการขายที่ได้มาจากการชำระหนี้หรือซื้อจากการขายทอดตลาด ซึ่งเป็นแนวทางในการบริหารหลักประกันให้สามารถสะท้อนมูลค่ายุติธรรมทั้งก่อนและหลังการรับเข้ามาเป็นหลักประกัน

5.2.2 นโยบาย กระบวนการ และขอบเขตในการหักกลบลบหนี้ทั้งในงบดุลและนอกงบดุล

ธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินจะใช้การปรับลดความเสี่ยงด้านเครดิตโดยการหักกลบลบหนี้ได้เมื่อสัญญามีผลผูกพันกับคู่สัญญาทุกฝ่ายและสามารถใช้บังคับได้ตามกฎหมาย โดยที่สัญญานั้นต้องสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดและต้องได้รับการอนุมัติจากหน่วยงานด้านกฎหมายของธนาคาร/บริษัทที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งต้องมีการทบทวนสัญญาอย่างต่อเนื่องและพิจารณาผลกระทบต่อการบังคับใช้ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ของทางการ และ/หรือ ข้อกฎหมายต่าง ๆ นอกจากนี้ ธนาคารและกลุ่มฯ จะต้องมีระบบงานที่สามารถติดตามและควบคุมความเสี่ยงที่เกิดจากความแตกต่างด้านอายุของสินทรัพย์และหนี้สินที่จะนำมาหักกลบลบหนี้กัน รวมทั้งมีการติดตามและควบคุมหนี้แบบยอดสุทธิด้วย หากไม่เป็นไปตามหลักการดังกล่าวข้างต้นจะไม่สามารถใช้การหักกลบลบหนี้ได้

5.2.3 คำนิยามของการผิดนัดชำระหนี้

กลุ่มธุรกิจทางการเงินกำหนดนิยามของการผิดนัดชำระหนี้และค่าความเสียหาย โดยให้ถือว่ามีการผิดนัดชำระหนี้เมื่อเกิดเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งหรือทั้งสองเหตุการณ์ดังต่อไปนี้

- เมื่อลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้คืนได้เต็มจำนวนตามสัญญา โดยยังไม่พิจารณาถึงการเรียกชำระหนี้ที่อาจจะได้คืนมาจากการบังคับหลักประกัน เช่น การยอมให้มีการปรับโครงสร้างหนี้โดยมีการลดภาระหรือเลื่อนการชำระเงินต้น ดอกเบี้ย หรือค่าธรรมเนียมต่าง ๆ อย่างมีนัยสำคัญให้กับลูกหนี้ เนื่องจากเห็นว่าฐานะทางการเงินของลูกหนี้เสื่อมถอยลง

- ลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ (เงินต้นหรือดอกเบี้ย) เกินกว่า 90 วัน หรือ 3 เดือน นับแต่วันครบกำหนดชำระ หรือเป็นลูกหนี้ที่ได้รับการจัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน (Substandard) หรือชั้นที่ต่ำกว่าตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน

สำหรับการด้อยค่าของสินทรัพย์ ธนาคารและบริษัทในกลุ่ม Solo Consolidation ถูกกำหนดให้ใช้หลักเกณฑ์การจัดชั้นสินทรัพย์ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด แบ่งเป็นสินทรัพย์จัดชั้นปกติ ชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ ชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน ชั้นสงสัย ชั้นสงสัยจะสูญ และชั้นสูญ โดยมีนโยบายการจัดชั้นเป็นรายลูกหนี้ ยกเว้นลูกหนี้รายย่อยให้มีการจัดชั้นเป็นรายบัญชีทั้งสินเชื่อที่มีหลักประกันและสินเชื่อที่ไม่มีหลักประกัน นอกจากการจัดชั้นตามระยะเวลาคงค้างแล้ว ยังมีการพิจารณาจัดชั้นในเชิงคุณภาพร่วมด้วย โดยมีกระบวนการสอบทานเพื่อให้แน่ใจว่าการจัดชั้นมีความถูกต้องเหมาะสมและมีการกันเงินสำรองอย่างเพียงพอ

5.2.4 นโยบายการจัดชั้นและกันสำรอง

ธนาคารมีการจัดทำนโยบายที่สอดคล้องกับกฎเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยตลอดจนผู้กำกับดูแลอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ธนาคารมีระดับเงินสำรองที่เพียงพอสำหรับรองรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเงินให้สินเชื่อซึ่งเป็นสินทรัพย์หลักของธนาคาร

โดยทั่วไปเงินให้สินเชื่อจะถูกจัดชั้นหนี้โดยพิจารณาจากกระแสเงินสดรับจากลูกหนี้ซึ่งต้องเพียงพอกับเงื่อนไขการจ่ายชำระหนี้ และเพื่อให้มั่นใจว่าธนาคารมีการกันสำรองอย่างเพียงพอตามเกณฑ์ที่กำหนดทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ในกรณีที่กระแสเงินสดของลูกหนี้หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้มาจากแหล่งเดียวกันก็จะถูกจัดชั้นหนี้ไว้ชั้นเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อให้มั่นใจว่าธนาคารมีการกันเงินสำรองไว้อย่างเพียงพอ

สำรองทั่วไป (General Provision)

สำรองทั่วไปตามความหมายสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงินหมายถึง เงินสำรองส่วนเกินที่กันไว้สำหรับเงินให้สินเชื่อที่อาจด้อยค่าในอนาคต โดยจะไม่สามารถระบุตามรายตัวของลูกหนี้ได้ ธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินได้มีการรักษาระดับของสำรองดังกล่าวไว้ในระดับที่เหมาะสมและเพียงพอต่อความเสียหายด้านเครดิตที่อาจเกิดขึ้น การกันเงินสำรองจะพิจารณาจากหลายปัจจัย เช่น สภาพทางเศรษฐกิจซึ่งอาจส่งกระทบต่อความสามารถในการจ่ายชำระหนี้ของผู้กู้ คุณภาพและคุณลักษณะของพอร์ตสินเชื่อ ข้อกำหนดของทางการและมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

สำรองเฉพาะเจาะจง (Specific Provision)

ธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินคำนวณ Specific Provision ตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดหรือเข้มงวดกว่าในบางกรณี เช่น หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารที่มียอดหนี้รวมต่ำกว่า 20 ล้านบาท ซึ่งมีหลักประกันที่มีคุณภาพในระดับพอใช้หรือต่ำกว่า ธนาคารจะตั้งสำรองโดยใช้มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดจากการจำหน่ายหลักประกัน ซึ่งเป็นหลักการที่ดำเนินการด้วยความระมัดระวัง นอกจากนี้ ในกระบวนการสอบทานจะมีการพิจารณาสถานะของลูกหนี้ และอาจให้มีการตั้งสำรองพิเศษเพื่อรองรับความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

5.3 กระบวนการอนุมัติสินเชื่อ

ธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินให้ความสำคัญกับการแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างหน่วยงานด้านธุรกิจกับหน่วยงานที่มีอำนาจอนุมัติสินเชื่อ สำหรับสินเชื่อรายย่อยของธนาคาร การอนุมัติสินเชื่อจะอยู่ภายใต้กรอบ Product Program / Risk Program และ Scoring Model ที่ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารหรือคณะกรรมการสินเชื่อรายย่อย ซึ่งได้มีการกำหนดอำนาจอนุมัติและหลักเกณฑ์ไว้อย่างชัดเจนรวมถึงกรณีที่เป็นข้อยกเว้นต่าง ๆ

อำนาจกระทำการ

ทุกบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินมีการกำหนดผู้มีอำนาจอนุมัติสินเชื่อไว้อย่างชัดเจน โดยต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการธนาคารหรือคณะกรรมการบริษัท (แล้วแต่กรณี) ทั้งนี้เพื่อเป็นการกระจายอำนาจลงมายังคณะกรรมการย่อยและผู้มีอำนาจอนุมัติในระดับต่าง ๆ การพิจารณาอนุมัติสินเชื่อที่ไม่สอดคล้องกับแนวนโยบาย หรือไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการอำนวยสินเชื่อจะต้องผ่านการพิจารณาอนุมัติจากผู้มีอำนาจอนุมัติในลำดับสูงขึ้นไปอย่างเหมาะสม

สำหรับธนาคารมีการกำหนดอำนาจอนุมัติเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ คณะกรรมการ และผู้มีอำนาจอนุมัติรายบุคคล โดยคณะกรรมการ

ที่มีอำนาจอนุมัติสินเชื่อ อาทิ คณะกรรมการสินเชื่อ คณะกรรมการบริหาร และคณะกรรมการธนาคาร เป็นต้น ส่วนอำนาจอนุมัติรายบุคคล มีตั้งแต่ระดับผู้บริหารสินเชื่อขึ้นไปถึงระดับประธานกรรมการบริหาร นอกจากนี้ธนาคารยังให้อำนาจอนุมัติรายบุคคลภายใต้ขอบเขตที่กำหนดแก่หน่วยงานธุรกิจสัมพันธ์ ตั้งแต่ระดับผู้อำนวยการ/ผู้จัดการเขตขึ้นไป สำหรับหน่วยงานลูกค้าธุรกิจ และตั้งแต่ระดับผู้จัดการสาขา/เจ้าหน้าที่สินเชื่อลูกค้าบุคคล สำหรับหน่วยงานลูกค้าบุคคล

แนวทางการกำหนดระดับอำนาจอนุมัติ เป็นไปตามระดับความเสี่ยงซึ่งขึ้นอยู่กับวงเงิน การจัดลำดับความเสี่ยง (Borrower Risk Rating) และการจัดลำดับความเสียหาย (Severity Class) โดยธนาคารพิจารณาระดับอำนาจอนุมัติสำหรับกลุ่มลูกหนี้ (Group Exposure) ซึ่งพิจารณาจัดกลุ่มจากความสัมพันธ์ในแง่ของการถือครองหุ้นและอำนาจควบคุมตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงินเป็นหลัก

5.4 การวัดความเสี่ยงด้านเครดิต

ลักษณะของความเสี่ยงด้านเครดิตมีความแตกต่างกันไปตามประเภทของสินเชื่อ ผู้กู้ และหลักประกัน จึงจำเป็นต้องใช้วิธีการวัดที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นเครื่องมือทางสถิติอย่างง่ายไปจนถึงการใช้เครื่องมือทางสถิติที่มีความซับซ้อนมากขึ้น เพื่อให้สามารถสะท้อนความเสี่ยงในสินเชื่อแต่ละประเภทได้อย่างเหมาะสม

สำหรับสินเชื่อธุรกิจจะมีการประเมินโดยการวัดความเสี่ยงด้านเครดิตเป็นรายลูกหนี้ ซึ่งคำนวณจากปัจจัยความเสี่ยงที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่

- **ค่าความน่าจะเป็นที่ลูกหนี้ที่ระดับความเสี่ยงหนึ่ง ๆ จะผิดนัดชำระหนี้ (Probability of Default: PD)** สำหรับลูกหนี้ที่เป็นลูกค้ารายใหญ่และลูกค้าธุรกิจทั่วไป การพิจารณาจัดลำดับความเสี่ยงจะวัดเป็นรายตัวลูกหนี้ โดยใช้ระบบการจัดลำดับความเสี่ยงสินเชื่อ (Borrower Risk Rating) เพื่อประเมินระดับความเสี่ยงของลูกหนี้ ซึ่งจะมีการทบทวนลำดับความเสี่ยงของลูกหนี้ทุกปีหรือเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมความเสี่ยงของลูกหนี้อย่างมีนัยสำคัญ
- **ร้อยละของความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นเมื่อลูกหนี้ผิดนัดชำระต่อยอดหนี้ (Loss Given Default: LGD)** พิจารณาจากสถิติความเสียหายภายหลังได้รับการชำระคืนจากลูกหนี้ การปรับโครงสร้างกับลูกหนี้ และการได้เงินคืนจากการขายหลักประกัน ซึ่งการวัดอิงกับค่า Loan to Value Ratio หรือสัดส่วนของสินเชื่อต่อมูลค่าของหลักประกันหลังหักส่วนลด (Discounted Collateral Value) ตามหลักการจัดลำดับความเสียหาย (Severity Class)
- **ยอดหนี้หรือประมาณการยอดหนี้เมื่อลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ (Exposure at Default: EAD)** คำนวณจากมูลค่ายอดหนี้ที่ลูกหนี้มีอยู่ในปัจจุบัน และยอดหนี้ที่อาจจะเกิดขึ้นจากวงเงินที่ยังไม่ได้เบิกใช้ ซึ่งจะแตกต่างไปตามประเภทของเงินกู้ ในส่วนของยอดหนี้ที่เป็นภาระผูกพันนอกงบดุลจะมีการใช้ค่าแปลงสภาพ (CCF) ที่กำหนดไว้ในการคำนวณหารายการเทียบเท่างบดุล

สำหรับสินเชื่อที่เป็นลูกค้ารายย่อยและลูกค้าธุรกิจขนาดย่อย มีการพิจารณาลำดับความเสี่ยงโดยรวมของ Portfolio โดยใช้หลักการที่คล้ายคลึงกันแต่จะดำเนินการในระดับกลุ่มลูกหนี้ (Pooled Basis) ซึ่งนอกจากจะพิจารณาค่า PD LGD และ EAD แล้ว ยังมีการพิจารณาปัจจัยความเสี่ยงดังต่อไปนี้เพิ่มเติม

- **สัดส่วนของหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-Performing Loan: NPL)** โดยวัดจากสัดส่วนของลูกหนี้ภายใน Portfolio ที่มีการค้างชำระมากกว่า 90 วัน หรือ 3 เดือน สำหรับสินเชื่อรายย่อย การวัดความเสี่ยงดังกล่าวจะกระทำตามรายผลิตภัณฑ์ และตามกลุ่มลูกค้า (Segmentation) รวมถึงการบริหารวิเคราะห์สินเชื่อโดยรวม (Portfolio Management) โดยที่สัดส่วนดังกล่าวสามารถสะท้อนคุณภาพหนี้ของ Portfolio โดยภาพรวมได้
- **สัดส่วนของการตัดหนี้สูญ (Write-Off)** โดยวัดจากสัดส่วนของลูกหนี้ภายใน Portfolio ที่ได้ติดตามทวงถามหนี้จนถึงที่สุดแล้ว แต่ไม่ได้รับชำระหนี้และได้ตัดจำหน่ายออกจากบัญชี การวัดความเสี่ยงดังกล่าวจะทำตามรายผลิตภัณฑ์ และตามกลุ่มลูกค้า (Segmentation) รวมถึงการบริหารวิเคราะห์สินเชื่อโดยรวม (Portfolio Management) โดยที่สัดส่วนดังกล่าวสามารถสะท้อนคุณภาพหนี้ของ Portfolio ได้

นอกจากนี้ ยังมีการนำผลการวัดความเสี่ยงในข้างต้นไปใช้เป็นองค์ประกอบในกระบวนการอนุมัติสินเชื่อ อาทิ การกำหนดระดับ

อำนาจอนุมัติ และการกำหนดอัตราดอกเบี้ยตลอดจนเงื่อนไขอื่นๆ เช่น เงื่อนไขที่เกี่ยวกับหลักประกัน เป็นต้น เพื่อผลักดันให้การตัดสินใจด้านสินเชื่อเป็นไปตามหลักการ Risk Based เสมอ

5.4.1 การวัดความเสี่ยงด้านเครดิตภายใต้ Standardized Approach

ธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินใช้กรอบการบริหารเงินกองทุนภายใต้วิธีมาตรฐาน (Standardized Approach) เพื่อคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต โดยเลือกใช้อันดับความน่าเชื่อถือที่ได้รับจาก Standard & Poor's สำหรับลูกหนี้ภาครัฐบาลและลูกหนี้สถาบันการเงิน ในขณะที่ลูกหนี้ธุรกิจเอกชน ธนาคารเลือกใช้อันดับความน่าเชื่อถือจาก TRIS Rating และ/หรือ Fitch Ratings (Thailand)

ในกรณีที่ลูกหนี้ได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือ (Rating) จากสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือหลายสถาบัน ธนาคารจะเลือกใช้ Rating ตามเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด คือ เลือกใช้ Rating ที่ให้ค่าน้ำหนักความเสี่ยงที่สูงกว่า หากมี Rating ที่ได้รับน้ำหนักความเสี่ยงแตกต่างกัน สำหรับกรณีที่ลูกหนี้ไม่มีการจัดอันดับความน่าเชื่อถือจากสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือแต่มีการออกตราสารทางการเงินและได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือ ธนาคารจะกำหนดน้ำหนักความเสี่ยงของลูกหนี้ตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

5.5 การติดตามและควบคุมความเสี่ยงด้านเครดิต

5.5.1 แนวทางการติดตามความเสี่ยง

การติดตามความเสี่ยงด้านเครดิต เป็นหนึ่งในกระบวนการที่มีความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต ซึ่งจะต้องมีกระบวนการที่จะทำให้มั่นใจได้ว่าการประเมินความเสี่ยงด้านเครดิตมีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นกลาง และครอบคลุมในแง่มุมต่าง ๆ ที่จำเป็นได้อย่างครบถ้วน อีกทั้งมีการติดตามอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถประเมินความเสี่ยงด้านเครดิตได้ทันสถานการณ์ในปัจจุบัน

ในกระบวนการติดตามความเสี่ยงด้านเครดิตของธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินนั้น จะแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

- **ส่วนที่ 1** จะเป็นการติดตามความเสี่ยงด้านเครดิตผ่านเครื่องมือบริหารความเสี่ยง เช่น Credit Scoring หรือ Borrower Risk Rating เป็นต้น โดยเครื่องมือการบริหารความเสี่ยงดังกล่าวจะต้องได้รับการทดสอบทางสถิติว่ามีประสิทธิภาพในการสะท้อนระดับความเสี่ยง และพฤติกรรมต่าง ๆ ของลูกค้าที่ระดับความเชื่อมั่นซึ่งกลุ่มธุรกิจทางการเงินสามารถยอมรับได้ โดยต้องมีการทบทวนอย่างสม่ำเสมอตามที่กำหนด
- **ส่วนที่ 2** จะเป็นการติดตามความเสี่ยงด้านเครดิตผ่านการกำหนดเพดานความเสี่ยง (Limit) ทั้งในด้านอำนาจอนุมัติ ปริมาณการทำธุรกรรม และการกระจุกตัวของสินเชื่อ ซึ่งธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินได้มีการกำหนดอัตราส่วนการทำธุรกรรมกับลูกค้า หรืออัตราส่วนการทำธุรกรรมระหว่างบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน นอกจากนี้ ยังมีการกำหนดอัตราส่วนการทำธุรกรรมในแต่ละภาคอุตสาหกรรมด้วย
- **ส่วนที่ 3** จะเป็นการติดตามความเสี่ยงในส่วนของสินเชื่อรายย่อย ซึ่งจะมีการวิเคราะห์พอร์ตสินเชื่อ คุณภาพสินเชื่อ พฤติกรรมการจ่ายชำระหนี้ รวมถึงมาตรฐานการดูแลสินเชื่อรายย่อยต่าง ๆ ตามมาตรฐานการวัดที่ตั้งเป้าหมายไว้ เพื่อให้สะท้อนถึงนโยบายการบริหารความเสี่ยงสินเชื่อรายย่อยของธนาคาร

ทั้งนี้ สำหรับการติดตามความเสี่ยง ธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินให้ความสำคัญกับการทบทวนวงเงินสินเชื่อ โดยเน้นการวิเคราะห์เหตุการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในภายหน้า (Forward Looking) เพื่อทำความเข้าใจความเปลี่ยนแปลงทั้งในทางบวกและทางลบที่จะเกิดขึ้นกับภาคอุตสาหกรรม หรือธุรกิจที่ลูกค้าดำเนินกิจการอยู่ รวมถึงความเข้มแข็งทางการเงินของลูกค้าในอนาคต เพื่อกำหนดกลยุทธ์ธุรกิจและแผนปฏิบัติการที่เหมาะสมในการทำธุรกิจกับลูกค้าต่อไป โดยกำหนดให้ต้องมีการทบทวนสินเชื่อตามกำหนดระยะเวลาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และทบทวนเพิ่มเติมเมื่อเกิดเหตุการณ์ซึ่งส่งผลกระทบต่อฐานะของลูกค้าอย่างมีนัยสำคัญ

นอกจากนี้ ยังมีการติดตามความเสี่ยงในระดับพอร์ตสินเชื่อโดยการวิเคราะห์และติดตามคุณภาพพอร์ตสินเชื่อ รวมถึงทิศทางการขยายตัวของสินเชื่อว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ในช่วงต้นปี

หรือไม่ เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ถึงแนวโน้มการขยายตัวของสินเชื่อและหนี้มีปัญหาในอนาคต ตลอดจนสามารถวิเคราะห์ถึงผลการดำเนินกลยุทธ์การให้สินเชื่อต่าง ๆ ที่ผ่านมาได้ นอกจากนี้สำหรับสินเชื่อรายย่อยยังมีการวิเคราะห์พฤติกรรมการจ่ายชำระหนี้และติดตามคุณภาพสินเชื่อรายย่อยจากตัวชี้วัดมาตรฐานที่ตั้งเป้าหมายไว้

การติดตามความเสี่ยงด้านเครดิตยังรวมถึงการเปรียบเทียบข้อมูลสินเชื่อและหนี้มีปัญหาของธนาคารกับข้อมูลในอดีตของธนาคารและระบบธนาคารพาณิชย์ไทย เพื่อวิเคราะห์หาแนวโน้มความเสี่ยงด้านเครดิตของธนาคารในมุมมองต่าง ๆ อีกด้วย รวมทั้งการทดสอบภาวะวิกฤตสำหรับความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Stress Test) โดยการกำหนดสถานการณ์จำลองให้ครอบคลุมปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงขนาดของความเสียหายและความเพียงพอของเงินกองทุนในการรองรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น ผลจากการทดสอบภาวะวิกฤตจะถูกนำไปใช้ในกระบวนการวางแผนเพื่อหามาตรการเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น (Mitigation Plan) รวมทั้งการวางแผนเรื่องการบริหารเงินกองทุน

5.5.2 แนวทางการควบคุมความเสี่ยง

สำหรับการให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้รายใหญ่ ธนาคารแบ่งการควบคุมการกระจุกตัวออกเป็น 2 ระดับ ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ดังนี้

1. **ระดับธนาคาร** กำหนดการกระจุกตัวไม่ให้เกินร้อยละ 25 ของเงินกองทุนทั้งสิ้นของธนาคาร นอกจากนี้ สำหรับกลุ่มลูกค้ารายใหญ่ที่มียอดหนี้รวมเกินกว่าร้อยละ 10 ของเงินกองทุนธนาคาร เมื่อรวมกันแล้วจะต้องมียอดหนี้ไม่เกินกว่า 3 เท่าของเงินกองทุนธนาคาร
2. **ระดับกลุ่มธุรกิจทางการเงิน** (Full Consolidation) กำหนดการกระจุกตัวไม่ให้เกินร้อยละ 25 ของเงินกองทุนกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

อนึ่ง การให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อแก่ผู้ถือหุ้นรายใหญ่หรือแก่กิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง ธนาคารมีการควบคุมวงเงินสินเชื่อตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ทั้งในระดับธนาคารและระดับกลุ่ม Solo Consolidation

ธนาคารให้ความสำคัญในการพัฒนากระบวนการติดตามและควบคุมวงเงินการให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน แก่กลุ่มลูกหนี้รายใหญ่ โดยกำหนดให้มีศูนย์กลางผู้ดูแลบัญชีหลัก (Primary Account Manager: PAM) สำหรับกลุ่มลูกค้าแต่ละกลุ่ม ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมวงเงินการให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน ของกลุ่มลูกหนี้รายใหญ่ไม่ให้เกินกว่าเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด โดยมีการกำหนดให้บริษัทในกลุ่มฯ ที่จะให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือผู้ที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับบริษัทในกลุ่ม Solo Consolidation จะต้องได้รับการจัดสรรวงเงินจากผู้ดูแลบัญชีหลัก (PAM) ก่อน จึงจะสามารถอนุมัติวงเงินได้ รวมถึงบริษัทในกลุ่มฯ จะต้องมีการรายงานข้อมูลวงเงินและยอดหนี้ที่มีกับกลุ่มลูกค้าที่ถูกควบคุมวงเงินสินเชื่อให้ธนาคารทราบเป็นประจำทุกเดือน

การให้สินเชื่อตามประเภทกลุ่มอุตสาหกรรม ธนาคารจะพิจารณากำหนดสัดส่วนอุตสาหกรรม โดยพิจารณาจากแนวโน้มของอุตสาหกรรม ส่วนแบ่งการตลาดเทียบกับระบบธนาคารพาณิชย์ โอกาสของการสูญเสีย และโอกาสของการผิดนัดชำระหนี้ ทั้งนี้ธนาคารได้จัดทำค่าดัชนี Herfindahl-Hirschman Index (HHI) เพื่อใช้วัดการกระจุกตัวในแต่ละภาคอุตสาหกรรม

การให้สินเชื่อตาม Product Program / Risk Program สำหรับแต่ละกลุ่มลูกค้าหรือผลิตภัณฑ์จะต้องมีการกำหนดจำนวนเงินที่แน่นอน โดยกำหนดวัตถุประสงค์ ประเภทวงเงิน คุณสมบัติลูกค้า ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการใช้วงเงินที่เป็นมาตรฐาน รวมถึงแนวทางการติดตามและประเมินสินเชื่อตามเป้าหมายการวัดผลที่ตั้งไว้อย่างชัดเจน

5.5.3 การควบคุมความเสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญา (Counterparty Credit Risk) และ ความเสี่ยงด้านเครดิตของประเทศคู่สัญญา (Country Risk)

ธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินควบคุมความเสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญาโดยการกำหนดวงเงิน (Credit Line) ให้แก่คู่สัญญาแต่ละกลุ่มที่มีการทำธุรกรรมด้วย เพื่อกำหนดขอบเขตความ

เสียหายที่อาจเกิดขึ้นให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้หากเกิดกรณีที่คู่สัญญาไม่ปฏิบัติตามสัญญา

นอกจากนี้ ธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินยังมีการควบคุมความเสี่ยงด้านเครดิตของประเทศคู่สัญญา (Country Risk) โดยการกำหนดเพดานความเสี่ยงสูงสุด (Policy Limit) และวงเงินการให้สินเชื่อ ลงทุน และก่อภาระผูกพันกับประเทศคู่สัญญาแต่ละประเทศ (Country Limit) โดยนับรวมฐานะความเสี่ยงทั้งทางตรงและทางอ้อมของประเทศคู่สัญญาที่เกิดจากการทำธุรกรรมกับลูกค้าและคู่สัญญา มีการควบคุมและติดตามการใช้วงเงินเปรียบเทียบกับวงเงินความเสี่ยงประเทศคู่สัญญาที่ได้รับอนุมัติตามที่กำหนดไว้ในนโยบายบริหารความเสี่ยงประเทศคู่ค้าของธนาคาร

5.6 การรายงานความเสี่ยงด้านเครดิต

ธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินได้กำหนดให้มีการรายงานความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างสม่ำเสมอ โดยแต่ละหน่วยงานจะต้องจัดทำรายงานเป็นรายเดือนถึงผู้บริหารหน่วยงาน เพื่อให้ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลไปบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยข้อมูลการรายงานความเสี่ยงด้านเครดิตของธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินจะถูกนำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงเป็นประจำทุกเดือน ในเรื่องการขยายตัวของสินเชื่อ คุณภาพหนี้ การกระจุกตัวด้านเครดิต การกระจายการลงทุน เป็นต้น

ธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินได้จัดทำรายงานความเสี่ยงด้านเครดิตโดยแสดงมูลค่ายอดคงค้างสินทรัพย์ในงบดุล และรายการนอกงบดุลที่สำคัญภายใต้มุมมองต่าง ๆ รวมถึงแสดงบัญชีหนี้สูญที่ถูกตัดออกจากบัญชีระหว่างงวด โดยมิได้พิจารณาผลการปรับลดความเสี่ยงด้านเครดิต (ตารางที่ 6-13) ยกตัวอย่างเช่น ยอดหนี้จำแนกตามภูมิภาคจะถูกแบ่งตามประเทศหรือภูมิภาคที่มีการบันทึกบัญชีตามที่ยอดหนี้มีการบันทึก นอกจากนี้ยังมีการแสดงมูลค่าของสินทรัพย์แยกตามประเภทและน้ำหนักความเสี่ยงภายใต้วิธีมาตรฐาน (SA) ไว้ในตารางที่ 14-16

ตารางที่ 6: ยอดคงค้างสินทรัพย์ในงบดุลและรายการนอกงบดุลที่สำคัญ

(ล้านบาท)

	เฉพาะส่วนของธนาคาร		กลุ่มธุรกิจทางการเงิน	
	31 ธ.ค. 60	31 ธ.ค. 59	31 ธ.ค. 60	31 ธ.ค. 59
สินทรัพย์ในงบดุล	**2,573,436**	**2,511,807**	**2,578,890**	**2,521,320**
เงินให้สินเชื่อรวมสุทธิ[1/]	2,208,916	2,063,688	2,211,019	2,067,417
เงินลงทุนในตราสารหนี้สุทธิ[2/]	289,121	354,128	289,884	355,514
เงินฝาก	29,363	34,356	34,710	39,064
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	46,035	59,635	43,277	59,325
รายการนอกงบดุล[3/]	**4,078,690**	**4,002,469**	**4,077,661**	**3,987,131**
ภาระผูกพัน	62,244	83,739	63,739	85,099
สัญญาอนุพันธ์นอกตลาด[4/]	3,992,442	3,895,204	3,989,918	3,878,506
วงเงินที่ยังไม่ได้เบิกใช้ซึ่งผูกพันไว้แล้ว	24,004	23,526	24,004	23,526

1/ รวมดอกเบี้ยค้างรับ และสุทธิหลังหักรายได้รอตัดบัญชี ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญและค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้ และรวมเงินให้สินเชื่อสุทธิของรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน

2/ ไม่รวมดอกเบี้ยค้างรับ และสุทธิหลังค่าเผื่อการปรับมูลค่าของหลักทรัพย์และค่าเผื่อการด้อยค่าของหลักทรัพย์

3/ ก่อนคูณค่าแปลงสภาพ

4/ รวมถึงตราสารอนุพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับตราสารทุน

ตารางที่ 7: ยอดคงค้างสินทรัพย์ในงบดุลและรายการนอกงบดุลที่สำคัญจำแนกตามภูมิภาค

(ล้านบาท)

เฉพาะส่วนของธนาคาร	31 ธ.ค. 60			31 ธ.ค. 59		
	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม
สินทรัพย์ในงบดุล	**2,554,123**	**19,312**	**2,573,436**	**2,487,176**	**24,631**	**2,511,807**
เงินให้สินเชื่อรวมสุทธิ[1/]	2,191,542	17,374	2,208,916	2,043,380	20,308	2,063,688
เงินลงทุนในตราสารหนี้สุทธิ[2/]	288,034	1,087	289,121	350,612	3,516	354,128
เงินฝาก	28,532	831	29,363	33,563	793	34,356
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	46,015	20	46,035	59,621	14	59,635
รายการนอกงบดุล[3/]	**4,077,011**	**1,678**	**4,078,690**	**4,000,818**	**1,651**	**4,002,469**
ภาระผูกพัน	60,586	1,658	62,244	83,109	630	83,739
สัญญาอนุพันธ์นอกตลาด[4/]	3,992,422	20	3,992,442	3,894,183	1,021	3,895,204
วงเงินที่ยังไม่ได้เบิกใช้ซึ่งผูกพันไว้แล้ว	24,004	-	24,004	23,526	-	23,526

กลุ่มธุรกิจทางการเงิน	31 ธ.ค. 60			31 ธ.ค. 59		
	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม
สินทรัพย์ในงบดุล	**2,552,660**	**26,230**	**2,578,890**	**2,489,227**	**32,093**	**2,521,320**
เงินให้สินเชื่อรวมสุทธิ[1/]	2,191,101	19,918	2,211,019	2,044,213	23,204	2,067,417
เงินลงทุนในตราสารหนี้สุทธิ[2/]	288,797	1,087	289,884	351,998	3,516	355,514
เงินฝาก	29,505	5,205	34,710	33,705	5,359	39,064
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	43,257	20	43,277	59,311	14	59,325
รายการนอกงบดุล[3/]	**4,072,984**	**4,677**	**4,077,661**	**3,983,668**	**3,463**	**3,987,131**
ภาระผูกพัน	60,586	3,153	63,739	83,109	1,990	85,099
สัญญาอนุพันธ์นอกตลาด[4/]	3,988,394	1,524	3,989,918	3,877,033	1,473	3,878,506
วงเงินที่ยังไม่ได้เบิกใช้ซึ่งผูกพันไว้แล้ว	24,004	-	24,004	23,526	-	23,526

1/ รวมดอกเบี้ยค้างรับ และสุทธิหลังหักรายได้รอตัดบัญชี ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญและค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้ และรวมเงินให้สินเชื่อสุทธิของรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน

2/ ไม่รวมดอกเบี้ยค้างรับ และสุทธิหลังค่าเผื่อการปรับมูลค่าของหลักทรัพย์และค่าเผื่อการด้อยค่าของหลักทรัพย์

3/ ก่อนคูณค่าแปลงสภาพ

4/ รวมถึงตราสารอนุพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับตราสารทุน

ตารางที่ 8: ยอดคงค้างสินทรัพย์ในงบดุลและรายการนอกงบดุลที่สำคัญจำแนกตามอายุสัญญาคงเหลือ

(ล้านบาท)

เฉพาะส่วนของธนาคาร	31 ธ.ค. 60			31 ธ.ค. 59		
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	มากกว่า 5 ปี
สินทรัพย์ในงบดุล	**1,225,888**	**751,873**	**595,673**	**1,163,355**	**745,956**	**602,496**
เงินให้สินเชื่อรวมสุทธิ[1/]	961,207	682,660	565,049	871,251	633,912	558,525
เงินลงทุนในตราสารหนี้สุทธิ[2/]	223,166	55,541	10,414	242,497	90,571	21,060
เงินฝาก	29,363	-	-	34,356	-	-
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	12,152	13,672	20,211	15,251	21,473	22,911
รายการนอกงบดุล[3/]	**2,011,781**	**1,520,464**	**546,444**	**1,819,190**	**1,519,496**	**663,783**
ภาระผูกพัน	29,550	32,694	-	44,051	39,688	-
สัญญาอนุพันธ์นอกตลาด[4/]	1,969,191	1,486,656	536,596	1,774,667	1,474,600	645,937
วงเงินที่ยังไม่ได้เบิกใช้ซึ่งผูกพันไว้แล้ว	13,041	1,115	9,848	472	5,208	17,846

กลุ่มธุรกิจทางการเงิน	31 ธ.ค. 60			31 ธ.ค. 59		
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	มากกว่า 5 ปี
สินทรัพย์ในงบดุล	**1,229,597**	**752,782**	**596,511**	**1,168,569**	**748,484**	**604,267**
เงินให้สินเชื่อรวมสุทธิ[1/]	962,515	683,988	564,516	872,484	636,408	558,525
เงินลงทุนในตราสารหนี้สุทธิ[2/]	222,793	55,552	11,539	242,286	90,603	22,625
เงินฝาก	34,465	-	245	38,858	-	206
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	9,824	13,242	20,211	14,941	21,473	22,911
รายการนอกงบดุล[3/]	**2,010,748**	**1,520,469**	**546,444**	**1,815,561**	**1,517,258**	**654,312**
ภาระผูกพัน	31,040	32,699	-	45,411	39,688	-
สัญญาอนุพันธ์นอกตลาด[4/]	1,966,667	1,486,655	536,596	1,769,678	1,472,362	636,466
วงเงินที่ยังไม่ได้เบิกใช้ซึ่งผูกพันไว้แล้ว	13,041	1,115	9,848	472	5,208	17,846

1/ รวมดอกเบี้ยค้างรับและสุทธิหลังหักรายได้รอตัดบัญชี ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญและค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้ และรวมเงินให้สินเชื่อสุทธิของรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน

2/ ไม่รวมดอกเบี้ยค้างรับ และสุทธิหลังค่าเผื่อการปรับมูลค่าของหลักทรัพย์และค่าเผื่อการด้อยค่าของหลักทรัพย์

3/ ก่อนคูณค่าแปลงสภาพ

4/ รวมถึงตราสารอนุพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับตราสารทุน

ตารางที่ 9: ยอดคงค้างเงินให้สินเชื่อรวมดอกเบี้ยค้างรับและเงินลงทุนในตราสารหนี้ จำแนกตามภูมิภาคลูกหนี้และเกณฑ์การจัดชั้นของ ธปท.

(ล้านบาท)

เฉพาะส่วนของธนาคาร	31 ธ.ค. 60			31 ธ.ค. 59		
	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม
เงินให้สินเชื่อ[1/]	**2,280,283**	**18,089**	**2,298,372**	**2,119,406**	**21,097**	**2,140,503**
ปกติ	2,165,642	16,426	2,182,068	2,020,202	19,115	2,039,317
กล่าวถึงเป็นพิเศษ	51,721	-	51,721	44,437	181	44,618
ต่ำกว่ามาตรฐาน	17,148	13	17,161	19,561	1,137	20,698
สงสัย	13,429	-	13,429	9,707	-	9,707
สงสัยจะสูญ	32,343	1,651	33,994	25,499	664	26,163
เงินลงทุนในตราสารหนี้	**141**	**-**	**141**	**1,976**	**-**	**1,976**
สงสัยจะสูญ	141	-	141	1,976	-	1,976

กลุ่มธุรกิจทางการเงิน	31 ธ.ค. 60			31 ธ.ค. 59		
	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม
เงินให้สินเชื่อ[1/]	**2,280,578**	**20,661**	**2,301,239**	**2,120,939**	**24,023**	**2,144,962**
ปกติ	2,164,907	18,997	2,183,904	2,020,680	22,041	2,042,721
กล่าวถึงเป็นพิเศษ	51,721	-	51,721	44,437	181	44,618
ต่ำกว่ามาตรฐาน	17,148	13	17,161	19,561	1,137	20,698
สงสัย	13,429	-	13,429	9,707	-	9,707
สงสัยจะสูญ	33,373	1,651	35,024	26,554	664	27,218
เงินลงทุนในตราสารหนี้	**141**	**-**	**141**	**1,976**	**-**	**1,976**
สงสัยจะสูญ	141	-	141	1,976	-	1,976

1/ รวมเงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับของรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (ไม่นับรวมค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ)

ตารางที่ 10: เงินสำรองที่กันไว้และหนี้สูญที่ตัดบัญชีระหว่างงวดสำหรับเงินให้สินเชื่อและเงินลงทุนในตราสารหนี้จำแนกตามภูมิภาค

(ล้านบาท)

เฉพาะส่วนของธนาคาร	31 ธ.ค. 60			31 ธ.ค. 59		
	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม
เงินให้สินเชื่อ[1/]						
สำรองทั่วไป			24,306			22,462
สำรองเฉพาะเจาะจง	64,435	717	65,151	53,771	582	54,353
มูลค่าหนี้สูญที่ถูกตัดออกจากบัญชีระหว่างงวด	14,987	88	15,075	11,779	-	11,779
เงินลงทุนในตราสารหนี้						
สำรองเฉพาะเจาะจง	141	-	141	1,976	-	1,976

กลุ่มธุรกิจทางการเงิน	31 ธ.ค. 60			31 ธ.ค. 59		
	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม
เงินให้สินเชื่อ[1/]						
สำรองทั่วไป			24,306			22,462
สำรองเฉพาะเจาะจง	65,171	743	65,914	54,472	611	55,083
มูลค่าหนี้สูญที่ถูกตัดออกจากบัญชีระหว่างงวด	14,987	88	15,075	11,779	-	11,779
เงินลงทุนในตราสารหนี้						
สำรองเฉพาะเจาะจง	141	-	141	1,976	-	1,976

1/ รวมเงินสำรองสำหรับสินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับของรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน

ตารางที่ 11: ยอดคงค้างเงินให้สินเชื่อ[1/]จำแนกตามประเภทธุรกิจและเกณฑ์การจัดชั้นของ ธปท.

(ล้านบาท)

เฉพาะส่วนของธนาคาร	31 ธ.ค. 60						31 ธ.ค. 59					
	ปกติ	กล่าวถึงเป็นพิเศษ	ต่ำกว่ามาตรฐาน	สงสัย	สงสัยจะสูญ	รวม	ปกติ	กล่าวถึงเป็นพิเศษ	ต่ำกว่ามาตรฐาน	สงสัย	สงสัยจะสูญ	รวม
การเกษตรและเหมืองแร่	16,600	2,292	336	124	179	19,531	14,652	171	87	62	172	15,144
อุตสาหกรรมและการพาณิชย์	838,163	16,985	5,067	3,684	21,559	885,458	766,571	16,645	8,289	3,709	18,060	813,274
ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และการก่อสร้าง	140,924	3,212	953	655	2,553	148,297	125,625	2,202	1,547	882	1,683	131,939
การสาธารณูปโภคและบริการ	339,428	1,494	1,024	1,209	3,701	346,856	320,303	611	2,481	626	1,777	325,798
สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย	515,677	12,364	6,055	5,649	3,729	543,474	501,966	10,725	4,746	3,128	2,493	523,058
อื่น ๆ	331,276	15,374	3,726	2,108	2,273	354,757	310,200	14,264	3,548	1,300	1,978	331,290
รวม	**2,182,068**	**51,721**	**17,161**	**13,429**	**33,994**	**2,298,373**	**2,039,317**	**44,618**	**20,698**	**9,707**	**26,163**	**2,140,503**

กลุ่มธุรกิจทางการเงิน	31 ธ.ค. 60						31 ธ.ค. 59					
	ปกติ	กล่าวถึงเป็นพิเศษ	ต่ำกว่ามาตรฐาน	สงสัย	สงสัยจะสูญ	รวม	ปกติ	กล่าวถึงเป็นพิเศษ	ต่ำกว่ามาตรฐาน	สงสัย	สงสัยจะสูญ	รวม
การเกษตรและเหมืองแร่	16,654	2,292	336	124	179	19,585	14,708	171	87	61	172	15,199
อุตสาหกรรมและการพาณิชย์	839,056	16,985	5,067	3,684	21,559	886,351	769,210	16,645	8,290	3,709	18,060	815,914
ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และการก่อสร้าง	140,927	3,212	953	655	3,517	149,264	125,626	2,202	1,546	882	2,673	132,929
การสาธารณูปโภคและบริการ	339,498	1,494	1,024	1,209	3,701	346,926	320,487	611	2,481	626	1,777	325,982
สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย	515,728	12,364	6,055	5,649	3,729	543,525	502,012	10,725	4,746	3,129	2,493	523,105
อื่น ๆ	332,041	15,374	3,726	2,108	2,339	355,588	310,678	14,264	3,548	1,300	2,043	331,833
รวม	**2,183,904**	**51,721**	**17,161**	**13,429**	**35,024**	**2,301,239**	**2,042,721**	**44,618**	**20,698**	**9,707**	**27,218**	**2,144,962**

1/ รวมเงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับของรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (ไม่นับรวมค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ)

ตารางที่ 12: มูลค่าเงินสำรองที่กันไว้และหนี้สูญที่ตัดบัญชีระหว่างงวดสำหรับเงินให้สินเชื่อ[1/]จำแนกตามประเภทธุรกิจ

(ล้านบาท)

เฉพาะส่วนของธนาคาร	31 ธ.ค. 60			31 ธ.ค. 59		
	สำรองทั่วไป[2/]	สำรองเฉพาะเจาะจง	หนี้สูญระหว่างงวด	สำรองทั่วไป[2/]	สำรองเฉพาะเจาะจง	หนี้สูญระหว่างงวด
การเกษตรและเหมืองแร่		1,184	19		732	39
อุตสาหกรรมและการพาณิชย์		33,750	5,639		31,275	1,745
ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และการก่อสร้าง		6,547	49		1,986	121
การสาธารณูปโภคและบริการ		3,617	192		2,868	161
สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย		7,068	1,578		6,749	2,323
อื่น ๆ		12,983	7,598		10,743	7,390
รวม	**24,306**	**65,151**	**15,075**	**22,462**	**54,353**	**11,779**

กลุ่มธุรกิจทางการเงิน	31 ธ.ค. 60			31 ธ.ค. 59		
	สำรองทั่วไป[2/]	สำรองเฉพาะเจาะจง	หนี้สูญระหว่างงวด	สำรองทั่วไป[2/]	สำรองเฉพาะเจาะจง	หนี้สูญระหว่างงวด
การเกษตรและเหมืองแร่		1,185	19		733	39
อุตสาหกรรมและการพาณิชย์		33,775	5,639		31,301	1,745
ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และการก่อสร้าง		7,218	49		2,622	121
การสาธารณูปโภคและบริการ		3,618	192		2,870	161
สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย		7,069	1,578		6,750	2,323
อื่น ๆ		13,049	7,598		10,807	7,390
รวม	**24,306**	**65,914**	**15,075**	**22,462**	**55,083**	**11,779**

1/ รวมเงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับของรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน

2/ เปิดเผยมูลค่าตามยอดรวม

ตารางที่ 13: มูลค่าเงินสำรองที่กันไว้และหนี้สูญที่ตัดบัญชีระหว่างงวดสำหรับเงินให้สินเชื่อ[1/]

(ล้านบาท)

เฉพาะส่วนของธนาคาร	31 ธ.ค. 60			31 ธ.ค. 59		
	สำรองทั่วไป	สำรองเฉพาะเจาะจง	รวม	สำรองทั่วไป	สำรองเฉพาะเจาะจง	รวม
เงินสำรองที่กันไว้ต้นงวด	22,462	54,353	76,815	19,140	44,615	63,755
หนี้สูญที่ตัดออกจากบัญชีระหว่างงวด	-	(15,075)	(15,075)	-	(11,779)	(11,779)
เงินสำรองที่กันไว้เพิ่มหรือลดระหว่างงวด	1,844	25,873	27,717	3,322	21,517	24,839
เงินสำรองที่กันไว้ปลายงวด	**24,306**	**65,151**	**89,457**	22,462	**54,353**	**76,815**

กลุ่มธุรกิจทางการเงิน	31 ธ.ค. 60			31 ธ.ค. 59		
	สำรองทั่วไป	สำรองเฉพาะเจาะจง	รวม	สำรองทั่วไป	สำรองเฉพาะเจาะจง	รวม
เงินสำรองที่กันไว้ต้นงวด	22,462	55,083	77,546	19,140	45,851	64,992
หนี้สูญที่ตัดออกจากบัญชีระหว่างงวด	-	(15,075)	(15,075)	-	(11,779)	(11,779)
เงินสำรองที่กันไว้เพิ่มหรือลดระหว่างงวด	1,844	25,906	27,751	3,322	21,011	24,333
เงินสำรองที่กันไว้ปลายงวด	**24,306**	**65,914**	**90,220**	22,462	**55,083**	**77,546**

1/ รวมเงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับของรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน

ตารางที่ 14: ยอดคงค้างสินทรัพย์ในงบดุลและมูลค่าเทียบเท่าของรายการนอกงบดุลจำแนกตามประเภทสินทรัพย์ภายใต้วิธีมาตรฐาน (SA)

(ล้านบาท)

เฉพาะส่วนของธนาคาร	31 ธ.ค. 60			31 ธ.ค. 59		
	รายการในงบดุล	รายการนอกงบดุล[1/]	รวม	รายการในงบดุล	รายการนอกงบดุล[1/]	รวม
ลูกหนี้ที่ไม่ด้อยคุณภาพ						
ลูกหนี้รัฐบาล ธนาคารกลาง ธนาคารเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ และ PSEs ที่ใช้น้ำหนักความเสี่ยงเหมือนกับลูกหนี้รัฐบาล	280,085	253,307	533,392	342,083	185,533	527,617
ลูกหนี้สถาบันการเงิน และ PSEs ที่ใช้น้ำหนักความเสี่ยงเหมือนกับลูกหนี้สถาบันการเงิน	49,902	86,335	136,237	40,046	94,548	134,594
ลูกหนี้เอกชน และ PSEs ที่ใช้น้ำหนักความเสี่ยงเหมือนกับลูกหนี้เอกชน	950,023	146,684	1,096,707	892,743	168,624	1,061,367
ลูกหนี้รายย่อย	480,697	3,815	484,512	473,896	4,289	478,185
ลูกหนี้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย	501,532	-	501,532	486,255	-	486,255
สินทรัพย์อื่น	199,202	-	199,202	208,059	-	208,059
ลูกหนี้ด้อยคุณภาพ	34,432	933	35,366	28,163	1,066	29,229
รวม	**2,495,874**	**491,074**	**2,986,948**	**2,471,246**	**454,059**	**2,925,305**

กลุ่มธุรกิจทางการเงิน	31 ธ.ค. 60			31 ธ.ค. 59		
	รายการในงบดุล	รายการนอกงบดุล[1/]	รวม	รายการในงบดุล	รายการนอกงบดุล[1/]	รวม
ลูกหนี้ที่ไม่ด้อยคุณภาพ						
ลูกหนี้รัฐบาล ธนาคารกลาง ธนาคารเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ และ PSEs ที่ใช้น้ำหนักความเสี่ยงเหมือนกับลูกหนี้รัฐบาล	283,846	253,307	537,153	344,931	185,533	530,465
ลูกหนี้สถาบันการเงิน และ PSEs ที่ใช้น้ำหนักความเสี่ยงเหมือนกับลูกหนี้สถาบันการเงิน	50,024	83,589	133,613	42,130	94,189	136,319
ลูกหนี้เอกชน และ PSEs ที่ใช้น้ำหนักความเสี่ยงเหมือนกับลูกหนี้เอกชน	952,457	148,026	1,100,482	895,106	169,869	1,064,976
ลูกหนี้รายย่อย	481,266	4,178	485,445	474,578	4,685	479,263
ลูกหนี้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย	501,532	-	501,532	486,255	-	486,255
สินทรัพย์อื่น	229,357	-	229,357	227,288	-	227,288
ลูกหนี้ด้อยคุณภาพ	34,726	933	35,659	28,518	1,066	29,584
รวม	**2,533,208**	**490,034**	**3,023,242**	**2,498,807**	**455,342**	**2,954,149**

1/ หลังคูณด้วยค่าแปลงสภาพ และหักด้วย Specific Provisions รวมธุรกรรม Repo-Style transactions ทุกรายการ (รวมถึงธุรกรรม Reverse Repo transactions ด้วย)

ตารางที่ 15: ยอดคงค้างสินทรัพย์ในงบดุลและรายการนอกงบดุลหลังปรับลดความเสี่ยงด้านเครดิตจำแนกตามประเภทสินทรัพย์และน้ำหนักความเสี่ยงภายใต้วิธีมาตรฐาน (SA)

(ล้านบาท)

เฉพาะส่วนของธนาคาร

31 ธ.ค. 60	ยอดคงค้างที่มี Rating					ยอดคงค้างที่ไม่มี Rating									
น้ำหนักความเสี่ยง (%)	0	20	50	100	150	0	20	35	50	75	100	250	625	937.5	100/8.5%
ลูกหนี้ที่ไม่ด้อยคุณภาพ															
ลูกหนี้รัฐบาล ธนาคารกลาง ธนาคารเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ และ PSEs ที่ใช้น้ำหนักความเสี่ยงเหมือนกับลูกหนี้รัฐบาล	306,694	870	5	10	182										
ลูกหนี้สถาบันการเงิน และ PSEs ที่ใช้น้ำหนักความเสี่ยงเหมือนกับลูกหนี้สถาบันการเงิน	-	59,107	24,655	6,205	477										
ลูกหนี้เอกชน และ PSEs ที่ใช้น้ำหนักความเสี่ยงเหมือนกับลูกหนี้เอกชน	-	29,848	45,550	60,110	1,507						928,379				
ลูกหนี้รายย่อย										474,982	-				
ลูกหนี้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย								458,717		40,686	2,009				
สินทรัพย์อื่น						109,504	-				80,964	8,735			
น้ำหนักความเสี่ยง (%)		20	50	100	150					75					
ลูกหนี้ด้อยคุณภาพ		123	6,944	16,885	11,146					148					

เฉพาะส่วนของธนาคาร

31 ธ.ค. 59	ยอดคงค้างที่มี Rating					ยอดคงค้างที่ไม่มี Rating									
น้ำหนักความเสี่ยง (%)	0	20	50	100	150	0	20	35	50	75	100	250	625	937.5	100/8.5%
ลูกหนี้ที่ไม่ด้อยคุณภาพ															
ลูกหนี้รัฐบาล ธนาคารกลาง ธนาคารเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ และ PSEs ที่ใช้น้ำหนักความเสี่ยงเหมือนกับลูกหนี้รัฐบาล	328,737	23,105	502	11	199										
ลูกหนี้สถาบันการเงิน และ PSEs ที่ใช้น้ำหนักความเสี่ยงเหมือนกับลูกหนี้สถาบันการเงิน	-	74,591	16,944	13,416	82										
ลูกหนี้เอกชน และ PSEs ที่ใช้น้ำหนักความเสี่ยงเหมือนกับลูกหนี้เอกชน	-	26,519	54,574	48,293	452						908,004				
ลูกหนี้รายย่อย										466,385	-				
ลูกหนี้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย								453,675		30,695	1,769				
สินทรัพย์อื่น						123,582	-				75,743	8,734			
น้ำหนักความเสี่ยง (%)		20	50	100	150					75					
ลูกหนี้ด้อยคุณภาพ		123	5,912	13,907	9,090					94					

รายการตามเกณฑ์ ธปท. ที่กำหนดให้หักจากเงินกองทุน: -- ไม่มีรายการ --

ตารางที่ 15 (ต่อ)

(ล้านบาท)

กลุ่มธุรกิจทางการเงิน

31 ธ.ค. 60	**ยอดคงค้างที่มี Rating**					**ยอดคงค้างที่ไม่มี Rating**									
น้ำหนักความเสี่ยง (%)	**0**	**20**	**50**	**100**	**150**	**0**	**20**	**35**	**50**	**75**	**100**	**250**	**625**	**937.5**	**100/8.5%**
ลูกหนี้ที่ไม่ด้อยคุณภาพ															
ลูกหนี้รัฐบาล ธนาคารกลาง ธนาคารเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ															
และ PSEs ที่ใช้น้ำหนักความเสี่ยงเหมือนกับลูกหนี้รัฐบาล	306,738	870	5	3,727	182										
ลูกหนี้สถาบันการเงิน และ PSEs ที่ใช้น้ำหนักความเสี่ยงเหมือนกับ															
ลูกหนี้สถาบันการเงิน	-	58,132	22,444	6,604	640										
ลูกหนี้เอกชน และ PSEs ที่ใช้น้ำหนักความเสี่ยงเหมือนกับ															
ลูกหนี้เอกชน	-	29,848	45,550	60,110	1,507						931,691				
ลูกหนี้รายย่อย										475,659	39				
ลูกหนี้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย								458,717		40,686	2,009				
สินทรัพย์อื่น						118,245	-				78,293	32,820			
น้ำหนักความเสี่ยง (%)		**20**	**50**	**100**	**150**					**75**					
ลูกหนี้ด้อยคุณภาพ		123	6,944	17,103	11,221					148					

กลุ่มธุรกิจทางการเงิน

31 ธ.ค. 59	**ยอดคงค้างที่มี Rating**					**ยอดคงค้างที่ไม่มี Rating**									
น้ำหนักความเสี่ยง (%)	**0**	**20**	**50**	**100**	**150**	**0**	**20**	**35**	**50**	**75**	**100**	**250**	**625**	**937.5**	**100/8.5%**
ลูกหนี้ที่ไม่ด้อยคุณภาพ															
ลูกหนี้รัฐบาล ธนาคารกลาง ธนาคารเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ															
และ PSEs ที่ใช้น้ำหนักความเสี่ยงเหมือนกับลูกหนี้รัฐบาล	328,951	23,105	502	2,645	199										
ลูกหนี้สถาบันการเงิน และ PSEs ที่ใช้น้ำหนักความเสี่ยงเหมือนกับ															
ลูกหนี้สถาบันการเงิน	-	75,739	16,599	14,338	82										
ลูกหนี้เอกชน และ PSEs ที่ใช้น้ำหนักความเสี่ยงเหมือนกับ															
ลูกหนี้เอกชน	-	26,519	54,574	48,293	452						911,372				
ลูกหนี้รายย่อย										467,227	-				
ลูกหนี้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย								453,675		30,695	1,769				
สินทรัพย์อื่น						127,046	-				76,060	24,182			
น้ำหนักความเสี่ยง (%)		**20**	**50**	**100**	**150**					**75**					
ลูกหนี้ด้อยคุณภาพ		123	5,912	14,187	9,165					94					

รายการตามเกณฑ์ ธปท. ที่กำหนดให้หักจากเงินกองทุน: -- ไม่มีรายการ --

ตารางที่ 16: ยอดคงค้างในส่วนที่มีหลักประกันของแต่ละประเภทสินทรัพย์จำแนกตามประเภทหลักประกันภายใต้วิธีมาตรฐาน (SA)

(ล้านบาท)

เฉพาะส่วนของธนาคาร	31 ธ.ค. 60		31 ธ.ค. 59	
	หลักประกันทางการเงิน[1/]	การค้ำประกันและอนุพันธ์ด้านเครดิต	หลักประกันทางการเงิน[1/]	การค้ำประกันและอนุพันธ์ด้านเครดิต
ลูกหนี้ที่ไม่ด้อยคุณภาพ				
ลูกหนี้รัฐบาล ธนาคารกลาง ธนาคารเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ และ PSEs ที่ใช้น้ำหนักความเสี่ยงเหมือนกับลูกหนี้รัฐบาล	241,425	-	180,153	-
ลูกหนี้สถาบันการเงิน และ PSEs ที่ใช้น้ำหนักความเสี่ยงเหมือนกับลูกหนี้สถาบันการเงิน	30,980	14,891	24,528	5,073
ลูกหนี้เอกชน และ PSEs ที่ใช้น้ำหนักความเสี่ยงเหมือนกับลูกหนี้เอกชน	30,332	12,041	23,465	7,299
ลูกหนี้รายย่อย	9,530	1	11,800	-
ลูกหนี้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย	119	-	116	-
สินทรัพย์อื่น	-	-	-	-
ลูกหนี้ด้อยคุณภาพ	120	1,873	103	1,652
รวม	**312,506**	**28,806**	**240,166**	**14,024**

กลุ่มธุรกิจทางการเงิน	31 ธ.ค. 60		31 ธ.ค. 59	
	หลักประกันทางการเงิน[1/]	การค้ำประกันและอนุพันธ์ด้านเครดิต	หลักประกันทางการเงิน[1/]	การค้ำประกันและอนุพันธ์ด้านเครดิต
ลูกหนี้ที่ไม่ด้อยคุณภาพ				
ลูกหนี้รัฐบาล ธนาคารกลาง ธนาคารเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ และ PSEs ที่ใช้น้ำหนักความเสี่ยงเหมือนกับลูกหนี้รัฐบาล	241,425	-	180,153	-
ลูกหนี้สถาบันการเงิน และ PSEs ที่ใช้น้ำหนักความเสี่ยงเหมือนกับลูกหนี้สถาบันการเงิน	30,980	14,891	24,528	5,073
ลูกหนี้เอกชน และ PSEs ที่ใช้น้ำหนักความเสี่ยงเหมือนกับลูกหนี้เอกชน	30,797	12,041	23,707	7,299
ลูกหนี้รายย่อย	9,747	1	12,036	-
ลูกหนี้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย	119	-	116	-
สินทรัพย์อื่น	-	-	-	-
ลูกหนี้ด้อยคุณภาพ	120	1,873	103	1,652
รวม	**313,187**	**28,806**	**240,644**	**14,024**

1/ หลักประกันทางการเงินที่ ธปท.อนุญาตให้นำมาปรับลดความเสี่ยง กรณีวิธี Comprehensive มูลค่าที่แสดงเป็นมูลค่าหลังหักค่าปรับลด (Haircut)

6. ความเสี่ยงด้านตลาด

6.1 การบริหารความเสี่ยงด้านตลาด

ธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินมีการจัดแบ่งฐานะความเสี่ยงด้านตลาดออกเป็นฐานะในบัญชีเพื่อการค้า (Trading Book) และฐานะในบัญชีที่ไม่ใช่เพื่อการค้า (Non-Trading Book) โดยฐานะในบัญชีเพื่อการค้าประกอบด้วยฐานะที่เกิดขึ้นจากการเป็นผู้เสนอราคาซื้อขายในตลาด ฐานะที่ถือไว้ในระยะสั้นโดยมีเจตนาเพื่อขายต่อ และ/หรือ เพื่อหาประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงของราคา หรือเพื่อหากำไรจากความแตกต่างของราคาในหลายตลาด ส่วนฐานะในบัญชีที่ไม่ใช่เพื่อการค้า ส่วนใหญ่ได้แก่ ฐานะจากการบริหารความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีการธนาคาร (Interest Rate Risk in the Banking Book) และการบริหารความเสี่ยงจากการลงทุน (Investment)

6.2 นโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านตลาด

บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่มีฐานะความเสี่ยงด้านตลาดได้จัดทำนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk Policy) หรือนโยบายการบริหารฐานะในบัญชีเพื่อการค้า (Trading Book Policy) หรือนโยบายการลงทุน (Investment Policy) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารความเสี่ยงด้านตลาดของแต่ละบริษัท โดยคณะกรรมการของแต่ละบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินเป็นผู้อนุมัตินโยบายและผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน นโยบายดังกล่าวกำหนดให้มีการทบทวนอย่างน้อยปีละครั้ง เพื่อความเหมาะสม และ/หรือ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์หรือสถานการณ์ทางด้านตลาดที่มีนัยสำคัญและส่งผลกระทบต่อสาระสำคัญในการปฏิบัติตามนโยบายนี้ บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่มีความเสี่ยงด้านตลาดอย่างมีนัยสำคัญต้องกำหนดให้มีหน่วยงานบริหารความเสี่ยงด้านตลาดที่เป็นอิสระ ทำหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบในการวัด ประเมิน ควบคุม ติดตาม และรายงานความเสี่ยงด้านตลาดให้อยู่ภายใต้เพดานความเสี่ยงที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เพื่อให้มั่นใจได้ว่าความเสี่ยงด้านตลาดที่มีอยู่ได้รับการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้วงเงินความเสี่ยงที่กำหนดไว้

6.3 การประเมินความเสี่ยงด้านตลาด

ธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินใช้เครื่องมือในการประเมินความเสี่ยงด้านตลาด โดยใช้ทั้งที่เป็นเครื่องมือวัดทางสถิติและที่ไม่ใช่สถิติในการประเมินค่าความเสี่ยงตามความเหมาะสม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะความเสี่ยงของแต่ละบริษัท เครื่องมือเหล่านี้ประกอบด้วย แบบจำลองการประเมินค่าความเสี่ยง Value at Risk (VaR) การทดสอบภาวะวิกฤต (Stress Testing) ขนาดของฐานะการถือครองสูงสุด (Position Size) การวิเคราะห์ความอ่อนไหวต่อปัจจัยเสี่ยงด้านตลาด (Sensitivity Analysis) การกำหนดผลขาดทุนสูงสุด (Management Action Trigger) และอื่น ๆ

ธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินจัดให้มีการทดสอบภาวะวิกฤตความเสี่ยงด้านตลาด (Stress Testing) ตามสถานการณ์จำลองที่กำหนดขึ้นซึ่งครอบคลุมฐานะความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญทั้งหมด การทดสอบภาวะวิกฤตนี้เป็นวิธีการประเมินค่าความเสียหายของฐานะที่ถือครองอยู่ภายใต้สถานการณ์ด้านตลาดที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงและมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นภายใต้ภาวะวิกฤตอาจมีโอกาสเกิดขึ้นได้น้อย แต่เมื่อเกิดขึ้นจะสร้างความเสียหายเป็นจำนวนมากและอาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงของธนาคาร สายงานบริหารความเสี่ยงด้านตลาดมีหน้าที่รับผิดชอบในการกำหนดและทบทวนวิธีการทดสอบภาวะวิกฤต การจัดทำและติดตามผลการทดสอบภาวะวิกฤตให้อยู่ภายใต้เพดานความเสี่ยงที่กำหนดไว้ และรายงานผลการทดสอบต่อผู้บริหารระดับสูงที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

6.4 การกำหนดเพดานความเสี่ยง

วงเงินสำหรับความเสี่ยงด้านตลาดเป็นเครื่องมือหลักในการควบคุมเพื่อให้ความเสี่ยงด้านตลาดที่มีอยู่ ณ ขณะใดขณะหนึ่งสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงด้านตลาดที่ธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินสามารถยอมรับได้ ทั้งนี้วงเงินในการควบคุมความเสี่ยงด้านตลาดจากการทำธุรกิจจะถูกกำหนดในกระบวนการทบทวนวงเงินความเสี่ยงซึ่งจะกำหนดให้มีความเหมาะสมกับปัจจัยด้าน

ต่าง ๆ อาทิ กลยุทธ์ทางธุรกิจ ผลการดำเนินงานในอดีต เงินกองทุนเพื่อใช้รองรับความเสี่ยงด้านตลาด ความลึกและสภาพคล่องของตลาด เป็นต้น วงเงินความเสี่ยงด้านตลาดของธนาคารได้รับการทบทวนและอนุมัติโดยคณะกรรมการธนาคาร หรือคณะกรรมการบริษัท หรือคณะกรรมการอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายของแต่ละบริษัทอย่างน้อยปีละครั้ง และ/หรือ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญในด้านกลยุทธ์หรือสภาวะตลาด วงเงินความเสี่ยงด้านตลาดจะถูกควบคุมและติดตามตอนสิ้นวันเป็นประจำทุกวันทำการ นอกจากนี้ยังได้มีการติดตามและควบคุมวงเงินในระหว่างเวลาทำการ (Intraday Limits) สำหรับวงเงินฐานะสุทธิของการถือครองเงินตราต่างประเทศ (Foreign Exchange Net Open Position) และวงเงินค่าความอ่อนไหวต่อปัจจัยเสี่ยงสำหรับความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Sensitivity Limits)

6.5 การติดตามและรายงานความเสี่ยงด้านตลาด

รายงานความเสี่ยงด้านตลาดถูกจัดทำขึ้นเป็นรายวันเพื่อสรุปฐานะความเสี่ยงเปรียบเทียบกับวงเงินที่กำหนดให้แก่บุคคล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่ หน่วยงานธุรกิจ และผู้บริหารระดับสูงตลอดจนมีการรายงานความเสี่ยงด้านตลาดต่อคณะกรรมการธนาคาร หรือคณะกรรมการบริษัท หรือคณะกรรมการอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายของแต่ละบริษัทอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ยังได้มีการรวบรวมและสรุปฐานะความเสี่ยงด้านตลาดของธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงิน เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของกลุ่มธุรกิจทางการเงินเป็นรายเดือนอีกด้วย

6.6 ความเพียงพอของเงินกองทุน

ธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาดโดยใช้วิธีมาตรฐาน (Standardized Approach) ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย โดยธนาคารได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยให้ใช้วิธี Duration Method สำหรับการคำนวณเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย และให้ใช้วิธี Contingent Loss สำหรับการคำนวณเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงของ Option ที่อ้างอิงกับอัตราแลกเปลี่ยนและราคาตราสารทุน โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 31 ธันวาคม 2556 เป็นต้นมา โดยตารางด้านล่างแสดงจำนวนเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาดของธนาคารและกลุ่มฯ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

ตารางที่ 17: เงินกองทุนขั้นต่ำที่ต้องดำรงสำหรับความเสี่ยงด้านตลาดภายใต้วิธีมาตรฐาน (SA)

(ล้านบาท)

	เฉพาะส่วนของธนาคาร		กลุ่มธุรกิจทางการเงิน	
	31 ธ.ค. 60	31 ธ.ค. 59	31 ธ.ค. 60	31 ธ.ค. 59
ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย	3,042	3,108	3,049	3,110
ความเสี่ยงด้านราคาตราสารทุน	-	-	112	7
ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน	573	565	574	565
ความเสี่ยงด้านราคาสินค้าโภคภัณฑ์	-	-	-	-
เงินกองทุนขั้นต่ำที่ต้องดำรงสำหรับความเสี่ยงด้านตลาด	**3,616**	**3,673**	**3,734**	**3,682**

7. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน

7.1 หลักการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน

ธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินได้ตระหนักว่าความเสี่ยงด้านการดำเนินงานเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินธุรกิจ จึงให้ความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงานเสมอมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เช่น สภาวะทางเศรษฐกิจที่มีความไม่แน่นอน การแข่งขันทางธุรกิจที่สูงขึ้น ธุรกิจและผลิตภัณฑ์ตลอดจนเทคโนโลยีที่มีความซับซ้อนมากขึ้น ภัยพิบัติ โรคภัยไข้เจ็บ หรือสถานการณ์ความไม่สงบทางการเมือง เป็นต้น

ทั้งนี้ ธนาคารกำหนดให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่สำคัญของธนาคารมีการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงานของตนเอง โดยผ่านเครื่องมือการบริหารความเสี่ยง ซึ่งต้องมีการระบุ ประเมิน ควบคุม ติดตามและรายงานความเสี่ยง อีกทั้งผู้บริหารระดับสูงมีหน้าที่ในการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงานในหน่วยงานที่รับผิดชอบและสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการควบคุมภายในที่ดี

7.2 การกำกับดูแล

ธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินมีการกำหนดกรอบการกำกับดูแล (Governance Framework) สำหรับการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน ซึ่งนำหลัก “แนวการป้องกัน 3 ชั้น” มาใช้กำกับดูแล ดังนี้

- **แนวป้องกันชั้นที่ 1** ได้แก่ หน่วยงานธุรกิจและหน่วยงานสนับสนุน มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นภายในหน่วยงานของตนเอง
- **แนวป้องกันชั้นที่ 2** ได้แก่ หน่วยงานส่วนกลางด้านการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมต่าง ๆ เช่น หน่วยงานบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน หน่วยงานกำกับและควบคุม และกลุ่มผู้ชำนาญเฉพาะทาง (เช่น หน่วยงานด้านความปลอดภัยเทคโนโลยีสารสนเทศ และหน่วยงานบริหารป้องกันการทุจริต เป็นต้น) มีหน้าที่สนับสนุน ช่วยเหลือ และให้ความคิดเห็นต่อวิธีการที่หน่วยงานที่อยู่ในแนวป้องกันชั้นที่ 1 ใช้ในการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงานของตน
- **แนวป้องกันชั้นที่ 3** ได้แก่ หน่วยงานตรวจสอบ มีหน้าที่ตรวจสอบกระบวนการและการดำเนินงานทางธุรกิจอย่างเป็นอิสระ เพื่อให้ความเชื่อมั่นแก่คณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการธนาคารถึงประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

7.3 กระบวนการและวิธีการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน

ธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินตระหนักว่าความเสี่ยงด้านการดำเนินงานเป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจที่สามารถเกิดขึ้นได้ ธนาคารและกลุ่มฯ จึงมุ่งเน้นการพัฒนาวิธีการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ

ทุกหน่วยงานภายใต้ธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานธุรกิจหรือหน่วยงานสนับสนุนมีหน้าที่ในการจัดการดูแลความเสี่ยงด้านการดำเนินงานโดยใช้วิธีการและแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสม วิธีดังกล่าวประกอบด้วยการระบุและประเมินความเสี่ยง การประเมินประสิทธิภาพในการควบคุมภายใน การกำหนดแผนการบรรเทาและป้องกันความเสี่ยง ตลอดจนการนำแผนการมาปฏิบัติใช้ เพื่อให้ระดับความเสี่ยงด้านการดำเนินงานอยู่ในระดับที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจของธนาคารและกลุ่มฯ

ในด้านการบรรเทาความเสี่ยง ธนาคารและกลุ่มฯ ใช้วิธีการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงานที่มีความหลากหลาย นอกเหนือจากกรอบการจัดการความเสี่ยงด้านการดำเนินงานในส่วนที่กล่าวในข้างต้นแล้ว ธนาคารและกลุ่มฯ ยังมีการบริหารความเสี่ยงในส่วนอื่น เช่น กระบวนการประเมินความเสี่ยงและการควบคุม (Risk and Control Self Assessment: RCSA) ดัชนีชี้วัดความเสี่ยง (Key Risk Indicator: KRI) และการจัดการความเสียหายและเหตุการณ์ผิดปกติ (Incident and Loss Management: ILM)

นอกจากนี้ธนาคารยังมีการนำข้อปฏิบัติสากลอื่น ๆ มาปรับใช้ เพื่อเป็นการบรรเทาความเสี่ยงด้านการดำเนินงานของธนาคารโดยภาพรวมอีกด้วย เช่น การบริหารความต่อเนื่องของธุรกิจ (Business Continuity Planning: BCP) และการประเมินผลกระทบทางธุรกิจ (Business Impact Analysis: BIA) กระบวนการพิจารณาการออกผลิตภัณฑ์ใหม่ (New Product Approval: NPA) การประกันภัย (Insurance) และการใช้บริการจากผู้ให้บริการภายนอก (Outsourcing)

7.4 การรายงานความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน

หน่วยงานที่สำคัญของธนาคารและบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินมีหน้าที่รายงานความเสี่ยงด้านการดำเนินงานต่อผู้บริหารระดับสูงอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้บริหารได้ทราบถึงระดับความเสี่ยงและประเด็นความเสี่ยงต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงและการดำเนินธุรกิจ ซึ่งบริษัทในกลุ่มฯ ต้องมีการรายงานความเสี่ยงด้านการดำเนินงานให้ธนาคารได้รับทราบ โดยหน่วยงานบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงานของธนาคารมีหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูลความเสี่ยงและรายงานต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงเป็นประจำทุกเดือน เพื่อให้คณะกรรมการฯ ใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการบริหารความเสี่ยง

7.5 ความเพียงพอของเงินกองทุน

ธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินเลือกใช้วิธีมาตรฐาน (Standardized Approach) ในการคำนวณมูลค่าเงินกองทุนสำหรับความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน ตารางด้านล่างแสดงเงินกองทุนขั้นต่ำสำหรับความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

ตารางที่ 18: เงินกองทุนขั้นต่ำที่ต้องดำรงสำหรับความเสี่ยงด้านการดำเนินงานภายใต้วิธีมาตรฐาน (SA)

(ล้านบาท)

	เฉพาะส่วนของธนาคาร		กลุ่มธุรกิจทางการเงิน	
	31 ธ.ค. 60	31 ธ.ค. 59	31 ธ.ค. 60	31 ธ.ค. 59
ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน – Standardized Approach	17,121	16,781	17,584	17,293
เงินกองทุนขั้นต่ำที่ต้องดำรงสำหรับความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน	**17,121**	**16,781**	**17,584**	**17,293**

8. ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคาร

ฐานะความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคาร เกิดจากปริมาณตราสารทางการเงินและฐานะอื่น ๆ ของธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการค้า ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อรายได้ดอกเบี้ยสุทธิหรือมูลค่าทางเศรษฐกิจจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย

8.1 การกำกับดูแล

การบริหารความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคารของธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินสามารถแบ่งประเภทตามการจัดการได้ดังต่อไปนี้

- **ธนาคารและบริษัทที่มีความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยที่มีนัยสำคัญ** ได้แก่ ธนาคารและบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่ประกอบธุรกิจธนาคาร ธุรกิจประกันชีวิต เป็นต้น
- **บริษัทที่มีความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยที่มิได้มีนัยสำคัญ** ได้แก่ บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ ธุรกิจหลักทรัพย์จัดการกองทุน ธุรกิจบริหารหนี้และสินทรัพย์ ธุรกิจสนับสนุนอื่น ๆ เป็นต้น

ธนาคารและบริษัทที่มีความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยที่มีนัยสำคัญมีการจัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยของบริษัทตนเอง โดยแนวทางบริหารความเสี่ยงของธนาคารและบริษัทในกลุ่มอาจแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขอบเขต ปริมาณ และความซับซ้อนของธุรกรรม กฎเกณฑ์ทางการของแต่ละประเทศและกฎเกณฑ์ทางการของหน่วยงานกำกับดูแลของธุรกิจที่บริษัทดำเนินการอยู่ รวมทั้งระดับความเสี่ยงของแต่ละบริษัท

ในการบริหารความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคารนั้น ธนาคารมีการกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคาร (Interest Rate Risk in Banking Book Management Policy) ซึ่งต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการธนาคาร โดยคณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของธนาคารทำหน้าที่ดูแลให้การบริหารความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคารเป็นไปตามนโยบายดังกล่าว หน่วยงานบริหารการเงินรับผิดชอบการบริหารความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคารในภาพรวม และหน่วยงานติดตามและรายงานบริหารสินทรัพย์และหนี้สินรับผิดชอบในการติดตามและควบคุมความเสี่ยงดังกล่าว โดยติดตามความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคารทั้งในด้านของผลกระทบต่อรายได้ดอกเบี้ยสุทธิและผลกระทบต่อมูลค่าทางเศรษฐกิจ

ในการจัดการความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินได้กำหนดเกณฑ์การวัดผลกระทบและระดับความเสี่ยงต่อรายได้ดอกเบี้ยสุทธิและมูลค่าทางเศรษฐกิจ โดยอ้างอิงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยตามแบบจำลองและตามภาวะวิกฤต ธนาคารได้วางแผนโครงสร้างของสินทรัพย์และหนี้สินตามเป้าหมายธุรกิจที่ตั้งไว้โดยอาจมีการใช้ตราสารอนุพันธ์ทางการเงินเพื่อการบริหารและจัดการความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยที่เหลืออยู่ ซึ่งเป็นไปตามนโยบายและแนวทางที่กำหนด โดยรายงานวิเคราะห์ความเสี่ยงได้ถูกนำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง คณะกรรมการบริหาร และคณะกรรมการธนาคารเพื่อรับทราบ ตามลำดับ

8.2 การประเมิน และควบคุมความเสี่ยง

ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยของธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินส่วนใหญ่มาจากกิจกรรมการกู้ยืมและให้กู้ยืมเงิน ซึ่งเกิดจากการที่สินทรัพย์และหนี้สินมีการเปลี่ยนดอกเบี้ยไม่พร้อมกัน (Repricing Risk) หรือเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของลักษณะเส้นผลตอบแทน (Yield Curve Risk) หรือเกิดจากการมีสิทธิ์แฝง (Option Risk) หรือเกิดจากอัตราดอกเบี้ยสินเชื่ออ้างอิงของธนาคาร เช่น MLR MOR MRR เปลี่ยนแปลงไม่เท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (Basis Risk) ธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินได้ประเมินความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยเป็นรายไตรมาสโดยวัดผลกระทบต่อรายได้ดอกเบี้ยสุทธิภายในหนึ่งปีเทียบกับเป้าหมายรายได้ดอกเบี้ยสุทธิของธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงิน และผลกระทบต่อมูลค่าทางเศรษฐกิจเทียบกับเงินกองทุน

ภายใต้สมมติฐานที่อัตราดอกเบี้ยเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ธนาคารจะมีรายได้ดอกเบี้ยสุทธิลดลง 1,210 ล้านบาทหรือลดลงร้อยละ1.35 เมื่อเทียบกับเป้าหมายรายได้ดอกเบี้ยสุทธิของธนาคาร ขณะที่กลุ่มธุรกิจทางการเงินจะมีรายได้ดอกเบี้ยสุทธิลดลง 1,178 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 1.32 เทียบกับเป้าหมายรายได้ดอกเบี้ยสุทธิ

ตารางที่ 19: ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยต่อรายได้ดอกเบี้ยสุทธิ กรณีดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1

(ล้านบาท)

	เฉพาะส่วนของธนาคาร		กลุ่มธุรกิจทางการเงิน	
สกุลเงินตรา	**31 ธ.ค. 60**	**31 ธ.ค. 59**	**31 ธ.ค. 60**	**31 ธ.ค. 59**
บาท	(1,245)	(618)	(1,229)	(601)
ดอลล่าสหรัฐฯ	4	(44)	19	(31)
ยูโรและสกุลเงินตราอื่น ๆ	31	227	31	227
รวมผลกระทบต่อรายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	**(1,210)**	**(435)**	**(1,178)**	**(405)**
% รายได้ดอกเบี้ยสุทธิเป้าหมาย	**-1.35%**	**-0.52%**	**-1.32%**	**-0.44%**

ตารางที่ 20: ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยต่อมูลค่าทางเศรษฐกิจ กรณีดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1

(ล้านบาท)

	เฉพาะส่วนของธนาคาร		กลุ่มธุรกิจทางการเงิน	
สกุลเงินตรา	**31 ธ.ค. 60**	**31 ธ.ค. 59**	**31 ธ.ค. 60**	**31 ธ.ค. 59**
บาท	(11,460)	(8,083)	(11,400)	(8,084)
ดอลล่าสหรัฐฯ	(80)	(26)	(80)	(28)
ยูโรและสกุลเงินตราอื่น ๆ	36	24	36	24
รวมผลกระทบต่อมูลค่าทางเศรษฐกิจ	**(11,503)**	**(8,085)**	**(11,445)**	**(8,088)**
% เงินกองทุน	**-3.37%**	**-2.40%**	**-3.14%**	**-2.30%**

9. ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง หมายถึง ความเสี่ยงที่ธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินไม่สามารถปฏิบัติตามภาระผูกพันต่าง ๆ เมื่อครบกำหนดได้ เนื่องจากไม่สามารถ แปลงสภาพสินทรัพย์หรือไม่สามารถจัดหาเงินได้เพียงพอตามความต้องการและมีต้นทุนที่เหมาะสมซึ่งอาจทำให้เกิดความเสียหายได้

9.1 การกำกับดูแล

การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินสามารถแบ่งประเภทการจัดการได้ดังต่อไปนี้

- **ธนาคารและบริษัทที่มีความเสี่ยงด้านสภาพคล่องที่มีนัยสำคัญ** ได้แก่ ธนาคารและบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่ประกอบธุรกิจธนาคาร ธุรกิจหลักทรัพย์จัดการกองทุน ธุรกิจประกันชีวิต เป็นต้น
- **บริษัทที่มีความเสี่ยงด้านสภาพคล่องที่มิได้มีนัยสำคัญ** ได้แก่ ธุรกิจบริหารหนี้และสินทรัพย์ ธุรกิจสนับสนุนอื่น ๆ เป็นต้น

ธนาคารและบริษัทที่มีความเสี่ยงด้านสภาพคล่องที่มีนัยสำคัญ มีการจัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติสำหรับการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของบริษัทตนเอง โดยแนวทางการบริหารความเสี่ยงของธนาคารและบริษัทในกลุ่มอาจแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขอบเขต ปริมาณ และความซับซ้อนของธุรกรรม กฎเกณฑ์ทางการของแต่ละประเทศและกฎเกณฑ์ทางการของหน่วยงานกำกับดูแลของธุรกิจที่บริษัทดำเนินการอยู่ รวมทั้งระดับความเสี่ยงของแต่ละบริษัท

ในการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของธนาคารนั้น ธนาคารมีการกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk Management Policy) ซึ่งต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการธนาคาร โดยมีคณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของธนาคารทำหน้าที่ดูแลให้การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องเป็นไปตามนโยบายดังกล่าว

หน่วยงานบริหารการเงิน มีหน้าที่รับผิดชอบภาพรวมการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง และหน่วยงานติดตามและรายงานบริหารสินทรัพย์และหนี้สินรับผิดชอบในการติดตามและควบคุมความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

9.2 การประเมินและควบคุมความเสี่ยง

ธนาคารมีการประเมินและควบคุมความเสี่ยงด้านสภาพคล่องเพื่อให้มั่นใจว่าธนาคารมีกระแสเงินสดในอนาคตเพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรมทั้งภายใต้ภาวะปกติและภาวะวิกฤต โดยมีระบบงานเพื่อรองรับการบริหารสภาพคล่องรายวัน ทั้งสกุลเงินบาทและสกุลเงินตราต่างประเทศ โดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในการบริหารความเสี่ยง เช่น รายงานประมาณการกระแสเงินสดเข้าและออก (Cash Flow Report หรือ Liquidity Gap Report) ตามระยะเวลาคงเหลือก่อนครบกำหนด และรายงานแบบปรับพฤติกรรม รายงานฐานะเงินตราต่างประเทศรายสกุล เป็นต้น นอกจากนี้ธนาคารได้กำหนดตัวชี้วัดความเสี่ยงและระดับเพดานความเสี่ยงต่าง ๆ (Risk Indicators และ Risk Limit) ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการวัด ติดตาม และควบคุมความเสี่ยงด้านสภาพคล่องให้อยู่ภายใต้ระดับความเสี่ยงที่ธนาคารยอมรับได้ เช่น อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) อัตราส่วนสินเชื่อต่อเงินฝาก (Loan to Deposit Ratio) กระแสเงินสดไหลออกสุทธิ (Maximum Cumulative Outflow) เป็นต้น โดยมีการรายงานให้ผู้บริหารของธนาคารทราบเป็นรายวัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ธนาคารมีอัตราส่วนสภาพคล่อง หรือสินทรัพย์สภาพคล่องต่อเงินรับฝากรวม ร้อยละ 26.9 (อัตราส่วนสภาพคล่อง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 เท่ากับ ร้อยละ 28.8)

นอกจากนี้ธนาคารได้มีการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับสถานการณ์ด้านสภาพคล่องที่มีความรุนแรง หรือ Liquidity Coverage Ratio (LCR) ตามประกาศ ธปท. ที่เริ่มประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 เพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งของธนาคารพาณิชย์ในการดำรงสภาพคล่องระยะสั้น โดยกำหนดอัตราส่วน LCR ขั้นต่ำที่ธนาคารจะต้องดำรงตามเกณฑ์ ธปท. เริ่มต้นที่อัตราร้อยละ 60 และทยอยเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 10 ต่อปี จนครบร้อยละ 100 ในปี 2563 โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

ธนาคารและกลุ่มธุรกิจการเงินดำรงอัตราส่วน LCR สูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่ ธปท. กำหนด

ธนาคารได้จัดทำการประเมินผลกระทบด้านสภาพคล่องในภาวะวิกฤต (Stress Test) อย่างสม่ำเสมอ ภายใต้สถานการณ์จำลองต่าง ๆ ทั้งที่กำหนดโดย ธปท. และที่ธนาคารกำหนดเอง ผลลัพธ์ที่ได้จากการประเมินดังกล่าวจะถูกนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการจัดทำแผนรองรับเหตุฉุกเฉินด้านสภาพคล่อง (Contingency Funding Plan) ซึ่งแผนดังกล่าวจะระบุแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมภายใต้สถานการณ์ต่าง ๆ รวมถึงหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างชัดเจนในการจัดการด้านสภาพคล่องภายใต้ภาวะวิกฤต

10. ฐานะที่เกี่ยวข้องกับตราสารทุนในบัญชีเพื่อการธนาคาร

ธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินมุ่งเน้นนโยบายการลงทุนในระยะยาวสำหรับตราสารทุนในบัญชีเพื่อการธนาคาร ซึ่งประกอบด้วย

- การลงทุนในหลักทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนในรูปของเงินปันผล และ/หรือ ผลกำไรจากการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์ในระยะยาว และ/หรือ เพื่อเสริมสร้างพันธมิตรทางธุรกิจที่เข้มแข็งกับลูกค้าในธุรกิจทางการเงินอื่น ๆ
- การลงทุนเชิงกลยุทธ์ในหลักทรัพย์ที่มีศักยภาพในการเจริญเติบโต และ/หรือ หลักทรัพย์ที่สนับสนุนการดำเนินธุรกิจของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

ธนาคารในฐานะบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินมีการกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านการลงทุนในตราสารทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน โดยอนุญาตให้ลงทุนได้เฉพาะบริษัทที่ประกอบธุรกิจทางการเงินที่มีหน่วยงานกำกับดูแลเป็นการเฉพาะและได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจลงทุนในลักษณะของการบริหารพอร์ตการลงทุน (Portfolio Management) เท่านั้น

10.1 การกำกับดูแล

ธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินกำหนดอำนาจอนุมัติการลงทุนในรูปคณะกรรมการและผู้บริหารรายบุคคล ตามนโยบายการลงทุน (Investment Policy) ที่ได้รับอนุมัติ และ/หรือ ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริษัท และ/หรือ คณะกรรมการธนาคาร โดยอำนาจอนุมัติการลงทุนจะแตกต่างกันตามประเภทของการทำรายการและมูลค่าเงินลงทุนซึ่งมีระดับความเสี่ยงทางการลงทุนที่แตกต่างกัน

บริหารการลงทุนตราสารทุน ภายใต้หน่วยงานการเงิน ทำหน้าที่หลักในการดูแลการลงทุนในตราสารทุนของธนาคารและบริษัทในกลุ่มฯ ให้มีความสอดคล้องกับนโยบายและแนวปฏิบัติที่กำหนดไว้ ทั้งนี้บริหารการลงทุนตราสารทุนมีหน้าที่ติดตาม กำกับและควบคุมธุรกรรมการลงทุนต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับข้อกำหนดและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงปัจจัยภายในและภายนอกที่จะส่งผลกระทบต่อการลงทุนของธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

นอกจากนี้บริหารการลงทุนตราสารทุนมีหน้าที่รับผิดชอบในการขออนุมัติและรายงานธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในตราสารทุนต่อคณะกรรมการบริหารการลงทุนตราสารทุน (Equity Investment Management Committee) คณะกรรมการบริหาร และ/หรือ คณะกรรมการธนาคาร ตามระเบียบอำนาจอนุมัติที่กำหนดไว้

นอกจากนั้น ธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินยังมีการติดตามและควบคุมความเสี่ยงด้านการลงทุนผ่านคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของบริษัท และ/หรือ คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของธนาคาร ตามโครงสร้างการบริหารความเสี่ยงที่กำหนด ทั้งในการพิจารณากำหนดนโยบาย และการกำหนดอัตราส่วนสำหรับความเสี่ยงที่เกี่ยวเนื่องกับธุรกรรมการลงทุน

10.2 การประเมินและควบคุมความเสี่ยง

การลงทุนตราสารทุนในบัญชีเพื่อการธนาคารจะแบ่งประเภทและประเมินความเสี่ยงตามมาตรฐานการบัญชีไทย โดยจัดประเภทการลงทุนในตราสารทุนออกเป็น การลงทุนในหลักทรัพย์เผื่อขาย หลักทรัพย์ทั่วไป และการลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

หลักทรัพย์ที่มีมูลค่าตามบัญชีสูงกว่าราคาตลาด ราคายุติธรรม หรือมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน จะถูกพิจารณากันเงินสำรองเผื่อการด้อยค่าอย่างเต็มที่ ซึ่งการกำหนดมูลค่ายุติธรรมหรือมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนจะเป็นไปตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ตามมาตรฐานการบัญชี และตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยกลุ่มธุรกิจทางการเงินมีนโยบายตั้งสำรองการด้อยค่าในหลักทรัพย์ที่มีแนวโน้มด้อยค่าอย่างถาวรในทันทีในกรณีที่เกิดการด้อยค่าในหลักทรัพย์ที่ลงทุน เพื่อลดผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญจากการเปลี่ยนแปลงของราคา นอกจากนี้ยังมีการสอบทานพอร์ตเงินลงทุนประจำปี ซึ่งใช้ข้อมูลล่าสุดของเงินลงทุนแต่ละบริษัทที่มีอยู่เพื่อกำหนดกลยุทธ์การลงทุนที่เหมาะสม รวมถึงการพิจารณาขายเงินลงทุนหากมีความเหมาะสม

10.3 ความเพียงพอของเงินกองทุน

ธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินเลือกใช้วิธี Standardized Approach ในการคำนวณเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงจากฐานะที่เกี่ยวข้องกับตราสารทุนของธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

ตารางที่ 21: มูลค่าฐานะที่เกี่ยวข้องกับตราสารทุนในบัญชีเพื่อการธนาคารภายใต้วิธีมาตรฐาน (SA)

(ล้านบาท)

	เฉพาะส่วนของธนาคาร		กลุ่มธุรกิจทางการเงิน	
	31 ธ.ค. 60	31 ธ.ค. 59	31 ธ.ค. 60	31 ธ.ค. 59
มูลค่าฐานะที่เกี่ยวข้องกับตราสารทุน (ทั้งในประเทศและต่างประเทศ)				
มูลค่าตราสารทุนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์				
ราคาทุน	5,376	5,756	5,397	5,779
ราคาตลาด	8,482	7,882	8,502	7,903
มูลค่าตราสารทุนอื่น ๆ	21,821	20,174	44,468	33,649
กำไร (ขาดทุน) จากการขายตราสารทุนระหว่างงวด	368	963	367	980
ส่วนเกินทุน (ต่ำกว่าทุน) สุทธิจากการตีราคาเงินลงทุนในตราสารทุนประเภทเผื่อขาย	3,106	2,134	3,105	2,132
เงินกองทุนขั้นต่ำที่ต้องดำรง	**3,164**	**2,974**	**7,922**	**6,087**

11. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์

ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ หมายถึง ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อผลประกอบการและเสถียรภาพของธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ทั้งในปัจจุบันและอนาคต อาทิ รายได้ กำไร และเงินกองทุน อันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมในการดำเนินธุรกิจ การตัดสินใจด้านกลยุทธ์ที่ผิดพลาด การนำไปปฏิบัติอย่างไม่เหมาะสม หรือการที่ธนาคารไม่สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของอุตสาหกรรม เศรษฐกิจ หรือเทคโนโลยีได้อย่างทันท่วงที

เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ คณะกรรมการธนาคารได้นำนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์มาใช้ในการบริหารความเสี่ยง โดยธนาคารได้ดำเนินการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ผ่านกระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์ ซึ่งประกอบด้วย 1. การวางแผนกลยุทธ์ 2. การปรับใช้และการบริหารการเปลี่ยนแปลง 3. การดำเนินการและติดตามผล 4. การประเมินผลและข้อเสนอแนะ รวมถึงกระบวนการประเมินและติดตามความเสี่ยงทางด้านกลยุทธ์ ทั้งนี้กระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ธนาคารสามารถนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องไปใช้ในการจัดทำแผนกลยุทธ์ได้อย่างเหมาะสม ขณะที่กระบวนการประเมินและติดตามความเสี่ยงทางด้านกลยุทธ์มีขึ้นเพื่อติดตามการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในที่อาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของธนาคาร

ปัจจุบันกลุ่มงานยุทธศาสตร์รับผิดชอบกระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์ของธนาคารเพื่อสนับสนุนคณะกรรมการธนาคารและผู้บริหารระดับสูงในการกำหนดและทบทวนแผนกลยุทธ์ นอกจากนี้กลุ่มงานยุทธศาสตร์ยังมีหน้าที่รับผิดชอบในกระบวนการประเมินความเสี่ยงด้านกลยุทธ์อย่างสม่ำเสมออีกด้วย

12. ความเสี่ยงด้านชื่อเสียง

การรักษาชื่อเสียงขององค์กรเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินธุรกิจ โดยเฉพาะธุรกิจทางด้านการเงิน เนื่องจากชื่อเสียงขององค์กรนั้นถูกสร้างมาจากความเชื่อมั่นและความไว้ใจที่สะสมมาเป็นเวลานาน ชื่อเสียงขององค์กรนั้นจึงได้มาไม่ง่าย แต่สามารถถูกทำลายได้อย่างง่ายดาย

ธนาคารได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของความเสี่ยงด้านชื่อเสียง จึงได้มีการจัดทำแนวทางและกระบวนการในการบริหารความเสี่ยงด้านชื่อเสียง ซึ่งจะถูกนำไปใช้กับธนาคารและบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน โดยแต่ละองค์กรจำเป็นต้องดำเนินการป้องกันความเสี่ยงด้านชื่อเสียงที่อาจเกิดขึ้นจากทั้งปัจจัยภายในและภายนอก ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดรายได้หรือไม่ก็ตาม

การนำแนวทางในการบริหารความเสี่ยงด้านชื่อเสียงไปใช้นั้นขึ้นอยู่กับประเภทของธุรกิจว่ามีโอกาสในการเกิดความเสี่ยงด้านชื่อเสียงมากน้อยเพียงใด บริษัทที่ดำเนินธุรกิจทางการเงินที่มีความเสี่ยงด้านชื่อเสียงในระดับสูงก็จำเป็นต้องนำนโยบายในการบริหารความเสี่ยงด้านชื่อเสียงไปใช้ และมีกระบวนการเพื่อจัดการกับความเสี่ยงด้านชื่อเสียงดังกล่าวอย่างชัดเจน ในขณะที่บริษัทที่มีความเสี่ยงด้านชื่อเสียงในระดับที่ไม่มีนัยสำคัญ (Non-Material) ก็ยังคงต้องรายงานต่อผู้บริหารระดับสูงหากมีเหตุการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงขององค์กร

ในกรณีที่มีธุรกรรมที่อาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงขององค์กร โดยเฉพาะธุรกรรมด้านสินเชื่อ ผู้บริหารจะต้องขออนุมัติการทำธุรกรรมจากคณะกรรมการบริหารก่อนที่จะดำเนินธุรกรรมนั้น ทั้งนี้ การรายงานต่อคณะกรรมการธนาคารให้อยู่ภายใต้ดุลยพินิจของประธานกรรมการบริหาร

หน่วยงานกิจกรรมเพื่อสังคม สื่อสารองค์กร และภาพลักษณ์ของธนาคารมีหน้าที่รับผิดชอบในการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ของธนาคารและบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินเพื่อกำหนดปัจจัยความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อชื่อเสียงขององค์กร รวมถึงการประเมินความเสี่ยงและรายงานความเสี่ยงด้านชื่อเสียงต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและคณะกรรมการบริหารของธนาคาร

13. ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยี

ปัจจุบันเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว หากธนาคารไม่สามารถปรับตัวหรือวางแผนระยะยาวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ ก็จะส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ อาจทำให้ธนาคารสูญเสียส่วนแบ่งทางการตลาดเนื่องจากไม่สามารถปรับตัวในการให้บริการแก่ลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในแง่การตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าและระดับราคา ตลอดจนอาจเกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานและการส่งมอบบริการทำให้ขีดความสามารถในการทำกำไร และส่วนแบ่งทางการตลาดของธนาคารลดลง

ด้วยเหตุนี้ ธนาคารจึงให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีเป็นอย่างมาก เพราะอาจก่อให้เกิดผลกระทบที่เกี่ยวเนื่องหลากหลายมิติ และเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีที่ดี ธนาคารจึงได้นำกรอบการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีตามมาตรฐานสากลมาใช้ อันมีองค์ประกอบหลักคือ 1. การระบุความเสี่ยงด้านเทคโนโลยี (Risk Identification) 2. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) 3. การจัดการความเสี่ยง (Risk Response) 4. การติดตามและการรายงานผลอย่างสม่ำเสมอ (Monitoring and Reporting) ทั้งนี้ ธนาคารยังตระหนักและให้ความสำคัญในการสร้างและยกระดับวัฒนธรรมองค์กรเกี่ยวกับความเสี่ยงด้านเทคโนโลยี (Risk Culture) ผ่านกระบวนการให้ความรู้และอบรมแก่พนักงาน การจัดการฐานข้อมูลความเสี่ยงและความรู้ในด้านเทคโนโลยีให้ถูกต้องและทันสมัย การนำเครื่องมือตามมาตรฐานสากลมาปรับใช้เพื่อสนับสนุนการบริหารความเสี่ยง ตลอดจนการปรับปรุงกรอบการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

ทั้งนี้ กระบวนการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยี มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ธนาคารสามารถบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีได้ทั้งในระดับกลยุทธ์และระดับปฏิบัติการ โดยในระดับกลยุทธ์ ธนาคารได้พิจารณาถึงสถาปัตยกรรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความทันสมัย คล่องตัวและปลอดภัย เพื่อใช้ในการสนับสนุนรูปแบบการให้บริการลูกค้าในช่องทางต่าง ๆ ตลอดจนการจัดการข้อมูลเพื่อใช้ในการวิเคราะห์การวางแผนทางการตลาด และการบริหารสินเชื่อ ในระดับปฏิบัติการ ธนาคารได้พิจารณาถึงโครงสร้างองค์กรด้านเทคโนโลยี การจัดหาระบบและพัฒนาระบบ ความถูกต้องปลอดภัยของระบบและข้อมูลที่สำคัญ อาทิ ข้อมูลลูกค้า ความสามารถของระบบงานในการรองรับปริมาณธุรกรรมจำนวนมาก รวมถึงความต่อเนื่องในการให้บริการของระบบงานเมื่อเกิดเหตุการณ์วิกฤต และการบริหารจัดการผู้ให้บริการจากภายนอกด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น ซึ่งจะนำไปสู่ความสามารถในการแข่งขัน และความสามารถในการทำกำไรของธนาคาร

14. ความเสี่ยงด้านบุคคล

ทรัพยากรบุคคลเป็นปัจจัยที่สำคัญของธุรกิจธนาคาร เนื่องจากในการดำเนินธุรกิจ นอกจากจะต้องนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการที่เหมาะสมกับความต้องการของลูกค้าแล้ว ยังมีกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการลูกค้าที่ธนาคารและพนักงานจะต้องปฏิบัติตาม ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านการกำกับดูแลตามแนวปฏิบัติด้านการตลาด (Market Conduct) ดังนั้น ธนาคารจำจึงเป็นต้องมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ เพื่อจะทำให้ธนาคารสามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้อย่างยั่งยืน

ธนาคารตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรบุคคล ซึ่งปัจจุบันต้องเผชิญกับความท้าทายอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นการเข้ามาของเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่อาจทดแทนการให้บริการในรูปแบบเดิม ส่งผลให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนองค์กรให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทั้งในแง่การมีจำนวนบุคลากรที่เพียงพอและเหมาะสม รวมถึงการเตรียมความพร้อมให้บุคลากรมีความรู้ ความสามารถที่หลากหลายและสามารถปรับตัวได้อย่างรวดเร็ว พร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงขององค์กร

ธนาคารได้มีการจัดการเพื่อลดความเสี่ยงดังกล่าว โดยการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ให้พนักงานทุกคนตระหนักถึงความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ซึ่งทุกคนจะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันหรือลดความเสี่ยงอันอาจจะเกิดขึ้น นอกจากนี้ ธนาคารยังได้มีการจัดตั้ง SCB Academy เพื่อให้ความรู้และสร้างทักษะที่สอดรับกับการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจในอนาคต เช่น ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์และการใช้ข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์และวางแผนทางธุรกิจ นอกจากนี้ธนาคารยังได้มีการปรับโครงสร้างองค์กรโดยแยกหน่วยงานด้านการขายและการบริการออกจากกัน รวมทั้งมุ่งเน้นเรื่องการสร้าง Career Path ให้กับพนักงาน เพื่อให้ธนาคารสามารถดำเนินธุรกิจให้ประสบผลสำเร็จและเติบโตได้อย่างยั่งยืน ตลอดจนให้ความสำคัญกับการสร้างบรรยากาศในการทำงานและความปลอดภัยให้กับพนักงาน เพื่อเสริมสร้างความผูกพันระหว่างพนักงานและองค์กร

14.1 การกำกับดูแล

คณะกรรมการธนาคาร และคณะกรรมการบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินได้กำหนดกรอบการบริหารความเสี่ยงด้านบุคคลที่มีประสิทธิภาพและมีการสอบทานสถานะความเสี่ยงโดยรวม โดยผู้บริหารระดับสูงมีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารความเสี่ยงด้านบุคคลของหน่วยงานที่ตนเองรับผิดชอบ และดูแลให้มีการควบคุมที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีการประสานงานกับหน่วยงานทรัพยากรบุคคล และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานทรัพยากรบุคคล หน่วยงานธุรกิจ และหน่วยงานสนับสนุนที่เกี่ยวข้อง มีหน้าที่ระบุความเสี่ยงด้านบุคคล โดยมีการวิเคราะห์ที่เหมาะสมกับความซับซ้อนทางธุรกิจของแต่ละหน่วยงาน รวมทั้งมีการปรับปรุงและทบทวนความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ

สำหรับความเสี่ยงด้านบุคคลนี้ ธนาคารและบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ได้นำกรอบการกำกับดูแลแบบ “แนวป้องกัน 3 ชั้น” มาใช้ เช่นเดียวกันกับการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน เพื่อให้มั่นใจว่าการกำกับภายในและการบริหารความเสี่ยงด้านบุคคลดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ภาคผนวก

รายชื่อบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารไทยพาณิชย์ (Solo and Full Consolidation)

บริษัทภายใต้กลุ่ม Solo Consolidation	ประเภทธุรกิจ
ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจธนาคาร
ธนาคารกัมพูชาพาณิชย์ จำกัด	ธุรกิจธนาคาร
บจ. บริหารสินทรัพย์รัชโยธิน	ธุรกิจบริหารสินทรัพย์

บริษัทนอกกลุ่ม Solo Consolidation	ประเภทธุรกิจ
บจ. หลักทรัพย์ไทยพาณิชย์	ธุรกิจหลักทรัพย์
บจ. หลักทรัพย์จัดการกองทุนไทยพาณิชย์	ธุรกิจจัดการกองทุนรวม
บมจ. ไทยพาณิชย์ประกันชีวิต*	ธุรกิจประกันชีวิต
บจ. มหิศร	บริการอสังหาริมทรัพย์
บจ. ธ.ท.พ. ศูนย์ฝึกอบรม	ศูนย์ฝึกอบรม
บจ. ไทยพาณิชย์ พลัส	บริการเรียกเก็บหนี้
บจ. ดิจิทัล เวนเจอร์ส	เทคโนโลยีทางการเงิน
บจ. ไทยพาณิชย์ โพรเทค	ธุรกิจนายหน้าประกันวินาศภัย
บจ. เอสซีบี อบาคัส	วิเคราะห์ข้อมูล

* บมจ. ไทยพาณิชย์ประกันชีวิต ไม่ได้อยู่ภายใต้การจัดทำรายงานของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

โครงสร้างของกลุ่ม Consolidated Supervision แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

(1) **Solo consolidation** ประกอบด้วย ธนาคารและบริษัทย่อยของธนาคารที่มีการดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการให้สินเชื่อ โดยธนาคารถือหุ้นอยู่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 ของหุ้นที่ออกและชำระแล้ว

(2) **Full consolidation** (“กลุ่มธุรกิจทางการเงิน”) ประกอบด้วย บริษัทแม่ (Parent company) และบริษัทย่อย (Subsidiary company) ที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มภายใต้ Solo consolidation และ Non-Solo consolidation subsidiaries

โดย Non-Solo consolidation subsidiaries หมายถึง บริษัทย่อยของธนาคารที่มีการดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการเงินหรือธุรกิจสนับสนุน โดยธนาคารถือหุ้นอยู่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของหุ้นที่ออกและชำระแล้ว และมีอำนาจในการบริหารและควบคุมธุรกิจของบริษัทย่อย ทั้งนี้ รวมถึงกรณีที่ธนาคารมีอำนาจควบคุมกิจการ โดยถือหุ้นบริษัทในเครือไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20

ไทยพาณิชย์
SCB

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
ทะเบียนบริษัทเลขที่ 0107536000102
เลขที่ 9 ถนนรัชดาภิเษก เขตจตุจักร กรุงเทพ 10900

โทรศัพท์ : +66-2544-1000

www.scb.co.th | SCB Thailand